

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKO DELO

Gregor Dončec

Ljubljana, 2010

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA ŠPORT

Športno treniranje
Teorija in metodika nogometa

NOGOMETNI KLUB NK ALUMINIJ - KIDRIČEVO
ZGODOVINSKI ORIS NOGOMETNE IGRE V KIDRIČEVEM
OD NASTANKA 1950 DO 2010

DIPLOMSKO DELO

MENTOR:

doc.dr. Tomaž Pavlin

RECENZENT:

doc. dr. Zdenko Verdenik

KONZULTANT:

asist. dr. Marko Pocrnjič

AVTOR DELA:
Gregor Dončec

Ljubljana, 2010

ZAHVALA

Ob zaključku študija se zahvaljujem svoji družini za potrpežljivost, podporo in razumevanje v dolgih letih študija.

Hvala mentorju doc. dr. Tomažu Pavlinu za nasvete in pomoč pri nastajanju diplomskega dela.

Za pomoč pri zbiranju pisnega in slikovnega materiala se zahvaljujem stricu Branku Dončecu ter Alojzu Vinklerju.

Lektorirala: Vera Golob, učiteljica slovenščine

Ključne besede: Strnišče, Kidričevo, FA Strnišče, TD Strnišče, ŠD Aluminij Kidričevo, NK Aluminij, nogomet, razvoj, rezultati, organiziranost, pogoji dela, finančna sredstva.

NOGOMETNI KLUB NK ALUMINIJ – KIDRIČEVO, zgodovinski oris nogometne igre v Kidričevem od nastanka 1950 do 2010.

Gregor Dončec

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2010

Športno treniranje, Teorija in metodika nogometa

Število strani: 109; Literatura: 11; Tabele: 14; Število slik: 32; Število prilog: 9.

IZVLEČEK

Poglavitni namen diplomskega dela je bilo proučiti in opisati delovanje NK Aluminij iz Kidričevega od nastanka pa vse do leta 2010. Prav zaradi dejstva, da o NK Aluminij v strnjeni obliki ni ničesar napisanega, me je pritegnilo k pisanju te diplomske naloge. V prvem delu naloge sem opisal zgodovino Kidričevega in organiziranost športa v Sloveniji takoj po drugi svetovni vojni. Vse to z namenom, da bi lažje razumeli zapletene začetke NK Aluminij. V drugem delu diplomske naloge sem pisal o ustanovitvi NK Aluminij in orisal njegovo delovanje, vzpon in padce v različnih tekmovalnih sistemih in ligah, v političnih in gospodarskih razmerah ter delovanje med vojno za samostojnost Slovenije. Največ podatkov sem pridobil s pomočjo Branka Dončeca in Alojza Vinklerja. Slednji je bil dolgoletni igralec in član kluba in ima ogromno slikovnega materiala ter mnogo dragocenih podatkov o dogajanju v klubu. Te podatke pa sem nadgradil z razgovori s še živečimi igralci in člani kluba, s članki iz lokalnih časopisov in iz strokovne literature. V tretjem delu sem opisal, kako je klub deloval v različnih prostorskih, organizacijskih, materialnih in finančnih pogojih, kako je reševal problematiko okrog kadrov, saj se je zamenjalo veliko igralcev, trenerjev in odbornikov. V zaključku pa sem zapisal še perspektive kluba, ki so zelo pomembne, ker bodo v prihodnje krojile usodo kluba.

Keywords: Strnišče, Kidričevo, Working group for physical, Gymnastic club Strnišče, Sports club Strnišče, FC Aluminij, soccer, development, results, working conditions, financial resources.

SOCCKER CLUBS FC ALUMINIJ-KIDRIČEVO, historical outline of soccer in Kidričevo, from its beginning 1950s to present day

Gregor Dončec

University of Ljubljana, Faculty of Sports, 2010

Sports Training, Theory and teaching methodology of soccer

Number of pages: 109; number of sources: 11; tables: 14; number of images: 32; number of attachments: 9.

ABSTRACT

The main purpose of this study was to examine and describe the functioning of FC Aluminij from Kidričevo, from its very beginning to present day. Because no written extended summarization of this club exists, I was attracted into writing of this thesis. The first part of the thesis describes the history of Kidričevo and structure of sport in Slovenia immediately after the Second World War. The purpose was to help understand the complex origins of FC Aluminij. In the second part I wrote about the foundation of FC Aluminij, describing its functioning, outlining highs and lows in the various competition systems and leagues, political and economic situations and its functioning during the war for the independence of Slovenia. Most information was gained through Branko Dončec and Alojz Vinkler, the latter was also a long-standing player and member of the club, and has a lot of graphic material and plenty of valuable information about the events in the club. This information was complemented with interviews of still living players and members of the club, with articles from local newspapers and specialized literature. The third part describes how the team operated in different spatial, organizational, material and financial terms, how it solved its personnel issues as a lot of players, coaches and committee members were frequently changing. The conclusion deals with the future perspectives of the club as they will shape its very destiny.

Kazalo

1	UVOD.....	10
1.1	PREDMET IN PROBLEM.....	11
2	ZGODOVINA NOGOMETA.....	12
2.1	RAZVOJ NOGOMETA V SVETU.....	12
2.2	RAZVOJ NOGOMETA V SLOVENIJI.....	14
3	METODE DELA.....	15
4	ZGODOVINA KIDRIČEVEGA.....	16
5	TELESNA KULTURA PO LETU 1945 DO 1960.....	20
6	ŠPORTNO DELOVANJE PO DRUGI SVETOVNI VOJNI V STRNIŠČU.....	24
7	NOGOMETNI KLUB ALUMINIJ KIDRIČEVO.....	33
7.1	USTANOVITEV KLUBA.....	33
7.1.1	NK Aluminij kot nogometna sekcija ŠD Aluminij Strnišče.....	33
7.1.2	Osamosvojitve nogometne sekcije v nogometni klub Aluminij.....	35
7.2	OBDOBJA DELOVANJA.....	40
7.2.1	Obdobje 1951-1970.....	40
7.2.2	Obdobje 1970-1991.....	58
7.2.3	Obdobje 1991-2010.....	71
7.3	OBJEKTI.....	83
7.4	KADRI.....	89
7.5	FINANCIRANJE.....	92
7.6	ORGANIZACIJA KLUBA.....	94
7.7	PERSPEKTIVE KLUBA.....	96
8	ZAKLJUČEK.....	97
9	VIRI IN LITERATURA.....	99

KAZALO SLIK

Slika 1: Igranje odbojke na improviziranem igrišču ob grajski pristavi (v ozadju v barakah so bile učilnice vajeniške šole).....	26
Slika 2: Diplomi iz lahke atletike.....	28
Slika 3: Pričetek gradnje fizkultrunega stadiona; junij 1949.....	30
Slika 4: Začetki nogometne sekcije TD Strnišče.....	31
Slika 5: Legitimacijska izkaznica igralca.....	34
Slika 6: Znak Športnega društva Aluminij.....	35
Slika 7: Menza, v kateri se je vršil prvi občni zbor.....	36
Slika 8: Grb nogometnega kluba NK Aluminij.....	38
Slika 9: Pečati nogometnega kluba NK Aluminij.....	38
Slika 10: ŠD Aluminij, kvalifikacije z ekipo NK Rakičan v Murski Soboti.....	41
Slika 11: Pionirska ekipa NK Aluminij, november 1958 v Mariboru.....	46
Slika 12: Moštvo NK Aluminij na kvalifikacijski tekmi v Tržiču.....	49
Slika 13: Mladinska ekipa NK Aluminij, ki je prvič nastopala v prvi Slovenski mladinski nogometni ligi od leta 1963 do 1966.....	50
Slika 14: Replika prehodnega pokala Republike Slovenije za pokalno nogometno tekmovanje.....	51
Slika 15: Republiški prvaki Slovenije za leto 1965/1966.....	52
Slika 16: Ekipa NK Aluminij v Drugi jugoslovanski nogometni ligi v sezoni 1966/1967.....	53
Slika 17: Derbi med Aluminijem in Mariborom, 11. december 1966, vzhodna tribuna.....	54
Slika 18: Ekipa NK Aluminij v Prvi Slovenski nogometni ligi v sezoni 1969/1970.....	58
Slika 19: Ekipa NK Aluminij v Prvi slovenski nogometni ligi v sezoni 1972/1973.....	59
Slika 20: Prva slovenska nogometna liga, zadnja tekma v sezoni 1973/1974 na Ptujju.....	60
Slika 21: Prva slovenska nogometna liga, november 1985, na Skalni kleti v Celju.....	67
Slika 22: Mladinska ekipa NK Aluminij.....	69
Slika 23: Kadetska ekipa NK Aluminij.....	70
Slika 24: Moštvo NK Aluminij, ki se je uvrstilo v 2. slovensko nogometno ligo v sezoni 1996/97.....	74
Slika 25: Mladinska ekipa NK Aluminij - Prvaki II. slovenske mladinske nogometne lige - vzhod v sezoni 1996/97.....	75
Slika 26: Začetna postava na tekmi finala pokala Slovenije med NK Aluminij in NK Hit Gorica, 8. 5. 2002.....	77
Slika 27: Nike European premier cup - Praga 2006.....	79
Slika 28: Mladinski pokalni zmagovalec Slovenije; sezona 2005/2006.....	80
Slika 29: Začetki gradnje nogometnega igrišča.....	84
Slika 30: Dopis o poteku gradnje nogometnega igrišča.....	84
Slika 31: Športni park Aluminij v "Šterntalski šumi".....	87
Slika 32: Dvorana v restavraciji Kidričevo (menza), kjer so prirejali razne zabave.....	92

KAZALO TABEL

Tabela 1: Športna struktura FA Strnišče.....	25
Tabela 2: Osvojena mesta tekmovalcev FA Strnišče v lahki atletiki na Ptuju.....	28
Tabela 3: Končna lestvnica Lokalnega nogometnega prvenstva, Poverjenišva Maribor v letu 1951.....	41
Tabela 4: Lestvica po končanem prvenstvu v mariborsko - varaždinski - celjski nogometni ligi (cona) (1SNL)Lestvica po končanem prvenstvu v mariborsko-varaždinski-celjski nogometna liga (cona).....	45
Tabela 5: Končna lestvnica pionirskega tekmovanja.....	47
Tabela 6: Lestvica po končanem prvenstvu v slovenski nogometni ligi v letu 1965/1966.....	52
Tabela 7: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi zvezni nogometni ligi Jugoslavije - zahod v letu 1966/1967.....	55
Tabela 8: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi zvezni nogometni ligi Jugoslavije - zahod v letu 1967/1968.....	56
Tabela 9: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi zvezni nogometni ligi Jugoslavije - zahod v letu 1968/1969.....	57
Tabela 10: Lestvica po končanem prvenstvu občinske nogometne lige Ptuj, skupina A, leta 1977/1978 (Tednik, 29. junij 1978).....	62
Tabela 11: Lestvica po končanem prvenstvu v Slovenski nogometni ligi (1 SNL) v letu 1985/1986.....	68
Tabela 12: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi slovenski nogometni ligi v letu 2001/2002.....	78
Tabela 13: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi slovenski nogometni ligi v letu 2008/2009.....	81
Tabela 14: Predsedniki ŠD Aluminij od 1951 - 1960.....	89

1 UVOD

Nogomet je moštvena igra, ki je v Sloveniji že dalj časa priljubljena. Med ekipnimi športi je krepko pred košarko, odbojko in rokometom, vendar je po klubskih in reprezentančnih uspehih v zaostanku za temi ekipnimi športnimi panogami. Tudi v Kidričevem je nogomet postal najbolj popularen šport in tako prevzel naziv neuradnega promotorja občine Kidričevo. Po drugi svetovni vojni se je množično razširil, predvsem zaradi selitve ljudi iz vasi v urbano naselje, kjer so iskali delo. Nogomet je tako postal pomemben del delavske kulture in tako vplival na druge sfere družbenega življenja. Tudi mene je prevzel čar nogometa, tako da sem se tudi sam aktivno ukvarjal z njim. Svoja aktivna nogometna leta sem začel in končal prav pri NK Aluminij.

Na začetku moje nogometne kariere sem kot otrok na igrišču velikokrat poslušal zgodbe nogometnih veteranov, ki so pripovedovali o svojih nogometnih spominih. Vtisnile so se mi v spomin in čakale na pravi trenutek, da ugledajo luč sveta. Tako sem spoznal veliko nogometnih legend NK Aluminij, s katerimi sem se kot študent velikokrat pogovarjal in prav ti pogovori so porodili idejo o zgodovinskem orisu nogometnega kluba, katerega del sem bil tudi sam.

Veterani kluba so bili navdušeni nad mojo idejo, zato so mi bili pripravljene pomagati pri iskanju zgodovinskega gradiva. Po pregledu vsega zbranega gradiva sem se osredotočil na obdobje od 1950 do 2010, ker o celotnem klubu ni ničesar zabeleženega. Vso dogajanje, priljubljenost, uspehi, veselje, zanesenjaštvo, na drugi strani pa neuspehi, žalost, krivice, ki so spremljali in še spremljajo nogomet v Kidričevem, je dalo sklep, da bom o tem obdobju napisal svojo diplomsko nalogo.

Delovanje kluba je sicer opisano v priložnostnih člankih, medtem ko analitičnih kronološko zaokroženih monografskih zgodovinskih raziskav ni. Na osnovi raziskanega bo tudi opisano, kaj vse je bilo potrebno oziroma kaj je omogočilo razcvet nogometa v Kidričevem v opredeljenem obdobju.

V diplomski nalogi podrobneje analiziram nogometni klub Aluminij, ki je dosegel svoj razcvet v socializmu. Delavci so ga sprejeli za zamenjavo s kmečkimi običaji. Ugotavljam tudi, kaj je botrovalo takšnim uspehom. V nadaljevanju opisujem zelo težavna leta za NK Aluminij, ki se je komaj rešil pred razpadom, ter poskušam ugotoviti vzroke za izredno slabo stanje v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja. V tretjem delu, in sicer v obdobju kapitalizma, pojasnujem, kako se je NK Aluminiju uspelo rešiti pred popolnim razpadom. Cilj diplomske naloge je analizirati razvoj nogometa v Kidričevem od nastanka do sedanjosti, ugotoviti razloge za njegov razcvet v samem kraju ter določiti njegovo družbeno vlogo.

1.1 PREDMET IN PROBLEM

Zakaj nogomet? Iz preprostega razloga, saj je najpopularnejša svetovna igra, ki jo gledajo in igrajo milijoni ljudi po vsem svetu. Pogosto pozabljamo, da je nogomet kljub svoji drami in lepoti v osnovi preprosta igra, za katero potrebujemo minimalna sredstva in že jo lahko igramo s komerkoli, kadarkoli in kjerkoli. Prav zaradi te svoje preprostosti bo nogomet še lep čas šport številka ena na svetu in kot kaže mu nobeden drugi še lep čas ne bo prevzel tega naslova. Tako kot vse ostalo ima tudi nogomet svojo zgodovino. In ravno zato, ker me zraven nogometa zanima zgodovina, predmet diplomske naloge sega prav na področje zgodovine nogometa, konkretnije zgodovina nogometnega kluba in z njim povezana tradicija. Postavlja se vprašanje, ali je smiselno pisati o zgodovini nogometnega kluba in ali imamo od tega kakšno korist. Sam sem mnenja, še več, prepričan sem, da prav zgodovinsko znanje lahko razkrije probleme, ki so se dogajali v preteklosti, in prepreči, da ne bi ponavljali starih napak.

Kidričevo in njegova okolica imata dolgo nogometno tradicijo in prav dravsko - ptujski nogomet je dal velik doprinos k razvoju slovenskega nogometa in igral pomembno vlogo v njem. Na tem območju delujejo številni klubi, ki tekmujejo v različnih skupinah tekmovalnega sistema. Med njimi je tudi NK Aluminij, ki ga želim podrobneje predstaviti v svoji diplomski nalogi. Za to sem se odločil predvsem zaradi tega, ker sam izhajam iz te okolice in sem bil dolgoleten igralec kluba, zato želim, da širša javnost spozna zgodovinski razvoj NK Aluminij. V nogometnih krogih in v Sloveniji krožijo napačni podatki o zgodovini NK Aluminij. To je posledica mačehovskega odnosa zdajšnjega vodstva kluba, ki ne pozna zgodovine kluba ali pa je noče poznati in navaja neresnične podatke. Z marljivim in natančnim zbiranjem in pregledovanjem gradiva je dolgoletni igralec in član NK Aluminij Alojz Vinkler dobesedno s smetišča rešil zgodovinski arhiv in tako preprečil izgubo dragocenega gradiva. Da pa to zbrano gradivo ne bi bilo prepuščeno zobu časa, bi ga bilo potrebo ustrezno zaščititi. Del razpoložljivega pisnega in slikovnega gradiva bi bilo potrebno sistematično urediti, obdelati in strniti v takšno obliko, ki bi bila primerna za kronološki pregled dogajanja v klubu. Sam lahko prispevam del tega in zato odločitev o temi za diplomsko nalogo sploh ni bila težka. Ker o klubu ni nič zapisanega, je lahko ta diplomska naloga dobra podlaga za izdajo brošure, zbornika in mogoče celo knjige o dogajanju v klubu od samega nastanka pa vse do danes.

2 ZGODOVINA NOGOMETA

2.1 RAZVOJ NOGOMETA V SVETU

Med vsemi športi, tako v svetovnem, evropskem kot tudi v slovenskem merilu ima nogomet poseben status, status najpopularnejše športne igre. Svetovna ali evropska prvenstva, ki predstavljajo največje samostojne športne dogodke na svetu, si ogleda stotine milijonov ljudi. Skoraj vsaka država na našem planetu beleži širjenje priljubljenosti nogometa, saj kot najmnožičnejši šport predstavlja zelo pomemben družbeni dejavnik. Temu je kriva narava nogometne igre, ki je v svoji biti razmeroma enostavna in preprosta igra brez posebnih omejitev, ki ne pozna meja med rasami, starostjo, bogastvom, spolom ali religijo.

Korenine športa segajo vse od pračloveštva pa do prvih civilizacij in naprej, saj so igrali podobno igro današnjemu nogometu. Primarni motiv je predstavljala potreba po gibanju, kar je spodbudilo rojstvo nogometu podobnih iger. Nogomet je bil del religije in takratnih običajev, ki so bili polni simbolike. Zato je zelo pomembno, da razumemo zgodovino športa v vseh civilizacijah, saj se je tam rodila in izoblikovala igra, ki jo danes imenujemo nogomet (football, soccer, fussball, futbol, futebol, calcio...).

Začetne oblike nogometne igre so se pojavljale neodvisno ena od druge na različnih koncih sveta in v različnih obdobjih. Tako so pred 3000 leti v deželi, ki ji danes pravimo Mehika, Indijanci (Maji) igrali ekipno igro z žogo iz kavčuka, imenovano POK-A-TOK. Žoga je predstavljala sonce, njegovo moč in rodovitnost. Bila je zelo kruta, saj so vodjo poraženega moštva žrtvovali bogovom. Igra je bila predvsem zadeva kulta, ki pa je arheologi še niso popolnoma razjasnili.

Tudi na področju Severne Amerike so imeli Indijanci na začetku 17.stol. nogometu podobno igro, ki so jo imenovali Pasuckuakohowog. Igrali so jo na obalah. Igrišče je bilo dolgo 1miljo, pri igri pa je sodelovalo tudi do 1000 ljudi. Igralci so bili v bojnih barvah, zato je bila igra surova in nevarna.

Malo pa je znanega o igri ASQAQTUK, ki so jo igrali Eskimi. Igrali so jo na ledu, uporabljali so zelo težko žogo, ki je bila polnjena s travo, mahom in dlako severnega jelena (caribou). Legenda pravi, da sta se nekoč dve vasi pomerili v tej igri na igrišču, dolgem 10 km, s ciljem priti na nasprotno stran. (<http://expertfootball.com/history/>)

Nogometu podobno igro so igrali tudi na Daljnem vzhodu. 200 let pr.n.št. so nogomet igrali tudi na Kitajskem, kjer so igro imenovali TSU CHU (Tsu pomeni brcati, Chu pa pomeni žoga iz natlačenega usnja), ki je bila kasneje tudi del vojaške vzgoje. Zanimivo je, da so bili prvi igralci kar vladarji dinastije. Ta igra je postala v času od leta 221 pred in do 618. leta po krščanskem štetju izredno priljubljena, kasneje pa je šla v pozabo. V 7. stoletju so tudi Japonci imeli svojo različico nogometa, ki se je imenovala KEMARI. Bistvo igre je bilo, da je osem ali manj igralcev, ki so bili razporejeni v krog, držalo usnjeno žogo v zraku, da ne bi ta padla na tla. To je bilo nekakšno žongliranje z nogami. Japonci to tradicijo negujejo še danes. (Elsner, 2004)

Podobne igralne oblike udarjanja žoge kažejo tudi različne najdene podobe na Mediteranu (Egipt, Rim, antična Grčija). Grki in Rimljani so imeli več različic iger z

žogo; nekaj od teh so verjetno igrali z nogami. Grški »episkyros« se je razvil v rimski »karpastum«, zelo grobo igro, podobno rugbyju. (Elsner, 2004)

V srednjem veku in v začetku novega veka so bile znane igre v Angliji in Franciji s ciljem tekanja in borbe za žogo. V 14. stoletju v času italijanske renesanse so v Firencah ob sodelovanju vsega prebivalstva igrali igro z imenom calcio (giuoco del Calcio fiorentino-igra brcanja). V igri je sodelovalo od 20 do 40 igralcev in šest sodnikov in je dovoljevala tudi igro z roko.

Današnji nogomet se je razvil iz iger, igranih v Angliji, ki so se razvijale ločeno in neodvisno od tistih v Franciji in Firencah. Tako v 12. st. v Angliji zasledimo igro pod imenom »Mob Football« (hrupni nogomet), ki so jo po mestih igrale različne tolpe, ki so skozi igro kazale svojo moč. Igrali pa so jo tudi na podeželju. Igre se je udeleževalo veliko število igralcev in gola sta bila narazen tudi miljo in več. Pogost je bila zelo nasilna in nevarna. Največja zamera do igre v tem času je bila, da je kršila javni red in mir, saj so velikokrat, ko je potekala, razbili ogromno oken, zato so jo oblasti prepovedovale. Angleški kralji so nogomet skozi zgodovino z različnimi odloki poskušali zatreti zaradi nekrščanskosti in pomanjkanja pravil, a jim ni uspelo. Do sprememb ni prišlo vse do konca 18. st. Šele takrat se je nogomet začel pojavljati v šolah, predvsem v prestižnih javnih šolah. V tem novem okolju se je igra začela razvijati in izboljševati. To je postala prelomnica za razvoj nogometa. Pravila so bila še vedno relativno preprosta in enostavna. Vsaka šola je v bistvu razvila svoj model nogometa. Tako so bile na eni strani šole, ki so dajale bolj prednost vodenju in brcanju žoge z nogo in virtuoznosti kot pa robustni igri. Na drugi strani pa so bile šole, ki so bile nagnjene k bolj krepki igri, v kateri so se žoge lahko dotikali z roko. Šolske oblasti so opazile pozitivne strani te igre in jo začele vključevati v svoj šolski sistem v 19. st. Pristaši »trdega« rughbya, ki so gojili bolj grobo igro, so leta 1846 dosegli, da so standardizirali pravila za organizirano igro, saj se je velikokrat pripetilo, da so igro začeli igrati z nogami, končali pa z nošenjem. Tako so želeli preprečiti zmedo. (<http://www.fifa.com/>)

»Nogometno združenje« na drugi strani pa je prvi resen poskus postavitve pravil izpeljalo leta 1848, ko sta se H. de Winton in J.C Thring na univerzi v Cambridgeu sestala s predstavniki javnih šol. Želela sta poenotiti pravila na vseh šolah in odpraviti zmedo. Tako so zapisali deset pravil, ki so znana kot Cambridge Rules, ta so nakazala smer razvoja nogometa. Nogometna igra, kakršno poznamo in razumemo danes, se je končno oblikovala leta 1863. Takrat je bila v krčmi v Londonu ustanovljena angleška nogometna zveza (FA). V tem letu so sprejeli še danes veljavna osnovna pravila. Tako se je nogomet ločil od rugbyja. Iz Anglije se je igra začela ob koncu 19.st. širiti v Evropo (Nizozemska, Danska, Švica, Belgija, Italija, Nemčija..) in tudi v ostale dežele sveta. Tako kot kriket in ostali angleški športi se je nogomet širil na enak način. Angleški kolonialisti (vojaki, mornarji, kolonialni uradniki, poslovneži, inženirji, učitelji) so svoj prosti čas preživljali ob igranju nogometa, sami so si naredili žogo in začeli brcati, kmalu so se jim pridružili tudi lokalni prebivalci.

Leta 1904 so v Parizu ustanovili svetovno nogometno organizacijo FIFA, leta 1954 pa evropsko nogometno organizacijo UEFA. Fifa je po 26 letih obstoja leta 1930 organizirala prvo svetovno prvenstvo v Urugvaju. Mednarodni olimpijski komite je leta 1900 pripravil olimpijski turnir v Parizu. Prvo evropsko nogometno prvenstvo za reprezentance je bilo organizirano leta 1968 v Franciji. (Elsner, 1997)

2.2 RAZVOJ NOGOMETA V SLOVENIJI

Nekoliko kasneje kot pri naših sosedih je prišel nogomet tudi v Slovenijo. Po eni strani z Dunaja, glavnega mesta takratne avstro-ogrske monarhije, kamor smo po državni ureditvi takrat Slovenci spadali, po drugi starani pa iz Prage, s katero smo imeli izredno dobre kulturne zveze. V poročilih srednjih šol na Slovenskem že kmalu po letu 1900 navajajo, da so dijaki zelo radi igrali »mejni in nemški nogomet«. Kasneje se je v teh poročilih pojavil »angleški« nogomet, najprej v Mariboru leta 1906, nato pa v Ljubljani, Gorici, Celju itd. (Elsner, 1997)

Pozimi l. 1907 so si dijaki l. državne gimnazije ustanovili svoj klub, »seveda tako tiho, da ta dogodek ni odjeknil v ušesih nepoklicanih«. Ko so hoteli spomladi 1908 obelodaniti svojo skrivnost in novost, so izvedeli, da je Stanko Bloudek snoval izvenšolski klub, v katerega je sprejemal tudi dijake, in »bratovščina« iz l. državne gimnazije je prestopila v novi klub. Istočasno so obstajala še moštva na drugih ljubljanskih šolah in v ljubljanskih četrtih. Prvi nogometni tekemi sta bili med l. in II. državno gimnazijo ter med Nemci in Slovenci. Bloudekovemu klubu so se pridružili še drugi dijaki in novi klub je pričel igrati. Skromno, tiho, zavzeto, a zagnano. Pozneje je klub dobil naziv Hermes. Da, časi so se res spreminjali, nogomet pa je ostal in v Ljubljani se je prijel z delovanjem kluba Hermes, ki se je vse lepše razvijal, posebno ko se je njegovo moštvo pomnožilo s Šentpetrčani (moštvo ljubljanske mladeži iz Št. Petra op. p.), ki so mu dovedli novih moči. Bloudek, ki je od l. 1908 študiral v Pragi, je Hermežanom prinesel idejo za rdeče-bele drese z zvezdo, simboli praške Slavije, in Hermežani so idejo prevzeli. Strokovno pa je mladim ljubljančanom širil nogometno obzorje njihov kolega Karel Valašek, ki se je l. 1909 s starši preselil iz Češke v Ljubljano in se pridružil Hermesu. (Pavlin, 2000).

Velike zasluge za razvoj nogometa ima inž. Stanko Bloudek, ki je prinesel v Ljubljano prve nogometne čevlje, žogo in z dresi opremil ekipo Hermesa. Leta 1911 so kot protiutež nastajanju nemških klubov v Mariboru, Celju in na Ptujju Slovenci ustanovili prvi slovenski footbalski klub Ilirija s predsednikom, publicistom in pisateljem dr. Ivanom Lahom na čelu. Posebne zasluge za razvoj slovenskega nogometa je pripisati Eugenu Bettetu, kasnejšemu predsedniku Ilirije. (Elsner, 1997)

Prvo organizacijo, ki je združevala klube v Sloveniji, smo dobili 23. aprila 1920, ko je bila ustanovljena Ljubljanska nogometna podzveza (LNP). Ta je delovala kot organ osrednje Jugoslovanske nogometne zveze s sedežem v Zagrebu. Tako je ostalo do druge svetovne vojne. Ob prvi reorganizaciji športa je bilo nato 29. maja 1948 ustanovljena (obnovljena) Nogometna zveza Slovenije, ki pa je delovala v okviru NZJ s sedežem v Beogradu.

Po ustanovitvi samostojne slovenske države se je Nogometna zveza Slovenije osamosvojila. Kot enakopravna članica je bila 3. julija 1992 sprejeta v FIFO, svetovno nogometno organizacijo, 17. junija 1993 pa v UEFO, evropsko nogometno organizacijo. (Elsner, 1997).

3 METODE DELA

Glede na dejstvo, da ima klub bogato nogometno zgodovino in da o tem ni ničesar zabeleženega v kronološki obliki, me je spodbudilo, da sem začel zbirati podatke o NK Aluminiju, na veliko presenečenje sem prišel do pomembnih podatkov, ki jih bom predstavil v diplomski nalogi.

Pri pisanju diplomske naloge sem uporabljal naslednje metode:

- zgodovinsko metodo z uporabo faktografskega gradiva in izrezanih člankov iz časopisov
- metodo razgovora s še živečimi člani kluba
- metodo lastnih spoznanj in izkušenj

O samem klubu je sicer nekaj malega napisanega, vendar sem ob prebiranju teh podatkov naletel na težavo. Pojavljalo se je vprašanje o točnih datumih dogajanj, saj so pisci hoteli klub čim bolj postarati in mu pripisati zgodnje povojne začetke. Da bi razjasnil to težavo, sem uporabil metodo urejanja in razvrščanja ter ob pomoči starejših članov kluba izkristaliziral celotno sliko NK Aluminija in prišel do presenetljivih podatkov. Pri zbiranju podatkov iz razpoložljivih pisnih in slikovnih dokumentov mi je v največji meri pomagal zasebni arhiv Alojza Vinklerja, ki ima vso to dokumentacijo skrbno spravljeno. Vendar je bilo to potrebno kronološko urediti in združiti v smiselno celoto. Problem se je pojavljal tudi pri slikovnem gradivu, ki sem ga nabiral pri še živečih članih kluba, saj slike niso bile opremljene z ustreznimi letnicami, zato sem veliko časa porabil za ugotavljanje imen članov in letnic posameznih slik.

4 ZGODOVINA KIDRIČEVEGA

Po drugi svetovni vojni načrtno zgrajeno industrijsko naselje s tovarno glinice in aluminija ter stanovanjskimi bloki leži med smrekovimi gozdovi v jugovzhodnem delu Dravskega polja med železniško progo Ptuj-Pragersko in cesto Ptuj-Slovenska Bistrica. (Krajevni leksikon Slovenije, 1995, str. 185)

Kidričevo je kraj s kratko zgodovino, a številnimi imeni, doslej je zamenjal že kar tri. Njegovi zametki segajo v zadnja desetletja 19. stoletja, ko se je v okolici gradiča razvilo prvo večje naselje poljskih delavcev in grajskih stanovalcev. Pravzaprav je to bilo pred dobrimi sto leti le posestvo, ki je obdajalo graščino. Okoli leta 1870 ga je dal sredi gozdov na Dravskem polju sezidati grof Schöndorf, turniški gospod, lastnik propadajočega gradu Schneeweiss v sosednji vasi Apače. V njem je živel s svojo družino, v delavska stanovanja v graščinskih poslopih pa je naselil delavske družine. (Krajevni leksikon Dravske banovine, 1937)

Zaselek so najprej poimenovali po graščinskih hlevih z ovni-Stärstall (ovčji hlev), kakor je nemški gospodar imenoval graščinske hleve z ovcami. Kasneje pa se je izoblikovalo ime Sterntal ali Sternthal, zgodovinski viri omenjajo obe različici. Ime Sterntal se je ohranilo tudi v času prve svetovne vojne. Ob koncu prve svetovne vojne se je za kraj uveljavilo novo ime. Slovensko inačico imena Strnišče so ljudje pripisovali temu, da je med prvo svetovno vojno avstro-ogrska vojska zgradila blizu gradu več taborišč z barakami (vojaško, ujetniško taborišče) za katere so izsekali gozdove in tako je nastalo strnišče. Leta 1896 je graščino z obsežnim posestvom, ki je merilo nad 311 ha, od tega je bilo 152 ha gozda, kupil Nemeč Franc fon Hellin iz Ptuja. Od njega pa leta 1919 Franc in Antonija Čuček iz Ptuja. Franc Čuček je bil podjeten ptujski trgovec in veleposestnik. V Strnišču je ustanovil več manjših podjetij-industrijskih delavnic, ki so kasneje propadle. (Rojic, 1984)

Pred prvo svetovno vojno se je zaselek Strnišče (ob popisu prebivalstva iz leta 1910 je v kraju živelo le 58 ljudi) razvil na območju župnije in predvojne občine Lovrenc na Dravskem polju in je upravno spadal k sosednji Župečji vasi. Ta se v zgodovinskih virih prvič omenja že okoli leta 1200 kot last šentpavelskega samostana na Koroškem. Leta 1912 je dobilo naselje Strnišče svojo železniško postajališče. (Krajevni leksikon Dravske banovine, 1937; Krajevni leksikon Slovenije, 1980)

Novembra 1918, po razpadu Avstroogrske monarhije, je kraj uradno poimenovan Strnišče.

Na nadaljnji razvoj samega naselja pa sta odločilno vplivali prva in druga svetovna vojna.

Med prvo svetovno vojno so od marca leta 1915 v Strnišču zgradili za vojaške potrebe več rezervnih vojaških bolnišnic in taborišče za vojne ujetnike. Vojaška oblast je prvotno nameravala tukaj zgraditi taborišče za približno 20.000 vojnih ujetnikov. (Rojic, 1984)

Ko je maja 1915 izbruhnila vojna osrednjih sil z Italijo, pa so prvotni načrt taborišča spremenili. Velik del ranjencev in bolnih vojakov je prisilil avstroogrske vojaške oblasti, da so poleg taborišča za ruske vojne ujetnike do jeseni istega leta zgradili še pet taborišč z barakami za rezervne vojaške bolnišnice (Klatovo, Dunaj XIX, Sanok,

Halic in Mlada Boleslava). Tem so se v taborišču pridružile še vojaške bolnišnice (Lukavac, Temesvar, Kunta gora, Jičin, Vršovice in Pardubice). Imena kažejo na to, da je Strnišče služilo sanitetnim potrebam vzhodnega bojišča. Največ ranjencev je bilo Madžarov, Čehov, Slovakov in Poljakov, ki so prišli s fronte v Karpatih. Za bolnike so poleg avstrijskih in čeških zdravnikov skrbele bolničarke Rdečega križa in šolske sestre iz Maribora. (Rojic, 1984)

Po ohranjenem načrtu iz leta 1915 je taboriščno naselje obsegalo 234 ha, 10 arov in 28 m² površine in štelo 295 barak. Razprostiralo se je na najetem zemljišču v katastrskih občinah Apače, Gerečja vas in Lovrenc na Dravskem polju. V ograjenih taboriščih z barakami je bilo prostora za 14000 postelj. Rezervne vojaške bolnišnice so imele 151 barak s skupno 14.147 posteljami. (Rojic, 1984)

Leta 1916 so v gozdu južno od železniške proge, kjer je ležalo vojaško pokopališče, začeli graditi kapelo Matere božje, po načrtu Ludvika Lepušiča. Dokončana je bila 1917 s prostovoljnimi prispevki. Ta kapela stoji še danes. (Rojic, 1984)

Dediščina habsburških časov je tudi staro ograjeno kopališče blizu taborišča Halic, ki so ga v začetku 60-ih let prejšnjega stoletja obnovili, kasneje pa spremenili v današnji aluminijasti olimpijski bazen, ki je dolga leta privabljal veliko število kopalcev iz vse Štajerske. Bazen danes ne obratuje več.

Konec oktobra leta 1918 je avstroogrška vojaška uprava zapustila Strnišče. (Rojic, 1984)

Novembra 1918 je taborišče Strnišče prevzel v upravljanje oddelek za socialno politiko deželne vlade Slovenije. Nato so konec decembra istega leta strniške barake nudile zatočišče beguncem s Primorske in Istre, ki so se vračali iz Avstrije. (Rojic, 1984)

Po prvi svetovni vojni so ustanovili v Strnišču po prihodu primorskih beguncev dva obrata, pod pokroviteljstvom poverjenika za socialno skrbstvo deželne vlade Slovenije v Strnišču. Ustanovili so pletarsko in mizarsko-kovinarsko zadrugo. Pletarska zadruga je delovala od 1. januarja 1919, vodil jo je pletarski strokovnjak Mirko Ogorelec iz Cirkulan v Halozah. (Rojic, 1984)

Prav tako je bila po vojni odprta za otroke naseljencev ljudska šola s šolskim letom 1918/19. Šolsko poslopje so najprej uredili severozahodno od gradu v bližini cerkvene barake, leta 1925 pa so šolo preselili v nekdanjo operacijsko barako rezervne bolnišnice Halic, kjer je ostala do ukinitve. (Rojic, 1984)

Primorski begunci so si v taboriščnem naselju uredili še trgovino, pekarno, mesnico, menzo in trafiko. Ustanovili so tudi sokolsko društvo ter si v eni izmed barak uredili sokolski dom s telovadnico. (Rojic, 1984)

V letih od 1920 do 1922 so se v Strnišču naselili tudi ruski begunci. To sta bila dva kadetska korpusa, donski in krimski. Oba korpusa, ki sta prispela v Jugoslavijo iz carske Rusije, je ustanovil general Vrangel z namenom vzgajati in šolati gojence za vojaške akademije. Tako so mladi kadeti, pripadniki carske Rusije, našli zatočišče v Strnišču, kjer so imeli lastno kadetsko šolo. Slabi življenjski pogoji pa so jih prisilili, da so 20. oktobra 1922 zapustili taborišče. (Rojic, 1984)

Po končani prvi svetovni vojni je taboriščno naselje s svojimi barakami, parno elektrarno, vodovodom, ozkotirno železnico, pekarno in pralnico nudilo priložnost za izkoriščanje taboriščnih barak v gospodarske namene. Tako je Nemec Franc fon Hellin leta 1919 prodal strniško graščino s posestvom vred posestniku, vinskemu trgovcu, proizvajalcu šampanjca Francu Čučku iz Ptuja. Sam je imel dokaj smele in obetavne gospodarske načrte za industrializacijo Strnišča, ki pa so se žal vsi izjalovili. Gospodarski neuspehi so povzročili, da je večina Čučkovih podjetij prišla v stečaj; to se je zgodilo 1. junija 1926 leta. Po propadu gospodarstva leta 1926 in ukinitvi šole leta 1928 so Strnišče zapustili še zadnji primorski begunci. Kot glavna upnica je Strnišče 22. avgusta 1928 prevzela Ljudska posojilnica v Ljubljani. Vsa podjetja je razpustila, podrla barake in les poceni prodala, nekdanjo Hellinovo grajsko posest pa je vodila kot gozdno gospodarstvo. Po izselitvi zadnjih prebivalcev iz strniških barak, leta 1931, je ostala poseljena le še graščina z delavci na posestvu. Zaselek je poseljevalo okrog 50 ljudi. (Rojic, 1984)

Druga svetovna vojna je Strnišče ponovno postavila v središče dogajanj. Aprila leta 1941 po vkorakanju so Nemci prevzeli grad in posestvo v Strnišču, premoženje Ljudske posojilnice iz Ljubljane pa so zaplenili v korist državnega komisarja za utrjevanje nemštva. Na mestu, kjer so bile barake iz prve svetovne vojne, južno od železniške proge, so pričeli graditi vojaško ujetniško taborišče. Že naslednje leto je bilo zgrajeno delovno taborišče za gradnjo tovarne glinice. (Ferenc, 1996)

Tovarno je pričelo graditi nemško podjetje Vereinigte Aluminiumwerke (Združene tovarne aluminija) iz Berlina maja 1942 pod vodstvom prokurista družbe Otta Freyberga. Lokacijo so izbrali predvsem zaradi obsežne ravnine, ki je bila na razpolago, bližine železnice in nameravane gradnje tovarniške elektrarne na Dravi. Tovarno so gradili vojni ujetniki, svobodni delavci in razni kaznjenci. (Talum, 2004)

Po koncu druge svetovne vojne sta taborišče Strnišče prevzeli jugoslovanska armada in tajna policija Ozna, ki je za svoje potrebe, tukaj zapirala politične zapornike, sodelavce okupatorja ter vojne ujetnike. Taborišče Strnišče, imenovano tudi »Hitlerjev rajh«, je bilo uradno razpuščeno septembra leta 1945. Leta 1946 so barake razstavili in les odpeljali brigadirjem na avtocesto Zagreb-Beograd.

Grajska posest je postala splošno ljudsko premoženje in njen lastnik država, grad je postal kmetijsko gospodarstvo, ekonomija za pridelavo hrane za delavce, ki so gradili, tovarno. Ekonomija je spadala pod TGA. Leta 1959 se je grajska posest vključila v kmetijsko gospodarstvo Dravsko polje. V letu 1961 pa so grajsko posest združili v Kmetijski kombinat Ptuj.

Leta 1947 so odprli železniško postajo Strnišče-tovarna, ki je bila leta 1954 preimenovana v postajo Kidričevo.

Po koncu vojne so v letu 1946 na gradbišču tovarne nemški vojni ujetniki opravljali le vzdrževalna dela. Gradnja tovarne se je nadaljevala, toda dokončen sklep je bil sprejet šele leta 1947, ko so gradnjo tovarne glinice nadaljevali s pogojem, da v Strnišču zgradijo še tovarno aluminija. Tako je zvezno ministrstvo za gospodarstvo 20. januarja 1947 ustanovilo Tovarno glinice in aluminija Strnišče. Gradnjo tovarne je vodil ing. Borut Maister po načrtih projektivnega biroja, ki ga je vodil ing. arh. Danilo Fürst. Gradbena dela je opravljal Gradis iz Maribora. (Talum, 2004)

Gradnja in razvoj tovarne sta hitro napredovala, s tovarno pa se je razvijalo sodobno socialistično naselje z vso infrastrukturo.

Tovarno glinice in aluminija Boris Kidrič so uradno odprli 21. novembra 1954. Pravzaprav naj bi na ta dan iz obratov prvič pritekel aluminij. Ta dan že vsa leta delovanja tovarne praznujejo kot tovarniški praznik. Leta 1991 ustavijo proizvodnjo metalurške glinice. Opustitev proizvodnje glinice je prinesla spremembe v organiziranju tovarne, zato se je 27. maja 1992 preimenovala v Talum. Tovarna se je začela usmerjati v ekološko naravnane programe. Tako so leta 1995 ustavili uporabo kotlarne in kurjenje s premogom. Iz velikega dimnika, ki je simboliziral kraj, se je nehalo kaditi. Tako so na tovarniški praznik 21. novembra 1996 iz varnostnih razlogov podrli simbol tovarne, dotrajan, 143 metrov visok dimnik, ki je bil v času svoje dograditve med drugo svetovno vojno eden najvišjih v Evropi. (Talum, 2004)

Na prostoru nekdanjega nemškega taborišča so zasnovali novo naselje za gradbince, graditi so ga začeli jeseni leta 1947, dela pa so dokončali spomladi 1948. Naselje je obsegalo 10 zidanih pritličnih hiš ter 12 lesenih montažnih barak. V naselju so imeli delavci jedilnico, sindikalno dvorano, kantino, ambulanto, pekarno, mesnico, pralnico, žago in trgovino. Postavili so si tudi zidano kegljišče, igrišče za nogomet in odbojko ter otroško igrišče. Temu predelu južno od tovarne okoliški prebivalci danes pravijo »taborišče«.

Istočasno z gradnjo tovarne so začeli graditi med železniško progo in cesto Pragersko-Ptuj tudi sodobno tovarniško naselje za zaposlene v tovarni glinice in aluminija po načrtih inž. arh. Danila Fürsta. Naselje je pričelo graditi podjetje Gradis iz Maribora. Gradnja je bila končana leta 1949 in tako so se že lahko prvi stanovalci vselili. Do leta 1950 so zgradili 14 večstanovanjskih blokov. Do leta 1954 pa še 20 štiristanovanjskih blokov, »četverčkov«, kot jih imenujejo Kidričani. Postavljeni so bili tudi 3 samski bloki, od katerih sta bila dva kasneje spremenjena v ambulanto in trgovsko-obrtniško stavbo. V tej trgovsko-obrtniški stavbi je danes sedež občine Kidričevo. V okviru naselja je bila zgrajena velika restavracij (menza) s kapaciteto 1000 obrokov ter pekarna, obnovljena pa je bila tudi kinodvorana.

Po smrti pomembnega politika, komunista in gospodarstvenika Borisa Kidriča se je Strnišče 12. aprila 1953 preimenovalo v Kidričevo. Leta 1965 je bila ustanovljena Krajevna skupnost Kidričevo z vasmi Apače, Kungota pri Ptuju, Njiverce in Strnišče ter naselje I. in II.

Današnja občina Kidričevo je nastala 1. januarja 1995 s preoblikovanjem lokalne samouprave v Republiki Sloveniji. Občina zajema nekdanje krajevne skupnosti Cirkovce, Lovrenc na Dravskem polju in Kidričevo.

Kidričevo je postal nekakšen fenomen, ker je v Sloveniji še zadnji kraj, ki v času osamosvojitve ni zamenjal ideološko obremenjenega imena.

Arhitektura industrijskega Kidričevega je kulturna in naravna dediščina, predvsem njegova stanovanjska poslopja in upravna zgradba Tovarne glinice in aluminija oziroma današnjega Taluma je simbol industrijske arhitekture in vzorčni primer stavbne dediščine na Slovenskem. (Talum, 2004)

5 TELESNA KULTURA PO LETU 1945 DO 1960

Po osvoboditvi je s socialistično revolucijo prišlo do drastičnih sprememb v vseh sferah takratnega družbenega življenja. Revolucija se je začela dogajati tudi na področju telesne kulture. Telesno kulturo je bilo potrebno vsebinsko in organizacijsko preoblikovati, da je ustrezala takratni politični ideologiji. Tako je besedno zvezo telesna vzgoja zamenjala beseda fizkultura, ki je bila prevzeta po ruskem modelu. Marksistično prepričanje je bilo, da ima telesna kultura pomembno vlogo pri delu (večja produktivnost), vzgoji, pripravi na življenje itd. V telesni kulturi vidijo priročno dejavnost, ki izboljšuje zdravje in telesne sposobnosti, ter tako posledično vzdržuje pripravljenost družbe, da se brani, tako vojaško kot gospodarsko. S pomočjo telesne kulture ohranjajo red in stabilnost družbe. V tistem času so človeški odnosi temeljili na politični konfrontaciji glede tega, kako bi naj bilo organizirano in definirano družbeno življenje.

Oživljanje telesno-kulturne dejavnosti ni pomenilo obnavljanje starega, ampak je staro rabilo kot izhodišče za utiranje novih poti in razvoja telesne kulture.

Družbeno-politični in gospodarski razvoj je postavil telesno kulturo v novo okolje in pred nove izzive. Leta 1945 je bilo postavljeno osnovno načelo, da mora telesna kultura postati množična, da bi se lahko ob rastoči življenjski ravni z njo ukvarjalo vedno več ljudi. Problematiko množičnosti so poskušali reševati na humanističen način in vsebino oblikovati na takšen način, da so ljudje imeli večjo izbiro panog. Tako so združili na eni strani telovadbo (splošna telesna vzgoja) in na drugi strani šport v prostovoljno organizacijo, ki se je imenovala Fizkulturni odbor Slovenije, kratko FOS, ki je bil član Fizkulturnega odbora Jugoslavije (FOJ).

Politična oblast je priznavala samo enostrankarsko ureditev, zato so bili kakršni koli poskusi ustanavljanja strank že v osnovi obsojeni na neuspeh. Na takšen način je tudi država urejala vprašanje telesne kulture. Telesno-kulturna dejavnost je bila vsebinsko in organizacijsko enotna in imela je skupen smoter. Ni bila razdvojena tako kot pred osamosvojitvijo. Dala je možnost širšim plastem ljudstva, posebno mladim in pa tistim, ki v preteklosti zaradi razmer niso imeli možnosti, da bi se ukvarjali s telesno-kulturno dejavnostjo. Tako se je oblikovalo novo fizkulturno gibanje.

Fizkulturni odbor Slovenije je bil vrhovno vodstveno telo v republiki, ki je prek okrožnih in okrajnih odborov usmerjalo in vodilo dejavnost v osnovnih organizacijah, imenovanih fizkulturno društvo. V zveznem merilu je bil FOS sestavni del Fizkulturnega odbora Jugoslavije (FOJ). (Stepišnik, 1968).

FOJ je bil začasno telo, ki je imelo nalogo pripraviti temelje za ustanovitev stalne organizacije. V tem času je bilo potrebno najprej ustanoviti enotno organizacijo, v katero bi naj bile povezane vse predvojne oblike delovanja. Ko so bila razrešena nekatera vprašanja v zvezi z vključitvijo sokolstva, je FOJ organizacijsko združil predvsem nekdanje telovadne in športne organizacije, medtem ko sta si planinstvo in avtomoto šport ob krajšem presledku ohranila v širšem okviru avtonomijo. (Stepišnik, 1968).

Dne 14. in 15. aprila 1946 je bila ustanovljena Fizkulturna zveza Slovenije (FZS), sestavni del Fizkulturne zveze Jugoslavije (FiSaJ). FZS podrejeni okrožni odbori so

bili ustanovljeni za ljubljansko, mariborsko, celjsko, novomeško in gorenjsko okrožje. (Stepišnik, 1968)

Ustanovna skupščina je sprejela enotna pravila za vse podrejene organizacije, kot jih je že sprejela FOS, in izvolila poleg glavnega odbora še šest komisij, med katerimi je bila najpomembnejša strokovna komisija za razvoj.

Izvajali so tudi razne množične prireditve, ki niso bile samozadostnega tekmovalnega značaja pač pa telesno vzgojnega, to so bili množični spomladanski in jesenski krosi, fizkulturni zleti, tradicionalne telovadne prireditve, ki so imele politično-propagandni pomen kakor tudi fizkulturni, saj so jih lahko spremljala tekmovanja v posameznih športnih panogah. Najbolj izvirna množična prireditev pa je bila vsakoletna Titova štafeta, ki so jo uvedli že leta 1945 in jo je vzpodbudila mladinska organizacija v sodelovanju s fizikulturniki. V letu 1946 so tudi začeli organizirati tekmovanja za značko ZREN (pod geslom Za REpubliko Naprej).

Poseben pojav v tem času je nastanek tako imenovanih fizkulturnih aktivov v ustanovah, tovarnah, šolah itd. Največkrat so se razvijali pod okriljem fizkulturnih društev, način dela pa so si izbirali sami, sami so si izbirali tudi panoge, ob katerih so se zbirali. Aktivni bi naj bili nekakšne pripravjalnice, v katerih naj bi se člani sčasoma pripravili in odločili za organizirano fizkulturo, medtem ko so v aktivih vadili »divje«, tako so delo aktivov ocenjevali privrženci splošne vadbe zato, ker niso sledili administrativno usmerjenim in obveznim vadbenim načrtom, ampak so v tem pogledu bili popolnoma na liniji športnikov. Športniki pa prav tako niso priznavali te dejavnosti za polnopravno, ker ni bila usmerjena k vrhunskemu športu in vrhunskim dosežkom, kot so v tem času pojmovali šport, temveč izrazito k rekreaciji. (Stepišnik, 1968)

Ta spontani rekreativni šport, kot so mu rekli tudi sindikalna fizkultura, je odpiral nove perspektive in možnosti za razvijanje resnične množičnosti, ki se je razvijala samo, če pri tem lahko sodelujejo demokratično in ustvarjalno množice same, ki edine vedo, kaj je za njih najprimernejše in najprivlačnejše.

Ob prvi reorganizaciji so fizkulturne aktivne razpustili. Vendar pa ta ukrep ni ustavil želje ljudi po novih in nepriznanih oblikah vadbe. Tako so ti aktivni v praksi nakazali smer in način, kako se bo razvijalo ustvarjanje vsebinske enotnosti in organizacijsko preurejanje obstoječih organizacij.

Enotnost med dvema nasprotujočima si silama so poskušali doseči po administrativni poti namesto na osnovi teoretičnih spoznanj in pravilnega razumevanja splošnega razvoja. Posledice takšne poti pa so vodile v nesoglasja med skupinama.

Nasprotja in trenja med obema skupinama so naraščala, ker sta smatrali, da nista enakovredni in enakopravni v rasti telesne kulture. Nesoglasja so se pojavljala tudi okrog delitve denarnih sredstev, kajti oddelki, ki so gojili splošno vadbo, so bili sicer številčnejši od športnih, a kljub temu denarno prikrajšani. To je bil pač odraz tega, da sta nasprotujoči si sili prisilno živeli v skupnem gibanju. Zato so v FiSaJ in FZS začeli razmišljati o reorganizaciji.

Do reorganizacije je prišlo 1. avgusta 1948. Na skupščini FZS (predhodno na FiSaJ) so sklenili, da je potrebno notranje preurediti celotno organizacijo. FZS je ostala še naprej krovna organizacija, pod njenim okriljem pa so bile ustanovljene Telovadna

zveza Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Strelska zveza Slovenije in strokovne zveze za posamezne panoge nogometna, atletska itd. (Stepišnik, 1968)

Oblastni fizkulturni odbori so bili razpuščeni, prav tako fizkultura društva. Tako so bile ustanovljene oblastne telovadne zveze, medtem pa so iz fizkulturnih društev nastala telovadna, planinska, strelska in športna društva. (Stepišnik, 1968)

Tako je telovadna zveza svojo dejavnost organizirala po starem, pred vojno utrjenem tehničnem načinu. Nadzor nad dogajanjem je vršila preko oblastnih (ali okrajnih) odborov ter na tak način prenašala v društva strokovna navodila o vadbi.

Tudi športne zveze so se povrnila k starim organizacijskim načelom in izkušnjam. Tako je vsaka zveza preko podzvez vodila svojo lastno športno politiko. Prvo leto delovanja je vzdrževala stike prek poverjeništev. Ob prvi reorganizaciji našega športa leta 1948 je nastala tudi Nogometna zveza Slovenije (lahko bi rekli tudi obnovljena). Tako je prišlo do registracije tekmovalcev, predpisovanje tekmovalnih sistemov, predpisovanje društvenih pravil (kar velja tudi za vse druge zveze) in podobno.

Prav tako so se fizkulturni aktivni prestrukturirali in bi se naj v glavnem pridružili telovadnim društvom. S tem so poskušali telovadnim društvom povečati članstvo, zgodilo pa se je to, da so močno prizadeli že zelo razvito rekreativno športno dejavnost.

Velik problem pri združevanju so bile tudi posledice vrhunškega športa. Pereč problem je predstavljalo vprašanje profesionalizma, predvsem nepravilnosti, ki so nastajale ob tem pojavu. To so poskušali predstavniki telovadne srenje zatreti, ker so smatrali, da odpira možnosti oddaljevanja od splošnih življenjskih norm, povzroča slabosti, ki niso vedno v skladu z moralnimi načeli družbe. Vendar tega niso uspeli zatreti, ker ni bilo prave družbene kontrole in ker je bil sam pojav že pred vojno močno zakoreninjen.

V takih razmerah je začela moč krovnih organizacij (FiSaJ in FZS) upadati in federalna zveza je predlagala, naj se republiške in osrednje fizkulturne zveze razidejo.

Novo reorganizacijo so izvedli aprila 1952. Telovadna zveza se je preimenovala v Zvezo za telesno vzgojo Partizan z ustreznim organizacijskim omrežjem po okrajih in društvih za telesno vzgojo. Ob strokovnih športnih zvezah pa je bila ustanovljena še Zveza športov, ki je bila enoten organ vseh strokovnih zvez in katere naloga je bila, da naj vodi in usmerja šport v celoti in pomaga pri upravljanju raznih nesoglasij.

Vendar kljub reorganizaciji telesne kulture se nesoglasja in težave med zvezo Partizan in Športno zvezo niso uredila, ampak so še naraščala, čeprav sta zvezi začeli izvajati skupne akcije na področju propagande, gradenj, delitve finančnih sredstev in podobno. Tako sta v letu 1957 celo organizirali skupno manifestacijo telesne kulture z željo po zblíževanju. Kljub aktivnostim pa ni bilo nikakršnih konkretnih rezultatov, vse je ostajalo na nivoju dobre volje. Tako se je še enkrat pokazalo, da je boj s tradicijo vedno težak.

Leta 1958 so v Beogradu sklicali prvi jugoslovanski kongres za telesno kulturo, katerega glavni cilj je bil, da poišče pot iz težav, ki so takrat pestile telesno kulturo. Tako so na predlog zveze Partizan leta 1960. v Sloveniji ustanovili skupen sekretariat

obeh zvez, katerega sklepe je bilo potrebno obvezno izpolnjevati. Napravili so nov korak k zbliževanju obeh zvez.

Novo nastali sekretariat je nato istega leta sklenil sklicati slovenski kongres telesne kulture, na katerem so pregledali rezultate dela, ki so se nanašali na obdobje po jugoslovanskem kongresu, in sklepali o ukrepih, ki bi najučinkoviteje pospešili razvoj v prihodnosti. Na kongresu so tudi sprejeli in potrdili ustanovitev skupne Zveze za telesno kulturo Slovenije. Nova enotna organizacija ni bila ustvarjena administrativno, temveč na osnovi razčiščenih vsebinskih vprašanj. Glavni cilj te zveze je bila skrb za demokratičen razvoj telesne kulture tako po organizacijski kot vsebinski strani.

Zveza Partizan in Športna zveza sta tako postali enakopravni članici Zveze za telesno kulturo Slovenije, sama zveza pa je prevzela skrb za zelo široke in odgovorne naloge voditi vso prostovoljno telesnovzgojno in športno življenje na osnovni stopnji. S tem so se odpirale možnosti za nastanek novih organizacijskih oblik. (Stepišnik, 1968)

6 ŠPORTNO DELOVANJE PO DRUGI SVETOVNI VOJNI V STRNIŠČU

Z razvojem takratne Tovarne glinice in aluminija (današnji Talum) in samega naselja Strnišče se je prav tako vzporedno razvijalo družbeno življenje. Socialna skupnost se je tako spreminjala v smislu kvantitete kot kvalitete. Strnišče je postajal kraj v katerega je po osamosvojitvi prihajalo ogromno ljudi, ki so iskali boljše življenje. Nekaterim je bil kraj samo prehodna postaja, tisti, ki so se odločili, da ostanejo, pa so začeli razmišljati o svoji prihodnosti v tem kraju. Tako je začelo nastajati družbeno življenje, kot je družina, šola, gospodarstvo, prosti čas in šport.

V vsaki zdravi socialni družbi se pojavi potreba po ustvarjalnem preživljanju prostega časa in porabljanju odvečne energije. Prav tako so se tudi v naselju Strnišče (današnje Kidričevo) na družbenem področju začele dogajati velike stvari. Pri tem je imela pomembno vlogo Tovarna glinice in aluminija (TGA), ki je bila kot nekakšen motor, ki je poganjal družbeni razvoj neposredne in širše okolice. Ljudje so začeli svoj prosti čas preživljati na različne načine in eden izmed njih je bilo športno udejstvovanje.

Najpomembnejše obdobje za nastanek naselja v današnji obliki je nastopilo po drugi svetovni vojni. Jeseni leta 1947 so začeli graditi novo naselje na prostoru nekdanjega nemškega taborišča (naselje II), ki se je nahajalo južno od železniške proge Pragersko-Ptuj, dela so končali spomladi leta 1948. Vsa gradbena dela, v naselju in tovarni, je opravljalo gradbeno podjetje Gradis, ki je imelo središče v današnjem naselju II. Leta 1953 se je to podjetje začelo seliti v Maribor, kjer ima še danes svoj center. Na tem območju je Gradis zgradil barake za svoje delavce. Kasneje so služile različnim namenom. Naselje so naseljevali pretežno Gradisovi delavci. V njem so imeli delavci jedilnico, sindikalno dvorano, kantino, ambulanto, pekarno, mesnico, pralnico, žago in trgovino. (J. Jagarinec, osebna komunikacija, junij 2009)

Istočasno pa so delavci naselil tudi strniško grajsko posest, na kateri so si v prostorih bivše konjušnice uredili kino dvorano, ki so jo uporabljali tudi za športne aktivnosti in razne proslave ob pomembnih državnih praznikih, obnovili so tudi kopalni bazen, zgrajen med prvo svetovno vojno, imeli so dve trgovini, šolo, mesnico, spodaj v graščini je bila urejena menza, v zgornjih prostorih pa so uredili stanovanja za gospode inženirje. Tovarniški delavci pa so živeli v grajski pristavi. Imeli so še tudi sindikat, vrtnarijo in manufakturo, katere šef je bil Repič Janko. Vso družbeno življenje priseljenih delavcev se je odvijalo na grajski posesti in v »taborišču« (naselje II), ker novodobno blokovsko naselje še ni bilo zgrajeno.

V prostem času so se delavci začeli združevati ob športnih aktivnostih. S prostovoljnim udarniškim delom so si zgradili nogometno igrišče zraven žage, odbojgarsko igrišče, asfaltirano kegljišče in otroško igrišče. Vse to se je nahajalo na prostoru nekdanjega nemškega taborišča. Tako so se vršila razna organizirana sindikalna tekmovanja pod okriljem Gradisovega sindikata in sindikata TGA v Strnišču. Tako se je sindikalni aktiv Tovarne glinice in aluminija iz Strnišča udeležil prvega tekmovanja v mnogoboju na Ptuj, to je bilo konec leta 1947. Na tem tekmovanju je na veliko presenečenje sindikalni aktiv TGA osvojil prehodno zastavico v mnogoboju (Naše delo, 1949).

K organizaciji športnih dejavnosti so največ pripomogli delavci, ki so bili pred vojno vključeni v različna telovadna in športna društva v svojih krajih.

Pojavljati se je začela potreba po vedno večji organiziranosti, ker je bilo fizkulturno gibanje v delavskem kolektivu zelo slabo organizirano. Tako so jeseni leta 1947 ustanovili Fizkulturni aktiv Strnišče, ki je deloval kot društvo. Na prvem občnem zboru Fizkulturnega aktiva Strnišče, ki se je vršil 27.12.1947 v kinodvorani (kulturno prosvetna dvorana), je bilo prisotnih 60 članov. Na njem so predlagali, da se ustanovi upravni odbor, zaželeni so bili ljudje, ki so imeli veselje do fizkulture in so se že udeleževali v športu. Izvoljen je bil tudi fizkulturni odbor, za predsednika so izvolili Alojza Vnuka, tajnik je postala Anda Zupanič, strokovni sekretar je postal Marjan Berlič, blagajnik je postala Tončica Muzek. Za referenta za fizkulturno značko je bil izvoljen Vlado Janžekovič. V strokovni odbor so bili izvoljeni: Vlado Hanzel, Lenka Zorko, Ada Verdir in Milan Magdič. Pogoji za uradno ustanovitev društva je bil, da so morali imeti več športnih panog. Zadali so si cilj, da je potrebno fizkulturo tovarniškega kolektiva dvigniti na ustrezen nivo. Tako so še istega leta pripravili športno strukturo fizkulturnega aktiva. (A.Vinkler, zasebni arhiv)

Tabela 1: Športna struktura FA Strnišče

Vodnik za člane (zadolžen za novačenje novih članov v sekcije)	Magdič Milan
Vodnik za mladince	Hansel Vlado
Vodnica za članice	Zorko Lenka
Vodnica za mladinke	Verdir Ada
SEKCIJE	REFERENTI ZA SEKCIJE
Šahovska sekcija	Rakar Jože
Sekcija za lahko atletiko	Vnuk Lojze
Sekcija za orodno telovadbo	Kolarič Franc
Sekcija za smučanje, zimski šport	Vnuk Janko
Plavalna sekcija	Kostanjevec Zvonko
Sekcija za streljanje in predvojaško vzgojo	Čulibrk Peter
Nogometna sekcija	Janžekovič Vlado
Kolesarska sekcija	Žmauc Maks
Sekcija za namizni tenis	Ing. Grünfeld Franjo
Sekcija za planinstvo in alpinizem	Zupanič Anda
Sekcija za ideološko vzgojo	Kautičnik Ferdo

Z razširjeno športno dejavnostjo so pri okrajnem Fizkulturnem odboru Ptuj (član FZS) oddali prošnjo za uradno ustanovitev društva. Tako je Odsek za notranje zadeve pri Okrajnem IO Ptuj dne 15. 4. 1948 izdal odločbo o uradni ustanovitvi Fizkulturnega aktiva Strnišče. Z velikim navdušenjem in podporo so odborniki začeli z delovanjem. (Priloga 1)

Delavci sindikalnega aktiva TGA, ki so pretežno naseljevali grad in pristavo, so hoteli imeti svoje športne prostore glede na to, da so že leta 1947 uspešno zastopali svoj aktiv in niso hoteli biti najemniki igrišč Gradisovega sindikata. Zato so se odločili, da si uredijo ustrezen športni kompleks ob pristavi, da bodo lahko trenirali in tudi organizirali fizkulturna tekmovanja v atletiki in odbojki. Uredili so si tekališče na 100 m in odbojgarsko igrišče, za nogometno igrišče pa ni bilo dovolj prostora in je moral počakati še nekaj let, preden so si ga lahko zgradili.

Slika 1: Igranje odbojke na improviziranem igrišču ob grajski pristavi (v ozadju v barakah so bile učilnice vajeniške šole)

Že konec leta 1947 so se člani fizkulturenega aktiva Strnišče udeležili prvih tečajev za vodnike, ki so potekali na Ptuju. Takrat so v Strnišču pridobili prve vodnike, ki so bili: Magdič Milan, Hanzel Vlado, Zorko Lenka, Verdir Ada. Ti so se vestno udeleževali tečajev tako na Ptuju, v Ljubljani, Mozirju, Mariboru. Udeleževali so se tudi tekmovanj za fizkulturni znak (ZREN) pod geslom Za REpubliko Naprej, jesenskih in spomladanskih krosov in množičnih telovadnih nastopov. Na začetku svojega razvoja se je FA Strnišče boril z mnogimi problemi in težavami, ki jih je ta razvoj prinašal s seboj. Vendar navkljub težavam so bili že vidni prvi uspehi sistematičnega dela. Čim je v začetku leta 1948 zapadel prvi sneg, je FA izvedel tekme v smučanju in pohod po snegu. Rezultati so potem šteli kot položene norme v tekmovanju za fizkulturni znak. Tekmovalo je okrog 50 tekmovalcev, ki so vsi izpolnili norme. Takoj ko je skopnel sneg, so marljivi fizkulturniki organizirali novo tekmovanje, tokrat v teku na dolge proge (1000, 1500 in 3000 m). Tudi to tekmovanje je bilo izvedeno v okviru tekmovanja za fizkulturni znak in zopet je veliko tekmovalcev položilo svoje norme. Na spomladanskem krosu, 26. marca 1949, ki ga je priredilo TD Strnišče, so organizirali naslednje tekmovalne kategorije: v članski konkurenci je tekmovalo 5 tekmovalcev na razdalji 2000 m, mladinci in članice so tekmovali na razdalji 1000 m. Tekli so skupaj, saj sta bili prijavljeni samo dve tekačici, tako je skupaj tekmovalo 23 mladincev in dve članici. Na jesenskem krosu 27. 10. 1949 je bila udeležba večja, tekmovalo je 48 mladincev, 21 članov in 3 mladinke, ki so tekmovali na razdalji 800 m. Prvič so se tudi udeležili Titove štafete, dne 21. maja 1948, na kateri je teklo 65 tekačev, štafeto palico so prevzeli v Lovrencu na Dravskem polju. Med tekači so bili fizkulturniki, člani mladinske organizacije, sindikati tovarne (TGA) in Gradisa ter vsi prvomajski udarniki in vajenci tovarne. (A. Vinkler, zasebni arhiv)

S pridobitvijo novih vodnikov se je športna aktivnost precej razmahnila. Območje delovanja je bilo na začetku vezano na Tovarno glinice in aluminija v Strnišču.

Pri FA Strnišče so skrbeli tudi za zdravstveno stanje svojih članov. Po nalogu Komiteja za fizkulturo pri vladi LRS je moral vsak fizkulturnik vsaj enkrat na leto opraviti zdravniški pregled. Ta pregled je potekal od 1. januarja do 1. aprila vsakega leta. Za FA Strnišče je bila odgovorna zdravnica Dr. Mayr Julija s Ptujске Gore, ki je opravljala zdravniške preglede. Kartoteke članov FA Strnišče pa je vodila članica FA

Zupanič Anda. Zdravstvene kartone za moške in ženske so dobivali od Okrajnega fizikturnega odbora. (A. Vinkler, zasebni arhiv)

Poleg odbojke, ki je bil takrat v Strnišču zelo popularna, se je na začetku veliko vadilo predvsem atletiko v kateri so dosegali zelo dobre rezultate na okrajnih prvenstvih (Ptujski okraj). Če se je pojavila potreba po določenem športnem udejstvovanju, so se člani FA Strnišče udeležili tekmovanja. Tako so se nekateri člani udejstvovali v različnih športnih panogah, odvisno od tekmovalnih potreb.

Okrajni Fizikturni odbor Ptuj je 4. aprila 1948 nameraval organizirati okrajno nogometno prvenstvo, na katerem bi sodelovali: FD Ptuj, FD Ormož, FA Strnišče, FA gimnazija Ptuj, FD Središče, FA Majšperk in FA Hajdina. Tako bi se nogometna sekcija FA Strnišče prvič udeležila organiziranega nogometnega tekmovanja, vendar se to ni zgodilo (Priloga 2). V tem obdobju so imeli nogometno sekcijo zgolj na papirju in njeno realizacijo v načrtih za prihodnost.

Odbojkarska sekcija FA Strnišče se je 27. aprila 1948 udeležila okrajnega prvenstva v odbojki, ki je potekalo na igrišču FD Ptuj. Udeležile so se ga naslednje ekipe: FD Središče (zmagovalec), FA gimnazija Ptuj, Garnizon Ptuj (bivša JLA), FD Ptuj in FA Strnišče (zadnje uvrščeni). Istočasno pa je potekalo okrajno prvenstvo v ljudskem mnogoboju za člane, članice, mladince in mladinke. Na povabilo FD Središče ob Dravi, ki je 13. junija prirejalo redni letni telovadni nastop, se je odbojkarska sekcija FA Strnišče udeležila prijateljskega turnirja v odbojki. Udeležili so se tudi pokalnega turnirja na Ptujju (spominski pokalni turnir Štefana Belčiča), ki je potekal 24. oktobra 1948. Na Ptujju se je od 27. marca do 3. aprila 1949 vršil tečaj za odbojko. Vodil ga je slovenski reprezentant iz Ljubljane. Udeležbo so potrdili tudi člani FA Strnišče.

Dne 14. julija 1949 je bila odigrana zanimiva odbojkarska tekma v Strnišču, pomerili sta se domači ekipi Gradisa in tovarne TGA. Tovarno TGA so zastopali naslednji igralci: Alojz JANŽEKOVIČ, Marjan BERLIČ, Franc HOJNIK, Ivo BERANIČ, Mirko KLANČNIK in Zvonko KOSTANJEVEC. (Naše delo, 1949)

Na fizikturnem zletu na Ptujju se je 25. maja 1948 šahovska sekcija FA Strnišče udeležila šahovskega turnirja. Ekipo je sestavljalo šest tekmovalcev.

Dne 19.7.1948 so dobili povabilo FD »Polet« iz Maribora, da se udeležijo republiškega prvenstva posameznikov v tenisu. Vendar so morali to vabilo vljudno zavrniti, ker niso imeli teniške sekcije in nobenega člana, ki bi se lahko udeležil takšnega tekmovanja, niso pa imeli tudi nobenega teniškega igrišča.

Med prvim in 15. avgustom 1948 je moralo FA Strnišče po navodilih Plavalne zveze Slovenije izvesti dan fizikture na vodi.

Telovadna zveza Slovenije je od 21. avgusta do 4. septembra 1948 v Ljubljani razpisala tečaj za akrobatiko in vaje na orodju za mladince in mladinke, poskrbela je za stanovanje in hrano, za stroške potovanja pa je FA Strnišče poskrbelo samo. Okrajni telovadni odbor Ptuj je 13. marca 1949 v Ptujju, natančneje v Mladiki vršil predelavo tekmovalnih vaj na orodju za moške in ženske oddelke. Na to okrožnico se je odzvalo tudi TD Strnišče in poslalo tekmovalce za ženske in moške oddelke.

V istem letu, in sicer v času od 5. do 19. septembra, je Okrajni telovadni odbor Ptuj priredil v Strnišču fizikturni tečaj za mladinke in mladince s podeželja. Tako so

usposobili mladince in mladinke za vodnike in vodnice vaških telovadnih društev in vodov (Naše delo, 1949).

Sekcija za lahko atletiko FA Strnišče se je 19. septembra 1948 udeležila ekipnega okrajnega prvenstva v lahki atletiki na Ptuj. Na tem prvenstvu so člani FA Strnišče z člani in mladinci dosegli vidnejše rezultate. Za prva tri mesta so od Okrajnega Fizikulturnega odbora Ptuj po pošti dobili diplome, ki so jih potem na občnem zboru razdelili med tekmovalce

Tabela 2: Osvojena mesta tekmovalcev FA Strnišče v lahki atletiki na Ptuj

Člani	
Tek na 100m	Vnuk Alojz (2. mesto)
Tek na 400m	Kaučič Rudi (1. mesto)
Tek na 800m	Vnuk Alojz (1. mesto)
Skok v daljino	Vnuk Alojz(1. mesto), Kaučič Rudi (3. mesto)
Skok v višino	Vnuk Alojz (1. mesto)
Met bombe	Hansel Vlado (1. mesto), Kaučič Alojz (2. mesto), Jurenac (3. mesto)
Met krogle	Hansel Vlado (1. mesto), Vnuk Alojz (2. mesto), Magdič Milan (3. mesto)
Met kopja	Hansel Vlado (1. mesto)
Mladinci	
Tek na 100m	Rodošek Ivan (2. mesto), Kosi Ignac (3. mesto)
Skok v daljino	Rodošek Ivan (2. mesto)
Met bombe	Rodošek Ivan (1. mesto), Čelan Rudi (3. mesto)

Slika 2: Diplomi iz lahke atletike

Fizikturna zveza Slovenije se je odločila, da zlete v letu 1949 popestri z glasbo. Tako je FZS posnela godbo za spremljavo vaj na gramofonske plošče. V FA Strnišče so naročili dve plošči za zletne vaje, in sicer eno od vaj »Bratstvo in edinost« in eno od prostih vaj mladincev. Ena plošča je predvidoma stala 60-80 din.

Na urgiranje okrajnega telovadnega odbora Ptuj, da je potrebno spremeniti organiziranost društva (reorganizacija telesne kulture; fizkulturni aktivni so razpuščeni), so člani FA Strnišče 4. oktobra 1948 v kinodvorani v Strnišču sklicali prvi občni zbor Telovadnega društva Strnišče. Na občnem zboru so sklenili, da se FA Strnišče prostovoljno razide in da se celotno društveno premoženje prenese na novo nastalo Telovadno društvo Strnišče. Novo nastalo Telovadno društvo Strnišče je lahko obdržalo športne sekcije. Športne sekcije, ki so hotele tekmovati na prireditvah športnih zvez, pa so se morale registrirati pri športnih zvezah. Do leta 1951 se nobena športna sekcija TD Strnišče ni včlanila v kakršno koli zvezo. To je potem storila nogometna sekcija, ki se je kot prva včlanila v pristojno zvezo (NZS). Izvoljen je bil tudi novi upravni odbor: za predsednika je bil izvoljen Vnuk Alojz, podpredsednik Petek Janko, tajnik Klančnik Friderik, načelnik Berlič Marjan, namestnik načelnika Magdič Milan, načelnica Zupanič Anda, namestnica načelnice Dobnik Slavica, blagajnik Pukl Poldka, ekonom Hanzel Vlado, zdravstveni referent Mauzer Adolf, odbornika Čelan Rudi in Kumer Ivan. Nadzorni odbor pa so sestavljali: Čulibrk Peter, Kolarič Valter in Radolič Franc. Sprejeli so tudi sklepe, in sicer, da je potrebno v društvo včlaniti čim več mladih in uslužbencev tovarne (TGA) in Gradisa in da se zgradi fizkulturni prostor in telovadnica. Društvo je bilo ustanovljeno nekoliko kasneje kot v drugih krajih. TD Strnišče je bilo uradno registrirano 18. julija 1949, takrat je prišla odločba iz Okrajnega izvršnega odbora Ptuj. (Priloga 3) Vendar so potem 4. decembra 1949 na občnem zboru sprejeli sklep, da TD Strnišče spremeni naziv, ker ljudje niso bili zadovoljni s administrativno in togo vodenom telovadbo. Tako so ločili politično od športnega. Društvo se je preimenovalo v TD Aluminij. (Naše delo, 1949). Tako se prvič pojavi ime Aluminij. Pomembno vlogo pri tem je imel tudi sindikat tovarne TGA v smislu finančne in materialne podpore.

Denarna sredstva je TD Aluminij dobivalo s članarino, dohodki od prireditev (prirejali so pustne plesne in novoletne plesne v kinodvorani) in razni drugi dohodki. Zraven članarine je moral vsak član društva plačati zavarovalnino, ki je mesečno znašala 3 din. Telovadno društvo je imelo tudi svoj uradni pozdrav »Zdravo«.

V mesecu juniju 1949 je sindikat TGA začel graditi fizkulturni stadion, v planu je bila tudi izgradnja telovadnice, ker pa niso imeli nobenega kredita, so izgradnjo telovadnice opustili. Dodeljen pa jim je bil kredit s strani Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije v višini 100.000 din za izgradnjo fizkulturnega stadiona. Gradbeni načrt je vseboval nogometno igrišče s tekališčem, tribuno, objekt z garderobami in pisarno, rokometno igrišče, igrišče za odbojko, betonirano steno za tenis in dve teniški igrišči brez garderob (te so dogradili kasneje). Z dovoljenjem TGA so zgradili ograjo okrog nogometnega in teniškega igrišča. Za teniško in odbojgarsko igrišče so delavci na »črno« v tovarni izdelali vso konstrukcijo, ki še danes stoji. Pobudnik za izgradnjo teniškega igrišča je bil el. ing. Gorup Boris. Tenis so igrali nemški inženirji, ki so pomagali graditi tovarno, in njihove žene in sam ing. Gorup. Tovarniški delavci, člani društva, pa tenisa niso igrali, ker ga enostavno niso znali igrati, se potem tudi niso kaj prida zanimali zanj. Skrbeti so morali tudi za stalen dotok prostovoljne delovne sile, tako da so vsa nekvalificirana dela opravljali na prostovoljni bazi. Fizkulturniki so hoteli, da se stadion zgradi v bližini novonastalega naselja, tako so iskali temu primerno lokacijo in jo tudi našli. Fizkulturni stadion se je nahajal sredi borovih gozdov, dobrih 200 m severneje od grajskega poslopja, kjer stoji še danes v razširjeni obliki. Otvoritev stadiona je bila 8. 4. 1951. Na dan otvoritve se je igral turnir štirih nogometnih ekip. Turnirja sta se udeležili dve ekipi iz

Maribora (Branik in Železničar B), ekipa iz Ptuja (NK Drava) in domače moštvo. (M. Berlič, osebna komunikacija, september 2009)

Slika 3: Pričetek gradnje fizkulturnega stadiona; junija 1949

Plavalna sekcija TD Strnišče je 21. avgusta 1949 v betonskem avstro-ogrskem bazenu v Strnišču organizirala okrajno prvenstvo v plavanju. Pred to prireditvijo pa so morala vsa društva na ukaz okrajnega telovadnega odbora Ptuj izvesti dan vodnih športov in na podlagi tega izdelati poročilo.

V letu 1950 je dobila telovadna sekcija, kateri je takrat predsednikoval Berlič Marjan, koledar za orodno telovadbo zveznega I. in II. razreda. Vendar so bili v tem letu športni referenti precej neaktivni in zaradi pomanjkanja rekvizitov se je športno udejstvovanje malo uspavalo. Svetla izjema je bila nogometna sekcija, ki je prevzemala primat nad vso neaktivnostjo in je imela ustrezne rekvizite. V tem letu so igrali nekakšno rekreativno ligo. Vse skupaj je bilo na čistem amaterizmu in ljubezni do nogometa. Ekipe so se zmenile za srečanje in odigravale tekme.

Prelomen dogodek za kidričevski nogomet, se je zgodil 26. maja 1950, ko je gradbeno podjetje Gradis zgradilo nov nogometni stadion v Strnišču (industrijsko naselje II) za potrebe delavcev, ki so delali na montaži tovarne TGA. Ob vseh svečanostih je bila odigrana tudi »šaljiva« nogometna tekma, med komercialnim in tehničnim osebjem Gradisa. Ogledalo si jo je okrog sto ljudi. Tekma se je končala z neodločenim rezultatom 5:5 in šele žreb je določil končnega zmagovalca, in sicer ekipo

komercialistov, ki pa je prejela tudi prehodni pokal. Ta tekma je pokazala, da je med delavci ogromno dobrih nogometašev, kar je dalo odgovornim v TD Aluminij misliti, da bi bilo v kraju smiselno ustanoviti nogometno ekipo. Tako so bili na igrišču Gradisa (gradilišče) postavljeni temelji kidričevskega nogometa. Mladina, ki je bila željna športa, predvsem pa nogometa, je tako dobila prepotrebno nogometno igrišče.

Berlič Marjan in njegovi somišljeniki iz ptujske Drave, ki so takrat prebivali v »taborišču« in pomagali pri izgradnji tovarne, so dali pobudo za ustanovitev nogometnega kluba. Tako so v okviru fizikulture dne, ki se je odvijal v nedeljo 18. 06. 1950 v Strnišču na igrišču ob žagi, odigrali zanimivo nogometno tekmo. Igrali so proti moštvu JLA Ljubljana. Moštvo gostov je nastopalo v močno oslABLjeni postavi. Ekipi TD Aluminij je uspelo premagati renomiranega nasprotnika z rezultatom 5:3.

Slika 4: Začetki nogometne sekcije TD Strnišče

Od leve proti desni stojijo: Mojzer Milan (odbornik), Vili Arbes (sodnik), Gajser Otmar (igralec NK Drave), Hanzel Vlado (igralec NK Drave), Peroševič Stojan (igralec NK Drave), Gajser Herman (igralec NK Drave), Berlič Marjan (igralec NK Drave in vodja strniške telovadbe), Marcuš Franc, Repič Janko (igralec NK Drave), Širec Janez (igralec NK Drave), Kuret Jože, Zupanc Milan, Preac Janez (sodnik). Čepijo od leve proti desni: Samec Danilo (igralec NK Drave), Trop Edi (vratar NK Drave), Hodnik Marjan (igralec NK Drave).

Prav ti nogometni navdušenci (Berlič Marjan, Mojzer Milan, Trop Edvard in Elzner Ivan) so dali pobudo o reorganizaciji TD Aluminij. Tako so 6. 3. 1951 ustanovili Športno društvo Aluminij Strnišče, katerega predsednik je postal ing. Šnajder Franc. V društvu so se odločili, da bodo vključili naslednje sekcije: nogometno sekcijo, sekcijo za odbojko, namiznoteniško sekcijo, lahkoatletsko sekcijo in telovadno sekcijo. Vse premoženje se je tako zopet preneslo na novonastalo društvo, vključno z novim fizikulturem stadionom. Ime Aluminij se je nanašalo na ime tovarne (Tovarna glinice in aluminija), iz katerega so besedo glinica izpustili in obdržali samo besedo aluminij, ker je glavni produkt tovarne srebrno bela, polsvetleča se kovina aluminij.

Glavna dejavnost je vedno bolj postajal nogomet. Tako se je nogometna sekcija odločila, da se včlani v Nogometno zvezo Slovenije. Uradna registracija nogometne sekcije in s tem vključitev v NZS je bila 4. 5. 1951. Predsednik (referent) nogometne sekcije je postal ing. Kunstelj Drago. Društvo je v tem času štelo okrog 60 članov. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

7 NOGOMETNI KLUB ALUMINIJ KIDRIČEVO

7.1 USTANOVITEV KLUBA

7.1.1 NK Aluminij kot nogometna sekcija ŠD Aluminij Strnišče

Nogomet ima v Kidričevski občini bogato tradicijo. Nogometni začetki NK Aluminija segajo v prvo obdobje po osvoboditvi, tako imenovano fizkulturno. Delavci TGA so se morali ukvarjati z neko obstransko dejavnostjo. Tako je postajal nogomet vedno bolj priljubljen. Zraven nogometa sta bili zelo popularni odbojka in atletika, nekaj let pozneje pa tudi gimnastika. Vendar se je od teh športnih dejavnosti v Kidričevem na vrhunskem nivoju ohranil le nogomet. Tovarniški kolektiv je gojil nogomet v rekreativni obliki. Igrali so ga, ne da bi se vključili v vodstveno organizacijo (NZS), igrali so tako imenovane sindikalne tekme. Tako lahko rečemo, da je NK Aluminij delavski nogometni klub, ki je nastal iz potrebe delavcev, da so imeli nekaj svojega in da so bili odmaknjeni od vsakdanjega političnega dogajanja.

Za širjenje nogometa v društvu so obstajale objektivne težave. Zlasti je bilo potrebno urediti nogometno igrišče in poskrbeti za opremo nogometašev. Vendar te omejitve za delavce niso predstavljale večjih ovir. Tako so na pobudo Janžekovič Vlada-Žeka Gradisovi delavci leta 1950 zgradili prvo nogometno igrišče ob žagi (mizarstvo) v »taborišču«. Na tem igrišču so igralci TD Aluminij, kot najemniki igrali rekreativne (propagandne) tekme vse do leta 1951, ko so se 8. 4. 1951 preselili na svoj novi fizkulturni stadion, kjer še danes domuje NK Aluminij. Sindikatu Gradisa gredo zasluge, da je društvu Aluminij omogočil popularizacijo nogometa v Strnišču (Kidričevo) in kasneje ustanovitev NK Aluminij.

Na začetku je nogometna sekcija imela samo člansko ekipo, sestavljeno iz članov FA in TD Strnišče. Igrali pa so tudi delavci, ki so začasno delali v tovarni (TGA) preko raznih podjetij, ki so opravljala gradbena in montažna dela. Leta 1951 pa so začeli načrtno delati in tudi redno tekmovati z mladimi. Po prvem letu delovanja je bilo v nogometni sekciji 23 mladincev in 14 pionirjev. Od samega začetka je imela nogometna sekcija, kasneje nogometni klub dve članski ekipi. Imeli so ekipo A in ekipo B. Takšno organiziranost so zahtevali odborniki z namenom, da se vsem članom društva omogoči igranje nogometa. Druga ekipa (B) je bila mešana, služila je za kaljenje novincev in mladih igralcev. Tisti ki so pokazali zadovoljivo nogometno znanje so bili priključeni prvemu moštvu. Drugo nogometno moštvo je tekmovalo v prijateljskih nastopih. Največ mladih je prispevala šola, ki je tudi imela vso športno dejavnost na fizkulturnem stadionu, in okoliške vasi.

Pomemben dogodek je bila nogometna tekma med domačim moštvom, okrepljenim z igralci NK Drave proti JLA Ljubljana, ki se je odigrala 18. junija.1950. Zmaga nad gostujočo ekipo iz Ljubljane z rezultatom 5:3 je obrnila zanimanje javnosti k tej športni panogi in življenje v majhnem delavskem naselju se je začelo vrteti okrog nogometa.

Delavci, ki so se zbirali okrog društva kot pasivni gledalci, pogosto niso bili zadovoljni s tekmovalno kvaliteto. To nezadovoljstvo se je še posebej kazalo pri nogometu. Igra je bila pač toliko privlačna, da so gledalci poskušali vplivati na njen razvoj po svojih

željah. Nogomet je postal del njihovega življenja, stadion je bil poln delavcev, ki so igrali ali pa z vsem srcem navijali za svoje delavske kolege.

Po tej tekmi in željah, ki so jih izražali gledalci in nekateri odborniki društva, so odgovorni v društvu začeli resneje razmišljati o tem, da se nogometna sekcija včlani v Nogometno zvezo Slovenije in s tem začne z organiziranim športnim tekmovanjem. Glavni pobudniki, da se nogometna sekcija včlani v nogometno zvezo in začne redno tekmovati, so bili odborniki Alojz Vnuk, Milan Mojzer, Stanko Kovačič, Ivan Elzner, Stane Černe, Bogoljub Hmelina, Vlado Janžekovič-Žeka in pet igralcev NK Drava Ptuj (Berlič Marjan, Trop Edi-vratar, Hanzel Vlado, Peroševič Stojan in Repič Janko), ker niso bili zadovoljni s svojim statusom v NK Drava, istočasno pa jim je bila ponujena služba v tovarni TGA in stanovanja v novem naselju Strnišče. Ti igralci so s seboj prinesli določeno znanje in izkušnje, tako da so stvari kaj kmalu postavili na svoje mesto. Posebne zasluge za razcvet športa, posebej nogometa v Kidričevem, gre do Marjanu Berliču, ki je bil pravi športni zanesenjak. S svojo trmo in s športnim znanjem, ki si ga je pridobil pred vojno (nogometaš, član ptujskega Sokola) je dvignil šport na zelo visok nivo. Igralci Drave so bili prvi učitelji nogometne sekcije. Da so lahko uresničili svoje cilje, so se včlanili v Mariborsko poverjeništvo, ki je spadalo pod Nogometno zvezo Slovenije, ta pa takrat pod Nogometno zvezo Jugoslavije. Do uradnega vpisa v register je prišlo 4. maja 1951, tako da je nogometna sekcija (tekmovala pod imenom ŠD Aluminij) lahko začela s prvim uradnim tekmovanjem 13. maja 1951 (Priloga 4). Za leto ustanovitve kluba se torej šteje leto 1951 in ob ustanovitvi je štelo 60 članov, od tega jih je bilo 32 delavcev nameščencev, mladih do 18 let. (E. Trop, osebna komunikacija, september 2009).

Tako je prišlo do registracije tekmovalcev, predpisovanja tekmovalnih sistemov, predpisovanja društvenih pravil in podobno. Tudi v ŠD Aluminij so dobili prve registracije.

Slika 5: Legitimacijska izkaznica igralca

Prav ti pobudniki so krivi, da se je TD Strnišče reorganiziralo v novo nastalo Športno društvo Aluminij. To se je zgodilo 3. 6. 1951. Za prvega predsednika ŠD Aluminij so izvolili ing. Franca Šnajderja, prvi referent za nogometno sekcijo pa je postal ing. Drago Kunstelj. Referenti za nogometno sekcijo so se potem redno menjavali na vsakoletnih skupščinah, ki so se vršile konec leta. Tako je bilo vse do leta 1956, ko se je nogometna sekcija preimenovala v nogometni klub.

Nogomet je v Strnišču (Kidričevo) začel postajati najbolj pomembna športna panoga, kar se lepo vidi tudi v znaku ŠD Aluminij Strnišče, v katerem je rdeča nogometna žoga, čez katero je napis ŠD Aluminij. ŠD Aluminij je ime dobilo po kovini, ki jo bo tovarna proizvajala, ko bo zgrajena. S tem so upali na denarno podporo s strani tovarne (TGA).

Slika 6: Znak Športnega društva Aluminij

7.1.2 Osamosvojitve nogometne sekcije v nogometni klub Aluminij

V letu 1952 so začeli resneje razmišljati, da bi se nogometna sekcija osamosvojila izpod okrilja ŠD Aluminij in postala nogometni klub. Vendar takrat nogometna sekcija še ni imela dovolj moči in še ni bila dovolj zrela za samostojno delo, čeprav so bile vse ostale sekcije šele v razvoju, kar je bil odraz neaktivnosti referentov za posamezne sekcije in pomanjkanje ustreznih rekvizitov. Iz dokumentov je že zelo zgodaj razvidno, da so nogometno sekcijo obravnavali kot nogometni klub, saj je tudi od leta 1951 uradno tekmovala pod okriljem Nogometne zveze Slovenije. Napredovanja nogometne sekcije v višje nogometne tekmovalne rangje je prisililo odgovorne za nogomet, da so konec leta 1956 na občnem zboru ŠD Aluminij osamosvojili nogometno sekcijo. Tako se je nogometna sekcija uradno preimenovala v NK Aluminij, a je še vedno ohranjala stik z ŠD Aluminij, saj je moral biti vsak član NK Aluminija še predhodno član ŠD Aluminij po drugi strani pa so bili tudi finančno odvisni od ŠD. ŠD Aluminij je svojo športno poslanstvo ohranjalo do leta 1960 ko je začelo razpadati in je nazadnje tudi dokončno razpadlo. Ohranil se je samo nogomet. Vendar so to športno praznino kaj kmalu zapolnili, saj so 12. decembra 1964 ustanovili telovadno društvo Partizan Kidričevo, katerega naloga je bila, da prouči stanje na telesnovzgojnem področju v naselju ter prične z množičnim vključevanjem v vse možne športne panoge.

Na občnem zboru dne 30. 12. 1956 so se zbrali v prostorih restavracije v Kidričevem (menza) naslednji člani: Palfi Ivan, Kurelič Anton, Gegič Peter, Vodušek Adolf,

Špehonja Albin, Zaspan Mirko, Hlebec Alojz, Kuret Marjan, Petrovič Ivan, Huzjan Jožef, Mazera Džuro, Knaus Štefan, Prelog Viktor in Hmelina Bogoljup. Izglasovali so prvi upravni odbor NK Aluminija. Za predsednika je bil izvoljen Prelog Viktor, tajnik je postal Mazera Džuro, blagajnik Brglez Franc, tehnična referenta Palfy Ivan in Raškovič (Rale), odbornik Praprotnik Stanko. Za trenerja je bil izvoljen nogometni inštruktor in dolgoletni igralec nogometne sekcije ŠD Aluminij Kurilič Anton (Priloga 5). Kurilič Anton je bil rojen na Pagu, v Mariboru je služil vojsko in igral za NK Železničar, po končani vojaščini pa se je zaposlil v tovarni (TGA) in postal nepogrešljivi igralec NK Aluminija.

Slika 7: Menza, v kateri se je vršil prvi občni zbor

Ime kluba so prevzeli od športnega društva, za barve kluba pa so izbrali rdeče-belo kombinacijo kot osnovno barvo kluba. Na začetku ni bila definirana barva dresov, igrali so v dresih, ki so jih lahko priskrbeli odborniki. Odraz požrtvovalnosti odbornikov je bil ta, da so imeli že na začetku ustrezno nogometno opremo. V FA Strnišče so že imeli 11 parov nogometnih čevljev, 11 belih dresov, 11 modrih hlačk, 1 hlačke za vratarja in eno nogometno žogo. Ta inventar se je ob prvi reorganizaciji prenesel v novo društvo, TD Strnišče. To društvo je kasneje priskrbelo še 11 zelenih dresov, 11 belih hlačk, 11 dokolenk in 1 hlače za vratarja. Vse to so hranili v skladišču TD Strnišče, ki se je nahajalo v prizidku kinodvorane. V teh težkih časih, ko ni bilo dovolj materialnih sredstev, se je bilo potrebno znajti. Tako so žene odbornikov po meri izdelovale hlače, izdelane so bile iz črnega klota, iz vojaških padal, iz nacističnih zastav in podobnih materialov, ki so bili takrat na voljo. To opremo so potem uporabljale tudi druge sekcije. Prvi gospodar športno društvenega inventarja (ŠD Aluminij) je bil Ogrinc Karl, ki pa ga je zaradi nevestnega dela konec leta 1951 zamenja Dončec Štefan, ta potem po letu dni zaradi pomanjkanja časa odstopi s te funkcije. Tako v športnem društvu določijo novega gospodarja, ki mu za njegovo delo nudijo kot protiuslugo stanovanje v zgradbi športnega društva. Pogodbo ponudijo Silvu Kovačiču, ki jo sklenejo 07. 08. 1952. Delo je opravljal do konec leta 1953, ko odstopi iz te funkcije zaradi bolezni žene. Iz med prošenj, ki prispejo v ŠD Aluminij, upravi odbor izbere novega gospodarja. To postane konec leta 1953 Hliš Jožef, ki se nastani v prostorih športnega društva. Svoje delo je opravljal vse do konca leta 1958, za svoje delo je dobival honorar. Od oktobra 1958 dalje ga zamenja

Nežmah Štefan. Oskrbo objektov in materiala ŠD Aluminij da društvo 01. 01. 1960 v roke Stanku Hojniku. Kasneje so v klubskih prostorih s svojimi družinami živeli naslednji hišniki kluba, ki so za svoje delo dobivali honorar: Jože Spevan, Jože Selinšek, Franc Štumberger, Jože Lovenjak in zadnji ki je stanoval v klubskih prostorih, je bil Stanko Jevšenak. Jevšenaka je nato zamenjal Dušan Kreslin, ki je bil prvi uradno zaposleni hišnik s strani kluba. Danes ima klub prvo hišnico Dragico Primožič, ki je zaposlena za nedoločen. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Kot se spodobi za nogometni klub so izdelali tudi svoj grb, pečat in zastavo, imeli pa so tudi nekakšno neuradno himno, ki so jo prepevali Hrvaški nameščenci . Danes ima klub uradno himno, ki jo je dobil komaj leta 1993. Avtor te himne je žal že pokojni Sandi Gašlovič (Priloga 6). V grbu je avtor Huzjan Jože ujel vso simboliko pridelave aluminija, s čimer je na lep način prikazal delavske korenine kluba in tesno povezanost s tovarno. Grb predstavlja tovarno, zgornji del, v katerem je napis »NK Aluminij« je aluminijast hlebček v prerezu. Na belo-rdeči podlagi sta dva črna dimnika, simbola takratne tovarne (TGA) in črne tovarniške hale, v katerih je potekala proizvodnja aluminija. Za barve kluba pa je vzel glavni sestavini, ki sta potrebni za pridelavo aluminija. Tako je bela barva, barva aluminijevega oksida (glinica), rdeča pa predstavlja barvo boksitove rude, ki je zaradi železovih spojin temno rdeče barve (v začetku obratovanja glinice so predelovali samo »domač« bosanski boksit, ki je bil za razliko od kasnejšega avstralskega, temno rdeče barve). Grb je bil uradno predstavljen v sezoni **1965/1966**, ker so tako velevala tekmovalna pravila. Prvi grb ni bil prišit na dres, ampak so si ga igralci pred pričetkom tekme pritrdili (na grbu in dresu sta bil sponki, ki sta se med seboj prilegali, da ni grb padel z dresa) na dres in ga po končani tekmi sneli ter dali v varstvo skrbnemu hišniku. (J. Huzjan, osebna komunikacija, maj 2009).

Leto dni prej in sicer 1964. Se NK Aluminij zopet prestrukturira (v administrativnem smislu) in postane društvo, ki deluje je še danes z uradnim imenom Nogometni klub Aluminij Kidričevo. Imeli so tudi pečat, ki je bil okrogle oblike s premerom 3 cm. V sredini je bil lik nogometaša z žogo, okrog njega pa je bil zgoraj napis NK Aluminij spodaj pa napis Kidričevo. Ta pečat so prvič predstavili leta 1957. Ta se je potem skozi leta spreminjal z majhnimi popravki, vendar se je ohranjal koncept nogometaša v sredini. Tako je bilo vse do leta 2002, ko se pojavi čisto nov pečat, ki je potem uradno prešel v veljavo leta 2007 v noveliranem statutu. Imeli so tudi svojo zastavo, ki je bila rdeče-bele barve. Leta 2007 je prišlo do spremembe v statutu kluba, klub še naprej ostaja športno društvo, nogometni klub Aluminij Kidričevo (ŠD NK Aluminij Kidričevo) in se vodi kot društvo, ki je dobilo nov pečat. Kateri je okrogle oblike, obrobljen, v sredini je zvezda in v spodnjem delu zvezde črka A, znotraj pečata je krožni napis Nogometni Klub Aluminij. Zastava kluba ostaja nespremenjena, je rdeče-bele barve, kar pa je tudi osnovna barva športne opreme društva.

Slika 8: Grb nogometnega kluba NK Aluminij

Slika 9: Pečati nogometnega kluba NK Aluminij

Poimenovanje ulic je Kidričevo dobilo komaj 26. 08. 1982, zato so imeli na začetku težave s pošto. Pošto za društvo so na začetku dostavljali raznim članom društva, kar pa je povzročalo nepravočasno reševanje problemov. Zato so se v začetku leta 1952 odločili, da bodo imeli naslov v tovarni (TGA). Novi naslov je bil ŠD Aluminij Strnišče tovarna, naslovljeno je bilo sekretarju tovarne Zvonku Kostanjevcu, ki je bil zadolžen za pošto športnega društva. Sedež kluba je od vsega začetka na isti lokaciji, spreminjal se je le naslov. Do leta 1982, ko še Kidričevo ni imelo poimenovanih ulic, je bil naslov kluba Kidričevo 43, tako še danes starejši ljudje ulice naslavljajo na tak način. Danes pa klub vso pošto prejema na naslov NK Aluminij; Kajuhova ulica 16; občina Kidričevo. Najprej je bilo področje delovanja vezano na Kidričevo in Hajdino, kasneje pa se je področje delovanja razširilo na Dravsko polje in vznožje Haloz. Zajelo je vasi kot, so Apače, Lovrenc na Dravskem polju, Cirkovce, Majšperk, Videm, Ptujška Gora. Danes pa otroci prihajajo iz bližnje in daljne okolice Kidričevega. Tako se je radius »nogometnega bazena« okrog Kidričevega močno razširil. Tekmovalno območje kluba je Republika Slovenija in občasno tujina. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Delovanje kluba ni osredotočeno le na športne cilje, ampak je v ospredju predvsem delo, disciplina in vzgoja mladih ter pridobivanje različnih vrednot, kot so: prijateljstvo, skupinsko delo, lojalnost in vztrajnost. Takšne izkušnje so mladim dobra popotnica

za kasnejše življenje. Aluminij je veliko prispeval in še prispeva k razvoju nogometa na Dravskem in Ptujskem polju, istočasno pa klub s takšno usmeritvijo prispeva k razvoju in napredku nogometa v Republiki Sloveniji.

7.2 OBDOBJA DELOVANJA

7.2.1 Obdobje 1951-1970

Nogomet so igrali že v letu 1950. Spomnimo se »šaljive tekme« in tekme z JLA Ljubljana tega leta, vendar so bile to tako imenovane »reklamne« tekme, s katerimi so odborniki poskušali navdušiti ljudi, da bi se pričeli ukvarjati z nogometom. V pravilniku FA Strnišče so leta 1947 zapisali, da bodo ustanovili nogometno sekcijo, vendar je pri tem tudi ostalo vse do leta 1950 zaradi objektivnih razlogov (niso imeli nogometnega igrišča). Tako se je šele v začetku leta 1951 resnično formirala ekipa, ki je želela organizirano tekmovati in je čutila neko pripadnost delavskemu kolektivu, saj so bili deloma neodvisni od politike in sindikata. Popolnoma pa tudi niso mogli biti neodvisni, saj so za svoje delovanje potrebovali tudi denar, zato so šli v določene kompromise. Posledica je bila ta, da so bili v odborih društva tudi predstavniki tovarne in politike, ki so krojili zgodovino nogometa po svoji željah.

Prvo prijateljsko nogometno tekmo so igralci nogometne sekcije ŠD Aluminij odigrali 25. 01. 1951 s klubom MŠD Branik iz Maribora in izgubili z rezultatom 11 : 2.

V naslednjih tednih je bila nogometna sekcija zelo aktivna, saj so odigrali nekaj pripravljalnih prijateljskih srečanj do začetka prvenstva z Branikom, dvakrat z Dravo in JA Ptuj.

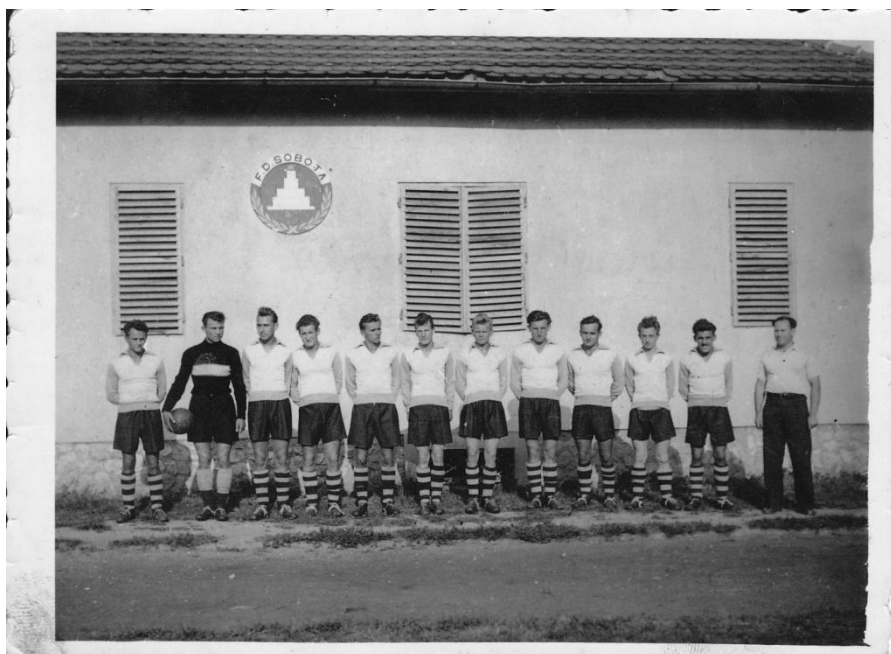
Ob otvoritvi fizikurnega stadiona 08. 04. 1951 je bila velika slovesnost in nogometni turnir, na katerega je nogometna sekcija ŠD Aluminij povabila tri ekipe, in sicer MŠD Branik, Železničar B in NK Dravo. Po otvoritvi se je vršil nogometni turnir za pokal prireditelja. Zmagovalec turnirja je zaslužen postal Branik iz Maribora, drugi je bil Železničar B, tretji ALUMINIJ in četrti NK Drava iz Ptuja. Tekme so bile dopoldne in popoldne, kot prva pa sta nastopila Branik in Aluminij. Branik, ki je nastopil v najmočnejši postavi, je zmagal z rezultatom 4 : 1. Kot drugi par sta nastopila Železničar B in Drava, po regularnem delu je bil rezultat izenačen (0 : 0), tako je ostalo tudi po podaljških. Šele žreb je za zmagovalca določil Železničarja. Popoldan je v prvi tekmi mladina Aluminija igrala predtekmo finala z mladino predvojaške vzgoje iz Čakovca. Tekma se je končala z rezultatom 1 : 1. Nato je sledila finalna tekma med Branikom in Železničarjem B. Branik je zaslužen zmagal nad moštvom Železničarja z rezultatom 4 : 1 in tako osvojil turnir. Kot zadnji par sta nastopili poraženi ekipi predtekmovanj Aluminija in Drave. Zmagala je ekipa Aluminija z rezultatom 1 : 0.

Spomladi leta **1951** je nogometna sekcija prvič nastopila na uradnem ligaškem tekmovanju v Sloveniji. Tekmovali so pod okriljem Nogometne zveze Slovenije v poverjeništvu Maribor. Tekmovali so v prvenstvu poverjeništvu Maribor. Moštvo je bilo okrepljeno z različnimi izkušenimi igralci in na podlagi izkušenih igralcev so osvojili naslov prvaka poverjeništvu Maribor, ker sta rezervni moštvi Železničarja in Branika igrali izven konkurence. Kot prvaki poverjeništvu Maribor so igrali kvalifikacijsko srečanje za vstop v mariborsko podzvezno ligo z moštvom Rakičana. (Priloga 7)

Tabela 3: Končna lestvnica Lokalnega nogometnega prvenstva, Poverjeništva Maribor v letu 1951

1. Železničar B	22
2. ALUMINIJ KIDRIČEVO	20
3. Branik B	14
4. Šlander (MB)	10
5. Studenci B	10
6. Kovinar Muta	6
7. Kovinar (MB) B	2

Na obeh srečanjih so izgubili (doma 2:1, v gosteh pa 3:1) in kljub temu napredovali v tako imenovano mariborsko podzvezno ligo. Avtomatsko sta obe ekipi napredovali, ker se je liga širila (prestrukturirala).

Slika 10: ŠD Aluminij, kvalifikacije z ekipo NK Rakičan v Murski Soboti

Stojijo od leve proti desni: Vlado HANZEL, Edi TROP (vratar), Rudi MERICA, Alojz BEDIČ, Albin HANZEL, Anton KURILIČ, Anton KUČERA, Franc MARCIUŠ, Marjan BERLIČ, Mirko ZASPAN, Drago ŠKET, blagajnik ŠD Aluminij Milan MOJZER.

V prvem letu tekmovanje so imeli velike probleme s pomanjkanjem denarja, to se je potem tudi odražalo na discipliniranosti ekipe in tudi z velikimi stroški prevoza igralcev na tekme. Zato se je ing. Drago Kunstelj dogovoril s sekretarjem tovarne (TGA), da se vožnja ne bi več zaračunavala društvu. Na daljša gostovanja so se vozili s tovornim avtom znamke »Praga« (na katerega so naložili tri klopi, da so lahko sedeli), ki je bil v lasti tovarne (TGA). Tako je bilo vse do leta 1954, ko je tovarna dobila svoj avtobusni vozni park in od takrat dalje so se na daljša gostovanja vozili z avtobusom. Na krajša gostovanja kot je bil Ptuj, pa so se odpravili tudi s kolesi. Na tekme pa so se vozili tudi z vlakom. (E. Trop, osebna komunikacija, september 2009).

Igralci za igranje niso dobili nobenega plačila, imeli pa so redno službo v tovarni (TGA). So pa bili v privilegiranem položaju glede na ostale delavce. Po končani službi (15h) so se igralci morali udeležiti treninga. Trenirali so dvakrat na teden, to je bilo v torek in četrtek ob nedeljah pa so igrali tekme. Po treningih pa so nekateri igralci še igrali odbojko, nemalokrat se je zgodilo, da so igrali do trde teme. Vsak dan se je na stadionu zbralo več ljudi, kot se jih je danes na tekmi. Na fizikalnem stadionu so se odvijale prave športne manifestacije ljudi vseh starosti. V prvem letu delovanja niso imeli trenerja, ker niso imeli dovolj denarnih sredstev. Tako se je treniralo bolj »divje«, treningi so bili neorganizirani (malo so tekli, malo pa delali z žogo). Nastopajoče moštvo je določil tehnični vodja s kapetanom moštva, takrat je bil to Marjan Berič. Kasneje je postal kapetan moštva Bine Hanzel, ki je bil takrat bivši igralec Odreda iz Ljubljane. (M. Berlič, osebna komunikacija, september 2009).

Da bi nogometna sekcija dostojno in športno zastopala in branila barve ŠD Aluminij na vseh igriščih, so se konec leta 1951 odločili, da uvedejo sistematične treninge v okviru denarnih zmožnosti. Tako so v zimskem premoru angažirali kondicijskega trenerja, ki ga je vodil član društva Alojz Vnuk (dober atlet). Kondicijski trening je potekal pred nogometnim treningom. Uprava se je zavezala in angažirala enkrat na teden brezplačnega izkušenega in praktičnega trenerja. Dogovorili so se z Dragom Janžekovičem, starim znancem, ki pa je bil takrat že član ŠDM Branik. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Velik problem je bila vzgoja mladih športnikov (mladine in pionirjev). To je sovpadalo s strukturo prebivalstva v Strnišču (mlado prebivalstvo brez otrok). Zato je bilo razumljivo, da niso imeli možnosti organizirati mladinska moštva niti v eni obstoječi sekciji, ker enostavno ni bilo mladih. Ista situacija je bila v pogledu vzgajanja pionirjev. Vendar so se odborniki društva trudili po najboljših močeh in iskali mlade talentirane fante po okoliških vaških »gmajnah«, ter jih pripeljali v društvo. Tisti redki ki so bili vključeni v sekcije ŠD Aluminij, pa so zaradi slabih prometnih povezav s Ptujem in Hajdino kamor so hodili v šolo, bili preveč obremenjeni z učenjem, tako da zopet niso bili preveč aktivni. Zato so se v klubu odločili, da ne bodo redno tekmovali. Tako je bilo vse od leta 1950 do leta 1958, ko klub prvič začne uradno tekmoovati v Mariborski podzvezi. (S. Muršec, osebna komunikacija, junij 2010).

Velike težave so imeli tudi z vključevanjem novih članov. To pa je bilo povezano s tem, ker se je večina zaposlenih delavcev vsakodnevno vozila na delovno mesto iz oddaljenih krajev.

V sezoni **1952** so igrali v mariborski podzvezni ligi. V zadnjem kolu so osvojili prvo mesto in tako prehiteli ekipo Drave. Kot prvo uvrščena ekipa so igrali dodatne kvalifikacije za vstop v drugo republiško ligo (prva slovenska nogometna liga). Prvo tekmo so igrali 31. 08. 1952 s Postojno in jo izgubili z rezultatom 5 : 2, drugo kvalifikacijsko tekmo pa so imeli 07.09.1952 z ekipo Železničar Gorica in prav tako izgubili z rezultatom 5 : 1. (Priloga 8). Ker pa se je slovenska nogometna liga konec leta reorganizirala, je moštvo nogometne sekcije ŠD Aluminij zopet po spletu srečnih okoliščin avtomatsko vstopilo v drugo republiško ligo. Potrebno je bilo zapolniti vrzeli v vzhodni coni. Tako so bile te kvalifikacije brezpredmetne, klubu so povzročile le finančne stroške.

Moštvo je bilo okrepljeno s hrvaškimi igralci (delavci iz Međimurja), ki so prišli delat h Gradisu, potem pa so dobili službo v tovarni (TGA).

Konec leta 1952 so na redni letni skupščini podaljšali predsedniški mandat ŠD Aluminij ing. Francu Šnajderju, referent za nogometno sekcijo pa je postal Miha Pirnič. Po končani sezoni so nogometaši dobili mesečen dopust. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

V tekmovalnem delu še vedno ni bilo rešeno vprašanje trenerja, moštvo je še naprej vodil kapetan Marjan Berlič, ki je bil najstarejši in najizkušenejši.

Po končanem prvenstvu še vedno ni bilo dovolj denarja za trenerja. V zimskem premoru pa se je ekipa morala pripraviti za naslednjo sezono. Tako je moštvo še naprej treniral Marjan Berlič. Trener za mladince pa je postal Anton Kurilič. Izvolili so tudi novega kapetana moštva, to je postal Vlado Hanzel, namestnik kapetana pa je postal Anton Kurilič. Zimske priprave so poskušali izkoristiti na najboljši možen način. Ker niso imeli pomožnega igrišča, so iskali alternative. Tako so pozimi trenirali v gozdu med srebrnimi bori, ker so bili posajeni lepo v vrstah in ker so bile gozdne površine dobro vzdrževane in čiste, sam gozd pa je preprečeval nabiranje snega. Trenirali so tudi na Gradisovem igrišču ob žagi (naselje II), do tja so največkrat tekli. Ko so bile snežne razmere nevzdržne, pa so trenirali v tovarni (TGA) v skladišču boksita. Tako je bilo vse do leta 1953, ko še tovarna ni začela obratovati. Imeli so tudi telovadbo v kino dvorani, ki jo je vodil Franc Kolarič. (E. Trop, osebna komunikacija, september 2009).

Na jesen leta 1952 se je na predlog sodelujočih moštev, ker imajo moštva prevelike stroške s tekmovanjem, slovenska liga reorganizirala. Tako ni bilo več enotnega tekmovanja v Sloveniji. Do jeseni 1955 je tekmovanje potekalo v dveh skupinah, zahodna in vzhodna. Enotno tekmovanje v slovenski conski ligi so obudili v sezoni 1958/1959.

V sezoni **1952/1953** je nogometna sekcija ŠD Aluminij tekmovala v drugi republiški ligi vzhod. Ekipa nogometne sekcije ŠD Aluminij je zasedla peto mesto od osmih in tako ostala v drugi republiški ligi vzhod.

Med drugim so 5. 12. 1952 na redni letni skupščini, ki je potekala v kinodvorani izvolili novi odbor športnega društva za leto 1953. Predsednik ŠD Aluminij je še tretjič postal ing. Šnajder Franc, referent za nogomet pa ing. Jakob Razpotnik. Aktivni člani nogometne sekcije pa so bili: Rudi Arnejčič, Marjan Berlič, Berlak Otmar, Bedič Alojz, Dončec Štefan, Gašparlin Stjepan, Gegič Peter, Hanzel Albin, Hanzel Vlado, Hanzel Ljubo, Hodnik Marjan, Hudelist Edvard, Jaklin Franjo, Kosmina Anton, Kuret Armando, Kuret Mario, Kučera Anton, Lašič Vekoslav, Letonja Franc, Marcuš Franc, Mazera Ivan, Mošmonder Ivan, Repič Janko, Trop Edi, Vabec Josip, Zaspan Mirko, Železnjak Stjepan, Gjukes Stjepan, Kurilič Anton in Fegeš Darko.

ŠD Aluminij je v začetku leta 1953 pri podjetju čevljarske delavnice Kidričevo, naročilo 12 parov nogometnih čevljev, ki so bili izdelani po želji igralcev.

Nogometna sekcija je za tekmovalno sezono **1952/1953** dobila prvega uradnega trenerja. Novi trener je postal bivši igralec zagrebške Lokomotive in tudi bivši državni reprezentant Hrvat Šlezak Martin. Kateri je bil takrat nameščen pri montaži v hali A pri firmi Rade Končar. Z novim trenerjem se je moštvo precej povečalo. Začeli so igrati modern, enostavnejši in prodornejši nogomet. Začeli so z organiziranimi treningi. Ob četrtki je zahteval trening tekme, te so največkrat igrali s sindikalno B ekipo ŠD Aluminij.

V sezoni **1953/1954** so nastopali v drugi republiški ligi vzhod (prva slovenska nogometna liga) in zasedli sedmo mesto od desetih ekip.

Ker nogometna sekcija ni delala dovolj dobro z mladimi in ker ni imela dovolj strokovnega kadra, da bi lahko trenirali mladince in pionirje, se je nogometna sekcija odločila, da bo dala enega starejšega igralca v tečaj za nogometne trenerje. Tako je 15. 1. 1954 ŠD Aluminij prvič poslalo igralca in člana društva v tečaj za nogometne trenerje. Udeležil se ga je Anton Kurilič.

Na občnem zboru nogometne sekcije, ki se je vršil 12. 12. 1953 so izvolili novi upravni odbor za leto 1954. Predsednik ŠD Aluminij je postal Marjan Berlič. Spremenili pa so tudi uradni naziv društva, saj se je Strnišče po smrti revolucionarja Borisa Kidriča preimenovalo v Kidričevo. Nov uradni naziv društva je tako postal ŠD Aluminij Kidričevo.

Za nogometno sekcijo so v tej sezoni nastopali naslednji igralci: Berlič Marjan, Fegeš Darko, Hanzel Albin, Hanzel Ljubo, Hanzel Vlado, Hudelist Evald, Kiralj Franc, Knaus Štefan, Kuret Armando, Kozic Karel, Kurilič Anton, Mošmander Ivan, Marcjuš Franc, Marguč Slavko, Repič Janko, Narandža Josip, Vabec Josip, Zaspan Mirko, Železnjak Stjepan in Trop Edi.

Konec leta 1954 je imelo ŠD Aluminij 62 članov, od tega je bilo aktivnih 23. Po socialnem statusu so bili vsi delavci.

Z dne 16. 02. 1954 nogometna sekcija sklene pogodbo s trenerjem Martinom Šlezakom, ki je prevzel tako moštvo A kot moštvo B, za kar je prejel honorar 6000 din mesečno. Skupaj z upravnim odborom nogometne sekcije je izdelal program treningov in začrtal smernice za prihodnost. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Moštvo ni doseglo vidnejših rezultatov, to je bila posledica odhoda nekaterih najboljših igralcev.

Zaradi slabega finančnega stanja klubov so v vodstvu tekmovanja iskali nove oblike tekmovanja. Tako je jeseni v letu **1955** ponovno prišlo do reorganizacije tekmovanja. Previsoki potni stroški moštev in slabe prometne povezave so bili posledični vzroki, da se je slovenski nogometni prostor razdelili na: ljubljansko-primorsko in mariborsko-varaždinsko-celjsko cono.

V mariborsko-varaždinski-celjski coni je sodelovalo šest slovenskih moštev iz severovzhodnega dela Slovenije in šest moštev iz varaždinske regije. Nogometna sekcija ŠD Aluminij se ni uvrstila v to tekmovanje, ker se je v sezoni **1954/1955** v drugi republiški ligi uvrstila na osmo mesto in s tem ni izpolnjevala pogojev. Zato so zaradi reorganizacije izpadli iz nadaljnega tekmovanja, v naslednji sezoni pa so sodelovali v nižji ligi.

Nogometna sekcija ŠD Aluminij je tako v sezoni **1955/1956** nastopala v mariborski podzvezi (mariborsko-celjska cona). V mariborsko-celjski ligi so osvojili tretje mesto.

Za ŠD Aluminij so bili registrirani naslednji igralci: Edi Trop, Ivan Palfi, Leopold Knez, Drago Fegeš, Mario Kuret, Janko Repič, Štefan Knaus, Franc Gerečnik, Anton Kurilič, Ivan Mošmandor, Mirko Zaspan, Alojz Hlebec, Marjan Berlič, Lovro Beranič in Peter Gegič.

V sezoni **1956/1957** so še vedno nastopali v mariborski podzvezi (mariborsko-celjska cona). Sodelovalo je 12 moštev, in to pet iz mariborske podzveze, drugih sedem moštev pa je bilo iz celjske podzveze. Kot drugouvrščena ekipa so se udeležili dodatnih kvalifikacij za vstop v slovenko-hrvaško ligo (mariborsko-varaždinska-celjska cona). Tokrat se niso uvrstili v nadaljnje tekmovanje po spletu srečnih naključij, ampak so se v višje tekmovanje uvrstili po rezultatu. Odigrati so morali dve kvalifikacijski tekmi z drugo uvrščenim moštvom varaždinske podzveze NK Ivančica-Ivanec. Prvo srečanje so odigrali 04. 08. 1957 in ga na domačem terenu dobili s 5 : 1. Drugo srečanje na Hrvaškem pa je dobila ekipa NK Ivančica-Ivanec z rezultatom 6 : 3, vendar pa je bila druga tekma predčasno prekinjena zaradi vdora domačih navijačev na igrišče. Zato je bilo potrebno odigrati še eno tekmo. To so odigrali zopet na Hrvaškem, odigrali so 13-minutni podaljšek v Varaždinu. Zmagala je ekipa NK Aluminij z rezultatom 1 : 0 in se tako zaslužno uvrstila v višji rang tekmovanja. V tem letu pa so razpustili tudi mariborsko-celjsko ligo.

Za NK Aluminij so bili registrirani naslednji igralci: Edi Trop, Ivan Palfi, Leopold Knez, Drago Fegeš, Mario Kuret, Janko Repič, Štefan Knaus, Franc Gerečnik, Anton Kurilič, Ivan Mošmandor, Mirko Zaspan, Alojz Hlebec, Marjan Berlič, Lovro Beranič, Peter Gegič in Janko Plohl. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Po zasluženem napredovanju so v sezoni **1957/1958** nastopali v zelo močni mariborsko-varaždinski-celjski coni. V tem letu je nogometni klub precej nazadoval. Po končanem prvenstvu je ostal na zadnjem mestu in se ni kvalificiral v novoustanovljeno slovensko ligo.

Tabela 4: Lestvica po končanem prvenstvu v mariborsko - varaždinski - celjski nogometni ligi (cona) (1SNL) Lestvica po končanem prvenstvu v mariborsko-varaždinski-celjski nogometna liga (cona)

1. Rudar Trbovlje	34
2. Kladivar Celje	32
3. Maribor	26
4. Jedinstvo Čakovec	25
5. Sloboda Varaždin	22
6. Sloga Čakovec	21
7. Slaven Koprivnica	20
8. Zagorac Krapina	20
9. Mladost Zabok	19
10. Drava Đelekovac	18
11. Tekstilac Oroslavje	17
12. ALUMINIJ KIDRIČEVO	12

Igrali so naslednji igralci: Trop Edi, Blagovič Josip, Tržan Darko, Fegeš Drago, Palfi Ivan, Kuret Armando, Knaus Štefan, Ekselenski Mirko, Krčar Franc, Beranič Lovro, Zaspan Mirko, Mošmonder Ivan, Repič Janko.

V sezoni **1958/1959** so razpustili ljubljansko-primorsko cono in mariborsko-varaždinsko-celjsko cono ter ponovno obudili enotno tekmovanje v slovenski conski ligi. Zmagovalec slovenske conske lige je za vstop v zvezno tekmovanje (jugoslovanska druga liga) igral v kvalifikacijah skupaj z zmagovalci conskih lig iz

drugih republik in pokrajin. Slovenska moštva so imela za nasprotnike moštva iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Vojvodine.

V jesenski tekmovalni sezoni je klub začel igrati v nižjem razredu tekmovanja v Mariborski nogometni podzvezi. Ekipa se je morala boriti za obstanek, tako so na koncu dosegli predzadnje šesto mesto in obstali v ligi. Končni rezultat je bila posledica, ker v klub niso pripeljali novih igralcev, da bi na ta način dvignili kvaliteto moštva in bili konkurenčni.

Klub je imel v tem obdobju 25 aktivnih članov, 25 registriranih pionirjev in 11 športnih delavcev. V klubu so imeli tudi mladinsko komisijo, ki je skrbela za podmladek. Člani pionirskega moštva so bili večinoma sinovi tovarniških delavcev in pionirji iz sosednjih vasi.

Pionirji NK Aluminija so se prvič udeležili uradnega nogometnega prvenstva v Mariborski nogometni podzvezi. Ker je bil sam delavski kolektiv zelo mlad, sestavljen je bil pretežno iz polkmečkega sloja in to po večini iz zaostalih predelov, kot so Haloze in Slovenske gorice, ki do vstopa v tovarno (TGA) oziroma naselitve v novem naselju sploh niso imeli nikakršnih izkušenj s športno dejavnostjo, klub enostavno ni imel dovolj otrok. Tako so le s težavo sestavili ekipo pionirjev, za mladince pa tako in tako niso imeli dovolj otrok. Za pionirje so tekmovali naslednji igralci: Mertl Franc, Hmelina Bogoljub, Špoljar Mirko, Gojkovič Jože, Murata Jože, Vindiš Edi, Šoštar Vili, Valentan Valter, Gojčič Alojz, Artenjak Stanislav, Pšajt Ivan, Zorec Franc, Pernat Franc, Muršec Srečko, Verblač Emil, Rozman Štefan, Primožič Franc in Vodušek Hinko.

Slika 11: Pionirska ekipa NK Aluminija, november 1958 v Mariboru

Stojijo od leve proti desni: trener Jože HUZJAN, Hinko VODUŠEK, Valter VALENTAN, Jože MURATA, Edi VINDIŠ, Vili ŠOŠTAR, Emil VERBLAČ, Jože GOJKOVIČ, Štefan ROZMAN, Ivan PŠAJD, Stanko ARTENJAK, Franc PRIMOŽIČ.

Tabela 5: Končna lestvica pionirskega tekmovanja

1. Branik	15
2. Kovinar	12
3. Maribor B	12
4. Drava	12
5. Pohorje	6
6. ALUMINIJ KIDRIČEVO	3

Po reorganizaciji je v sezoni **1959/1960** ekipa NK Aluminija nastopala v Mariborski nogometni podzvezni ligi. Moštvo je bilo pomlajeno z nekaterimi mlajšimi igralci, ki pa še niso bili izkušeni za težke tekme, so pa z vspodbudo in pomočjo starejših izkušenih igralcev z uspehom nadomestili manjkajoča mesta v ekipi. Tako so jesenski del prvenstva končali na tretjem mestu, kar je dalo vodstvu kluba nov zagon. Ker je zimski odmor trajal skoraj do sredine marca, so se v klubu odločili za redne treninge v odmoru, hkrati pa se je NK Aluminij prvič udeležil priprav na morju. Te so potekale od 15. 02. do 1. 03. 1960 v Crikvenici na Hrvaškem. Odbor kluba je sklenil, da se izbere določeno število igralcev prvega moštva, ki so se potem udeležili teh priprav. Priprav so se udeležili naslednji igralci: Trop Edi, Beranič Lovro, Fegeš Drago, Knaus Štefan, Jagarinec Štefan, Leskovar Ivan, Kuret Mario, Artenjak Franjo, Palfi Ivan, Kirbiš Ivan, Vodušek Hinko, Tkalčec Franjo, Gerečnik Franc, Ekselenski Mirko, Soršak Jože, Zaspan Mirko, Goričan Stane in Muršec Srečko. Moštvo NK Aluminij je po končanem prvenstvu osvojilo drugo mesto v Mariborski podzvezni ligi. Klub je k prvemu moštvu priključil prvo generacijo doma vzgojenih igralcev (Franc Gerečnik, Franjo Artenjak, Srečko Muršec in Hinko Vodušek), ki so v kasnejši zgodovini kluba igrali vidno vlogo.

Potrebno je bilo poskrbeti tudi za podmladek, zato je odbor sklenil, da se nadaljuje delo s pionirji. Odbor kluba je konec leta 1959 sklenil, da se ustanovi nogometno šolo za pionirje. Program nogometne šole so si prisrbeli pri NZJ.

Drugo mesto in pomlajeno moštvo je dalo klubu nov zagon za sezono **1960/1961**. Tako so z nestrpnostjo pričakovali začetek prvenstva. V tem obdobju je moštvo zapustilo tudi nekaj izkušenih igralcev, od aktivnega igranja pa se je poslovil prvi vratar Edi Trop, ki je v klubu preživel deset nepozabnih let. Vendar so bile začetne ambicije kluba nerealne, saj so precenili kvaliteto moštva in na koncu je klub osvojil četrto mesto. Tako so morali željo po napredovanju prestaviti na naslednja leta.

Zaradi velikega zanimanja za nogomet na Dravsko-Ptujskem polju je v letu **1960/61** ŠD Aluminij Kidričevo-nogometna sekcija organizirala in vodila nogometno tekmovanje vaških aktivov. Tekmovanje je potekalo na igrišču NK Aluminij v Kidričevem. Tekmovanje je bilo razdeljeno na jesenski in spomladanski del. Igralci so nastopali bosi ali pa v copatih. Za drese je poskrbel NK Aluminij. Tekmovale so naslednje ekipe: dva sindikalna nogometna aktiva: Aluminij Kidričevo in Tovarna avto opreme Ptuj in pet vaških nogometnih aktivov: Hajdina, Lovrenc na Dravskem polju, Prepolje, Zlatoličje in Kungota. Za sindikalno B ekipo NK Aluminij so nastopali naslednji igralci: Pšajd Ivan, Turk Jože, Plej Vinko, Jagarinec Jože, Jovič Dušan, Danjko Maks, Vidovič Vili, Goričan Stanko, Špehonja Albin, Kuret Mario, Huzjan Jože, Petrovič Ivan in Mazera Ivan.

Nekoliko boljši rezultati in osvojitve tretjega mesta v sezoni **1961/1962** v Mariborski podzvezi so dali upanje za vzpon nogometa v Kidričevem. Po novi reorganizaciji tekmovalnega sistema v Sloveniji, ustanovitev enotne slovenske lige in druge slovenske lige vzhod in zahod, so bili Kidričani uvrščeni v vzhodno skupino druge lige.

V sezoni **1962/1963** je bila spet izvedena reorganizacija v sistemu tekmovanja. Moštvo NK Aluminija je igralo v novoustanovljeni mariborsko-murskosoboški ligi vzhod. Že v prvi sezoni novo nastale lige so »Aluminjaši« osvojili prvo mesto ter si priborili kvalifikacije za enotno slovensko consko ligo (prva slovenska nogometna liga).

Treninge sta vodila Anton Kurilič in Vlado Hanzel, igralci so vadili trikrat tedensko. V ponedeljek so imeli kondicijski trening, v sredo tehnični trening in v petek navadno trening tekmo. Trenerja sta razpolagala z naslednjimi igralci: Kramberger, Mesarič, Musič, Markovič, Kovač, Špehonja, Teodorovič, Pecikozič, Gerečnik, Vodušek, Zaspán, Soršak, Muršec in Kuret. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Kot prvak mariborsko-murskosoboške podzveze se je NK Aluminij pomeril z drugo uvrščeno ekipo Ljubljanske podzveze Savo iz Tacna pri Ljubljani. V prvi tekmi v Kidričevem je bil zabeležen rekorden obisk, saj se je zbralo okrog 800 gledalcev, ki so bili zelo živahni. Bilo je tudi veliko gledalcev iz Ptujja. Domače moštvo je zmagalo z rezultatom 2 : 1, strelca za domače moštvo sta bila Teodorovič Čedomir in iz enajstih metrov Špehonja Ludvik. Na povratni tekmi v Tacnu pa se je tekma končala brez zmagovalca, rezultat te tekme je bil 1 : 1. Po tej zmagi je nogometaše NK Aluminij čakala še ena kvalifikacijska tekma s Tržičem. Prvo tekmo so odigrali v Kidričevem, kjer se je zbralo nekoliko manj gledalcev kot na tekmi s Savo, prisotnih je bilo okrog 500 gledalcev. V sončnem in toplem vremenu so igralci NK Aluminija premagali Tržič kar s 5 : 0. Strelci za domače moštvo so bili: Špehonja, Artenjak, dvakrat Kovač in Soršak. Na povratnem srečanju so prav tako slavili nogometaši NK Aluminij, in sicer z rezultatom 4 : 2, ter se tako zasluženoma uvrstili v enotno slovensko consko ligo. Strelci za NK Aluminij so bili Mesarič, Muršec in dvakrat Špehonja. (H. Vodušek, zasebni arhiv).

Slika 12: Moštvo NK Aluminija na kvalifikacijski tekmi v Tržiču

Stojijo od leve proti desni: trener Anton KURILIČ, Mišo KRAMBERGER (vratar), Sead MUSIČ, Ciril KOVAČ, Hinko VODUŠEK, Franc GEREČNIK (kapetan), Viktor MARKOVIČ, Ludvik ŠPEHONJA, Mario KURET, Lovro MESARIČ, Stevo LONČARIČ (vratar), PECIKOZIČ. Čepijo od leve proti desni: Mirko ZASPAN, Jože SORŠAK, Srečko MURŠEC, Čedomir TEODOROVIČ, Franjo ARTENJAK.

Z vstopom v Slovensko consko ligo (1SNL) v sezoni **1963/1964** se je klub okrepil tako v finančnem (pomoč tovarne TGA) kot igralškem smislu. Kot novincu v ligi je klubu v prvi sezoni uspel obstanek in na koncu je zasedel deveto mesto od trinajstih ekip. Na začetku prvenstva se je pojavlja tudi problem okrog prvega trenerja članske ekipe. Ko je klub prišel v Slovensko consko ligo si noben trener ni upal prevzeti te odgovornosti, enostavno so imeli rešpekt, saj je bila za ptujsko okolje Slovenska conska liga pojem slovenskega nogometa. Po dolgem prepričevanju pa so odgovorni v klubu za prvega trenerja izbrali Antona Kuriliča, ki je bil pomočnik Laciju v prejšnji sezoni in je dobro poznal igralce. (F. Gerečnik, osebna komunikacija, junij 2010).

Z uvrstitvijo članske ekipe v Slovensko consko ligo se je tudi mladinska ekipa Aluminija prav tako uvrstila v prvo Slovensko mladinsko ligo, ker so tako velevala pravila tekmovanja. Z napredovanjem članske ekipe je napredovala tudi mladina. Mladinska ekipa Aluminija je igrala predtekmne članski ekipi.

Slika 13: Mladinska ekipa NK Aluminij, ki je prvič nastopala v prvi Slovenski mladinski nogometni ligi od leta 1963 do 1966

Tako so vodstvo kluba in igralci dobili prepotrebne izkušnje, zato so se v sezono **1964/1965** podali odločeni, da naredijo odmevnejši rezultat in po možnosti napredujejo v višji rang tekmovanja. Ni dosti manjkalo, da bi na koncu prvenstva osvojili prvo mesto, a so jim igralci Slovana v zadnjem kolu odvzeli naslov prvaka ter tako razblinili sanje o napredovanju v drugo zvezno Jugoslovansko nogometno ligo.

V sezoni **1965/1966** je bila ustanovljena enotna Slovenska nogometna liga. Zmagovalec slovenskega prvenstva se je uvrstil neposredno v drugo zvezno jugoslovansko nogometno ligo. To leto je bilo za klub zelo uspešno, lahko bi rekli sanjsko. Najprej so osvojili pokal Slovenije, postali republiški prvaki Slovenije in se kvalificirali v Drugo jugoslovansko ligo. Tako je nepoznan športni kolektiv, čez noč zrastel v vzorno športno institucijo, katerega uspehi so postajali iz dneva v dan bolj odmevni.

Na poti do finala pokalnega tekmovanja Slovenije so nogometaši NK Aluminij premagali ekipi Železničarja in Branika iz Maribora, s katerima so nogometaši iz Kidričevega odpravili z odliko. Tako so se potem v finalu srečali s prvoligašem Olimpijo. Na stadionu v Šiški je bilo v oblačnem vremenu okrog 2000 gledalcev. Conska ekipa NK Aluminij je povsem presenetljivo premagala Olimpijo z rezultatom 3 : 2. Strelci za NK Aluminij so bili dvakrat Ivan Krnjič in Ludvik Špehonja. Tako so dobili pokal, ki ga je kapetanu Mesariču izročil član izvršnega odbora ZTK Slovenije A. Likovnik. V trajno last so dobili repliko prehodnega pokala. Kot pokalni prvaki Slovenije so se uvrstili med šestnajst najboljših moštev v tekmovanje za Titov pokal. To je bil še en velik uspeh »belih« iz Kidričevega, kot so jih takrat imenovali nogometni navdušenci. Tekmovanje v Titovem pokalu pa se je že končalo v prvem krogu, ko je NK Aluminij v Osijeku izgubil z ekipo Slavonije z rezultatom 4 : 0 in tako izpadel iz nadaljnega tekmovanja.

Slika 14: Replika prehodnega pokala Republike Slovenije za pokalno nogometno tekmovanje

V kvalifikacijah za vstop v Drugo zvezno jugoslovansko ligo vzhod se je NK Aluminij pomeril s zagrebškim Metalcem. Prvo srečanje teh dveh ekip je bilo v Kidričevem, kjer so pred okoli 2000 gledalci nogometaši NK Aluminij zmagali z rezultatom 3 : 1. Strelci za domače moštvo so bili: dvakrat Ivan Krnjić in Srečko Muršec. Tako je Aluminij z dvema goloma prednosti odpotoval v Zagreb. V Zagrebu na igrišču Trešnjevke (tako imenovani Grabi) pred okoli 1800 gledalci je zopet slavil NK Aluminij z rezultatom 3 : 2. Strelci za domače moštvo so bili: zopet dvakrat Ivan Krnjić in Ludvik Špehonja. Tako so nogometaši iz Kidričevega v dveh kvalifikacijskih srečanjih z ekipo Metalca iz Zagreba izšli kot zmagovalci s skupnim rezultatom 6 : 3 in se zasluženo uvrstili v zahodno skupino druge zvezne jugoslovanske nogometne lige. (Č. Teodorović, zasebni arhiv)

Teden dni pred zaključkom prvenstva je bil Aluminij že teoretično in praktično najboljšo amatersko moštvo v Sloveniji. Sicer pa pot ni bila lahka. Ni dosti manjkalo, da bi jim naslov spet kdo odvzel tako rekoč v zadnjem hipu.

Slika 15: Republiški prvaki Slovenije za leto 1965/1966

Stojijo od leve proti desni: tehnični vodja Janko REPIČ, Rudolf BRAČIČ (vratar), Viktor MARKOVIČ, Hinko VODUŠEK, Ivan KRNIČ, Anton SATLER, Lovro MESARIČ, Života MARKOVIČ, Ludvik ŠPEHONJA, Maks BOŽANK (vratar), trener Anton KURILIČ. Čepijo od leve proti desni: Srečko MURŠEC, Ilija MITROVIČ, Drago KNEŽEVIČ, Čedomir TEODOROVIČ, Anton TKALEC, Vlado PLAJSNŠEK, Životije MILOSAVLJEVIČ. Na sliki je manjkal Stane LOBODA, ki je bil poškodovan.

Tabela 6: Lestvica po končanem prvenstvu v slovenski nogometni ligi v letu 1965/1966

1. ALUMINIJ KIDRIČEVO	34
2. Triglav	30
3. Celje	27
4. Ljubljana	26
5. Rudar (T)	23
6. Železničar (MB)	23
7. Nova Gorica	20
8. Branik	19
9. Mura	18
10. Rudar (V)	17
11. Ključvar	15
12. Koper	12

Za te uspehe so bili v precejšni meri zaslužni prizadevni odborniki s tehničnim vodjem in trenerjem na čelu. NK Aluminij je imel moštvo, sestavljeno povečini iz domačih igralcev, ki so bili disciplinirani in uigrani. Nogometni klub je bil takrat uradno tretja najboljša nogometna skupnost v Sloveniji.

Z vstopom v drugo ligo je NK Aluminij podpisal polprofesionalne pogodbe z naslednjimi igralci: golmani: Maks BOŽANK, Rudolf BRAČIČ, Mihael

KRAMBERGER, igralci: Drago KNEŽEVIĆ, Ivan KRNJIĆ, Života MARKOVIĆ, Lovro MESARIČ, Životije MILIOSAVLJEVIĆ, Srečko MURŠEC, Anton SATLER, Ludvik ŠPEHONJA, Hinko VODUŠEK, Boris BUKVIĆ, Dragan GRBAVAC, Bojan KLEMENČIČ, Mile KRNJIĆ, Krešo MLINARIĆ, Vitomir SOVROVIĆ, Štefan TOLIČ in Ljubo ZEC. Igralci, ki niso podpisali pogodb: Franc LIPAVŠEK, Stane LOBODA, Viktor MARKOVIĆ, Ilija MITROVIČ, Vlado PLAJNŠEK, Čedomir TEODOROVIĆ in Anton TKALEC. Kljub podpisanim pogodbam so bili igralci zaposleni v TGA. S tem si je klub zagotovil, da so lahko zadržali igralce za najmanj leto dni oziroma za koliko so v pogodbi določili. Klub je imel tudi tako imenovani »črni fond« iz katerega, je mimo predpisov nogometne zveze plačeval igralce. Na ta način so prikrivali profesionalizem.

Sezono **1966/1967** so v drugi ligi začeli več kot uspešno, saj je Aluminij veljal za eno največjih presenečenj. Imeli so zelo uigrano ekipo še iz Slovenske lige, ki je bila okrepljena s tremi do štirimi kvalitetnimi igralci in se je brez težav kosala z drugimi ekipami.

Slika 16: Ekipo NK Aluminij v Drugi jugoslovanski nogometni ligi v sezoni 1966/1967

Stojijo od leve proti desni: Vitomir SOVROVIĆ, Edvard ŠOŠTARIČ, Dragan GRBAVAC, Ivan KRNJIĆ. Na sredini stojijo od leve proti desni: Hinko VODUŠEK, Ludvik ŠPEHONJA, Srečko MURŠEC. Čepijo od leve proti desni: Života MARKOVIĆ, Josip KANIŠKI, Miroslav SLAVKOVIĆ, Drago KNEŽEVIĆ.

V tej sezoni je bil tudi velik nogometni dogodek v Kidričevem. Na zadnji prvenstveni tekmi v jesenskem delu prvenstva v 2. jugoslovanski nogometni ligi je bila odigrana tekma med slovenskima ligašema Aluminijem in Mariborom. V Kidričevem in okolici

je bilo izjemno zanimanje za to tekmo, kakršnega do takrat v Kidričevem še zlepa ni bilo. Stadiona v Kidričevem še ni obiskalo toliko vročokrvnih gledalcev, derbi je privabil rekordno število. Nekateri časopisi navajajo različne številke od 4000 do 6000 gledalcev, realno pa bi naj bilo okrog 5000 gledalcev. Pred začetkom srečanja se je štadion v Kidričevem spremenil v pravi manifest privržencev obeh moštev. Dolga kolona gledalcev, »oboroženimi« z raznimi transparenti, ropotuljami in instrumenti, se je komaj razvrstila na pretesnem štadionu. Morali so odpreti celo dodatni vhod za vzhodno tribuno, kar do tedaj ni bila praksa. To tribuno so zasedli privrženci NK Aluminij. Domači gledalci, ki niso prišli do vstopnic, so si na vzhodnem delu igrišča za ograjo naredili improvizirane sedeže na drevesih in tako nemoteno spremljali težko pričakovan derbi. Maribor je veljal za favorita, kljub temu da Aluminij takrat v jesenskem delu prvenstva še ni doživel poraza na domačih tleh, toda na koncu je popolnoma zaslužno zmagal Maribor, na težkem, deloma s snegom pokritem igrišču, z rezultatom 3 : 1. Edini gol za Aluminij je dosegel Ludvik Špehonja. »Beli« iz Kidričevega, kot so jih takrat imenovali, so tako izgubili prvo srečanje na domačem igrišču. (H. Vodusek, zasebni arhiv).

Slika 17: Derbi med Aluminijem in Mariborom, 11. december 1966, vzhodna tribuna

Za to obdobje je bilo značilno, da je klub imel veliko število igralcev oziroma so se igralci nenehno menjavali, tako da so trenerji imeli zelo težko delo pri sestavi moštva. Prav ti nenehni prihodi igralcev iz bivših republik so povzročali, da se je kohezivnost ekipe iz tekme v tekmo rušila, saj so v ospredje prihajali interesi posameznih igralcev. (I. Krnjič, osebna komunikacija, september 2009).

Vstop v drugo jugoslovansko nogometno ligo je v Kidričevem povzročil pravo nogometno evforijo, tako med mladimi kot starejšimi. Tako velja omeniti tudi zanimivost iz tega obdobja, in sicer da se je med mladimi v Kidričevem spontano formirala nogometna »divja« ligo. Mladina je stvar vzela zelo resno, izdelali so si celo prave legitimacijske izkaznice. Ker nekateri niso imeli svojih slik, so le-te izrezali iz šolskih spominkih slik. Tekmovanja so potekala med bloki, saj je imel vsak blok takrat ogromno število otrok. Prihajalo je tudi do prestopov igralcev, tako kot to danes počnejo pravi profesionalci, vendar so to bile simbolične nagrade, kot npr. sadje, sladice ipd. Ta za mladino resna liga je trajala nekje tri leta. Iz te spontane lige je kasneje izšlo dosti dobrih igralcev, ki so se nogometa naučili igrati na ulici in kasneje zaigrali za člansko moštvo NK Aluminija. (A. Vinkler, osebna komunikacija, maj 2009).

Tabela 7: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi zvezni nogometni ligi Jugoslavije - zahod v letu 1966/1967

1. Maribor	56
2. Osijek (Slavonija)	44
3. Sloboda (Tuzla)	44
4. Lokomotiva (Zagreb)	40
5. Šibenik	36
6. Bratstvo (Travnik)	35
7. Leotar (Trebinje)	34
8. Borovo (Borovo)	33
9. Trešnjevka (Zagreb)	33
10. Rudar (Ljubija)	33
11. ALUMINIJ KIDRIČEVO	32
12. Famos (Hrasnica)	31
13. BSK (Slavonski Brod)	31
14. Varteks (Varaždin)	30
15. Borac (Banja Luka)	30
16. Segesta (Sisak)	30
17. Bosna (Visoko)	22
18. Istra (Pula)	18

V sezoni **1967/1968** in sicer v drugem delu prvenstva so se začele pojavljati finančne težave, ki so postajale velika ovira za nadaljnje tekmovanje. Vedno večje nezadovoljstvo je nastajalo tudi med igralci, ki niso dobivali plač in premij.

Čeprav so »Aluminjaši« osvojili zadnje mesto, so ostali v ligi, ker je v sezoni 1968/1969 prišlo do reorganizacije lige. Tako je nogometna zveza Jugoslavije leta 1968 na redni letni skupščini v Skopju sprejela sklep, da se prva nogometna liga Jugoslavije razširi iz 16 na 18 klubov in da se namesto dveh formirajo štiri skupine druge nogometne lige Jugoslavije. V vsaki skupini je nastopalo 16 klubov, torej je v drugi ligi tekmovalo 64 klubov.

Tabela 8: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi zvezni nogometni ligi Jugoslavije - zahod v letu 1967/1968

1. Čelik (Zenica)	53
2. Sloboda (Tuzla)	51
3. Osijek (Slavonija)	39
4. Rudar (Ljubija)	37
5. Famos (Hrasnica)	35
6. Borovo (Borovo)	35
7. Borac (Banja Luka)	34
8. Split	34
9. Belišće (Belišće)	33
10. Bratstvo (Travnik)	33
11. Leotar (Trebinje)	32
12. Rudar (Kakanj)	32
13. Varteks (Varaždin)	31
14. Lokomotiva (Zagreb)	31
15. Šibenik	31
16. BSK (Slavonski Brod)	29
17. Trešnjevka (Zagreb)	28
18. ALUMINIJ KIDRIČEVO	14

Ker je imel klub v prejšnji sezoni ogromne finančne težave («profesionalni» igralci, dolga potovanja in z njimi povezani stroški), se je postavljalo vprašanje, ali naj klub še naprej nastopa v drugi zvezni jugoslovanski nogometni ligi. Funkcionarji NK Aluminija so za pomoč prosili predsednika občine Ptuj in predsednika ZTK Ptuj. Tako so prišli do odločitve, da Ptuj in Kidričevo mora imeti drugoligaša in da nikakor ne pride v poštev, da bi NK Aluminij odstopil od tekmovanja. Tako je klub dobil prepotrebna finančna sredstva in se je lahko v miru začel pripravljati na novo sezono.

Tako je bil ogrožen obstoj kluba, ki je po 15 letih amaterskega dela začel razpadati zaradi nezdravih športnih odnosov.

V sezoni **1968/1969** je Aluminij tekmoval spet v Drugi jugoslovanski ligi, toda na žalost vseh Kidričanov in ljubiteljev kluba je klub osvojil zadnje mesto in izpadel v enotno slovensko ligo, kjer je igral v naslednji sezoni.

Tabela 9: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi zvezni nogometni ligi Jugoslavije - zahod v letu 1968/1969

1. Orijent (Rijeka)	49
2. Borac (Banja Luka)	44
3. Varteks (Varaždin)	37
4. Rudar (Ljubija)	37
5. Trešnjevka (Zagreb)	36
6. Šibenik	34
7. Split	31
8. Metalac (Zagreb)	31
9. Lokomotiva (Zagreb)	28
10. Zadar	28
11. Ljubljana	26
12. BSK (Banja Luka)	26
13. Mura (Murska Sobota)	25
14. Istra (Pula)	21
15. Jedinstvo (Bihać)	19
16. ALUMINIJ KIDRIČEVO	8

Nogomet v Kidričevem se je znašel v nezavidljivem položaju. Pokazalo se je, da ni dovolj samo močno začetno finančno stanje za ustanovitev močnega športnega kolektiva, enako pomembna sta tudi tradicija in podpora okolja. V Kidričevem so se sicer trudili, da bi z različnimi aktivni ustvarili ustrezno podporo in to jim je tudi deloma uspelo. Toda pokazalo se je, da Kidričevo ob veliki tovarni aluminija le nima vseh možnosti za vzdrževanje profesionalnega nogometnega kolektiva za daljše časovno obdobje. Tako je prišla na dan rešitev tega problema, da se nogometna klub NK Aluminij in NK Drava združita pod enotnim imenom ter še naprej tekmujeta v konkurencah. Za nov klub naj bi potem skrbela vsa občina (Ptuj) in ne le en kolektiv (tovarna TGA) kot je bilo to takrat z Aluminijem. Ta predlog je bil proti pričakovanjem dobro sprejet. Tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij so mu dali vso podporo. Vendar do tega ni prišlo, ker se uprava NK Aluminij ni zadovoljila zgolj z obljubami. Novo sezono so začeli, ker je bila klubu obljubljena denarna pomoč iz Ptujja. Vendar do te pomoči ni prišlo, tako da je klub še naprej reševala tovarna glinice in aluminija iz Kidričevega. Pojavilo se je precej težav in združitve klubov je tako splavala po vodi.

Po izpadu iz Druge jugoslovanske lige je moštvo zapustilo mnogo dobrih igralcev, menjali so se tudi trener in vodstvo. Klub se je znašel v nezavidljivem položaju, saj pred začetkom prvenstva še niso mogli sestaviti moštva za tekmovanje v sezoni **1969/1970**. Problem so rešili tako, da so v klub vrnili posojene igralce, ki so igrali pri NK Drava. Leto so zaznamovali veliki finančni problemi v delovanju kluba in s tem povezano nezadovoljstvo igralcev, kar se je odražalo tudi na rezultatih. Poseben problem uprave kluba je bil odnos do domačih igralcev, saj je bilo javno znano, da so tujci prejeli mnogo več sredstev kot domačini, z odnosom pa si tega niso zaslužili. Vendar vsem težavam navkljub je bil klub zopet blizu uvrstitvi v Drugo jugoslovansko ligo in na koncu zasedel tretje mesto, za prekmurskima prvoligašema Muro in Nafto.

Zaradi nezainteresiranosti vodstva in slabe organizacije ni bilo več mogoče sestaviti kvalitetnega kadra. Pretrgala se je tudi finančna zveza med TGA in klubom, kar je

imelo za posledico oslabitev igralskega kadra. (H. Vodušek, osebna komunikacija, maj 2010).

Slika 18: Ekipe NK Aluminij v Prvi slovenski nogometni ligi v sezoni 1969/1970

Stojijo od leve proti desni: trener Blaž PLAZNIK, Đurič (vratar), Dušan LONČARIČ, Franc HOJNIK, Stevo PERIČ, Igor HAZABENT, Stevo ČULE, Ljubo ŠTIFTAR, Hinko VODUŠEK, Maks BOŽANK (vratar). Čepijo od leve proti desni: Miroslav SLAVKOVIČ, Srečko MURŠEC, Marjan NIKOLIČ, Ivan KRNJIČ, Čedomir TEODOROVIČ, Zvonko FRČEC.

7.2.2 Obdobje 1970-1991

Istočasno pa je v tem obdobju dozorevala prva generacija mladega nadarjenega domačega kadra. To so bili večinoma otroci staršev prvih priseljencev, ki so bili zaposleni v TGA Kidričevo. Kljub talentu pa so bili prikrajšani za ustrezno nogometno izobrazbo, saj je klub raje investiral v tuje okrepitve. Ti mladi igralci so že zelo zgodaj začeli zasedati mesta v članski ekipi, ker se je klub znašel v finančnih težavah in mu ni preostalo drugega, kot da se zanese na domači kader. Ta generacija je bila rojena v nesrečnem času, saj klub ni imel denarja za potovanja, opremo. Kljub slabi organizaciji pa so igralci iz ljubezni do kluba in nogometa z veseljem igrali za NK Aluminij.

Iz Maribora so kljub finančnim težavam pripeljali igralce, ki so predstavljali »hrbtenico« članske ekipe, zraven pa so priključili domače mlade perspektivne igralce. To je bilo težko obdobje za te mlade igralce, ki so na začetku dobivali malo priložnosti, po drugi strani pa ker se je z mladimi delalo zelo slabo, so imeli težave pri prehodu iz mladincev med člane. Vendar so prav zaradi talenta te težave prebrodili in se uspešno uveljavili v članskem moštvu. Tako so počasi nabirali izkušnje ter tako prevzemali vodilno vlogo v prvem moštvu.

Kljub zavzetemu delu klub ni več mogel nanizati takšnih uspehov kot pred tem obdobjem. To se je že takoj poznalo v sezoni **1970/1971**, ko je Aluminij zasedel peto mesto. Tudi osmo mesto v sezoni **1971/1972** ni bil neuspeh, glede na neurejeno finančno stanje v klubu. Tudi naslednja sezona **1972/1973** je bila zelo povprečna, klub je osvojil deveto mesto. (S. Mesarič, osebna komunikacija, maj 2010).

Slika 19: Ekipa NK Aluminij v Prvi slovenski nogometni ligi v sezoni 1972/1973

Stojijo od leve proti desni: Maks BOŽANK (vratar), Vlado HANZEL, Franc JEZA, Ljubo ŠTIFTAR, Josip KARANOVIC, Hinko VODUŠEK, Jože ŠTEFANČIČ, Jan REPIČ, Anton KOKOL, Albin DONČEC. Čepijo od leve proti desni: Miran CAFUTA, Rado ŠPRAH, Marjan NIKOLIČ, Jože KOPŠE, Franc PANIKVAR, Mišo ŠTIFTAR, Stanislav MESARIČ. Na sliki sta manjkala Dušan LONČARIČ in Alojz VINKLER zaradi poškodbe.

Še posebej se je v teh treh sezonah izkazal mlad domač igralec Dušan Lončarič, ki je bil vsako leto prvi strelec kluba. Njegov strelski talent ni ostal neopažen, zato se je kaj kmalu po sezoni **1972/1973** preselil v novo nogometno okolje, in sicer v Ljubljano k Slaviji. (A. Dončec, osebna komunikacija, december 2009).

Klub je imel v sezoni **1973/1974** obilico težav, saj ga je zapustilo mnogo dobrih igralcev, kar je povzročalo vodstvu nemalo preglavic pri sestavi moštva za tekmovanje. Imeli so denar samo za organizacijske zadeve (tekmovanje, potovanja, prehrana, oprema), za igralce pa je ostalo bore malo, zato so bili prisiljeni, da so dali več priložnosti mlademu nadarjenemu domačemu kadru. V vodstvu so bili prepričani, da bodo s takšno usmeritvijo prebrodili težke čase, vendar se je izkazalo, da so bili veliko slabši kot v prejšnjih letih ter na veliko žalost osvojili zadnje mesto in tako izpadli iz Slovenske nogometne lige.

Slika 20: Prva slovenska nogometna liga, zadnja tekma v sezoni 1973/1974 na Ptuj

Stojijo od leve proti desni: Vincenc MILOŠIČ (vratar), Alojz VINKLER, Ljubo ŠTIFTAR, Franc PANIKVAR, Mišo ŠTIFTAR, Stanislav MESARIČ, Albin DONČEC (kapetan). Čepijo od leve proti desni: Milan HADLER, Srečko ŠKRJANEC, Marjan VINDIŠ, Štefan DONČEC, Jože KOPŠE, Marjan NIKOLIČ. Na sliki sta manjkala Janko VINDIŠ in Silvo VIDOVIČ. Ekipo je sestavljalo enajst mladih domačih igralcev ter štirje Mariborčani.

Po izpadu iz slovenske nogometne lige je mnogo dobrih igralcev zapustilo člansko moštvo, menjali so tudi trenerja. Klub je bil skoraj brez finančnih sredstev in se je znašel v nezavidljivem položaju, saj je bila prva skrb, če bodo sploh tekmovali v sezoni **1974/1975**. Klubu so na pomoč priskočile legende NK Aluminij (Vodušek Hinko, Ludvik Špehonja, Srečko Muršec...), ki so pomagale mladim igralcem in poskušale dvigniti kvaliteto moštva. Ker klub ni imel nekih večjih ambicij po napredovanju v višjo ligo, se je takratni predsednik NK Aluminij Franc Lončarič, odločil, da to prehodno obdobje v tej sezoni in sezoni **1975/1976** izkoristi in pošlje mlade igralce na služenje vojaškega roka.

Tako so dve leti nastopali v Slovenski conski ligi vzhod z zadovoljivim uspehom. V sezoni **1974/1975** so zasedli osmo mesto in se za las izognili izpadu, žal pa je bilo v sezoni **1975/1976** manj uspešno. Po odhodu nekaterih igralcev in zaradi slabšega dela v upravi kluba je NK Aluminij zasedel deveto mesto in izpadel iz Slovenske conske lige vzhod. Pogoji za delo v klubu so bili vedno slabši, zanemarjeno pa je bilo tudi delo z mladimi.

V letu 1976 so bili sprejeti Portoroški sklepi (prišlo je do reorganizacije v slovenskem športu in posledično v nogometu), ki so klubom narekovali delo v selekcijah, hkrati pa se je spremenil tudi tekmovalni sistem. Slovenska nogometna liga je bila zmanjšana s 14 na 12 klubov, ukinjeno pa je bilo tudi tekmovanje v vzhodni in zahodni conski ligi.

Tako je člansko moštvo NK Aluminij v sezoni **1976/1977** začelo tekrovati v Mariborski medobčinski nogometni ligi (rekreacijski ligi), ki je štela 10 klubov. V tem obdobju sta bili na tem področju prva in druga rekreacijska liga, v njih pa so tekrovale ekipe iz Štajerske (Maribor – Ptuj - Slovenska Bistrica) in Koroške. Na višjem nivoju je bila republiška liga, nad to ligo pa sta bili po kvaliteti še 2. in 1. zvezna jugoslovanska nogometna liga. Po jesenskem delu so nogometaši Aluminija zasedli mesto na sredini razpredelnice. Manjkalo je tudi nekaj igralcev, kateri so bil na služenju vojaškega roka. V spomladanskem delu pa je bilo stanje okrog igralskega kadra bistveno boljše, saj so začeli vestno in množično trenirati, ekipi pa so se pridružili tudi povratniki iz vojske (JLA). Glede na to, da so bili favoriti tega tekmovanja so na koncu osvojili le četrto mesto, kar pa je bila posledica služenja vojaškega roka.

V sezoni **1977/1978** so se v Sloveniji začele uveljavljati selekcije. Do reorganizacije tekmovanja je prišlo tudi na Dravsko - Ptujskem polju. Tako so dobili selekcijo Ormoža, Ptuja in Slovenske Bistrice, ki je nastopala pod imenom Drava, tekrovala pa je v republiški nogometni ligi (1SNL). Igralski kader bi naj bil sestavljen iz občinskih klubov, vendar je bila ekipa sestavljena po večini iz igralcev NK Aluminij in NK Drava. Tako so v tej sezoni za selekcijo Ptuja nastopali tudi perspektivni igralci NK Aluminij, ostali igralci pa so še naprej vzporedno igrali za NK Aluminij v rekreativni ligi. V prvem delu sezone je moštvo treniral najuspešnejši trener NK Aluminij Anton Kurilič, v drugem delu pa ga je zamenjal Marjan Lenartič. Po koncu jesenskega dela je prišlo do nesoglasij v selekciji Ptuja, selekcijo so zapustili igralci NK Aluminij, ker so z njimi želeli podpisati pogodbe ter tako igralce, ki so prišli brez odškodnin, vezati in jim onemogočiti prost prehod v druge klube. Tako so se vsi vrnili nazaj v NK Aluminij po komaj polletni odisejadi na Ptuj, razen treh igralcev, ki so še odigrali spomladanski del (Alojz Vinkler, Stanislav Mesarič in Srečko Bek). Te peripetije so kasneje pustile določene posledice, saj je bil NK Aluminij v naslednji sezoni prikrajšan za lastno selekcijo. (S. Mesarič, osebna komunikacija, maj 2010).

NK Aluminij je v tej sezoni prvič nastopal pod okriljem občinske zveze za telesno kulturo Ptuj, ki je vodila občinsko nogometno ligo na področju Ptuja in ne več pod okriljem MNZ Maribor. V občinsko nogometno ligo Ptuj je bilo vključenih 25 ekip, ki so tekrovale v treh skupinah (A,B,C). Aluminij je tekrovao v skupini A in osvojil zasluženno prvo mesto, vendar zaradi narave tekmovalnega sistema klub ni napredoval nikamor. Prejel je le pokal občinske zveze za telesno kulturo Ptuj. Ta nivo tekmovanja (rekreacijska liga) ni ustrezal kvalitetam igralskega kadra kakor tudi ne organiziranosti dela v klubu. Tako so morali nekateri nogometaši zaradi starostnih omejitev končati svojo športno pot, kar je bila posledica Portoroških sklepov. Posledično pa je zanimanje za nogomet v Kidričevem padlo, kar je bilo čisto normalno, saj so bili gledalci vajeni gledati veliko kvalitetnejše ekipe kot v tej sezoni, ko gostujoča moštva niso bila dorasel nasprotnik domačim igralcem.

Tabela 10: Lestvica po končanem prvenstvu občinske nogometne lige Ptuj, skupina A, leta 1977/1978 (Tednik, 29. junij 1978)

1. ALUMINIJ KIDRIČEVO	33
2. Hajdina	31
3. Skorba	24
4. Gorišnica	17
5. Videm	17
6. Drava	14
7. Grajena	12
8. Ptuj	11
9. KIDRIČEVO (industrijsko naselje II)	11
10. Markovci	10

V tem obdobju je bila ustanovljena tudi Medobčinska nogometna zveza Ptuj s sedežem na Ptuj. Uradno je bila registrirana na osnovi iniciativnega odbora dne 22. 02. 1978. Prvi predsednik je postal Janko Repič, ki je bil eden izmed ustanoviteljev NK Aluminij, njen igralec in dolgoletni športni delavec. MNZ Ptuj danes pokriva 23 občin na področju upravnih enot Slovenska Bistrica, Ormož in Ptuj, kjer aktivno deluje 33 klubov. Danes je MNZ Ptuj po številu registriranih igralcev, številu klubov in selekcij takoj za Ljubljano in Mariborom. (Medobčinska nogometna zveza Ptuj, 2008)

V naslednji sezoni se je tekmovalni sistem zopet spremenil. Tekmovanje v sezoni **1978/1979** je bilo v prvem delu v dveh skupinah, in sicer v vzhodni in zahodni ligi. V vzhodni ligi je igrala tudi selekcija Ptujja pod imenom Drava, kot pogoj za udeleževanje v omenjenih ligah pa je bilo udeleževanje petih selekcij v ligaškem tekmovanju, ki imajo vse pogoje po strokovno-pedagoškem pravilniku, ki je dopuščal le deset (izjemoma 12) člansko republiško ligo. Po novem sistemu izpadanja iz lige ni bilo več. Lahko pa so posamezne selekcije izpadle, če niso izpolnjevale vseh pogojev, ki jih je predvideval pravilnik o strokovnem in pedagoškem delu. Prve tri ekipe iz vsake skupine so se uvrstile v finalno skupino, v tako imenovano super ligo, v katero pa se selekcija Ptujja ni kvalificirala.

Nogomet je imel že takrat v Kidričevem kratko a bogato tradicijo, ki so jo funkcionarji NK Aluminij s predsednikom Franjom Rumpfom na čelu obeležili v obliki jubileja. Slavili so trideset let obstoja kluba, ker so takrat mislili, da so nogometni začetki datirani v leto 1948. Do zmotnega mišljenja je prišlo predvsem zaradi tega, ker so se ljudje v klubu opirali na podatke (ustne), da je bil NK Aluminij ustanovljen leta 1948 na pobudo sindikalne organizacije TGA. V klubu so imeli vso zgodovinsko dokumentacijo, le s podstrešja jo je bilo potrebno prnesti in urediti. Danes vemo, da temu ni tako. Kluba ni ustanovil sindikat tovarne ampak delavci sami in to ni bilo v letu 1948 ampak v letu 1950. Ob jubileju je klub naročil izdelavo značk (zlata, srebrna in bronasta) in zastavic, ki jih je bilo možno kupiti za minimalno ceno. S prodajo teh spominkov in še nekaterih drugih stvari so poskušali nekoliko popraviti slabo finančno stanje, vendar jim slednjega ni uspelo uresničiti. Potrebno je bilo urediti tudi prireditveni prostor. Tako so popravili ograjo okrog stadiona, uredili so reklamne panoje, vhodno stavbo (kapija) in atletsko stezo, ki je potem služila potrebam Osnovne šole Borisa Kidriča in potrebam TVD Partizan Kidričevo. Potem so novembra 1978 v dobri veri organizirali slavnostno akademijo, na kateri so zaslužnim funkcionarjem in bivšim nogometašem podelili priznanja. Vrhunec

druženja pa je bila nogometna tekma med prvoligašem Olimpijo in domačim Aluminijem. Rezultat tekme ni bil v ospredju, temveč druženje in zabava.

V teh za manjše klube težkih časih se je klub opiral predvsem na lasten igralski kader, še posebej je posvečal pozornost mladinski selekciji, imeli pa so tudi dve kadetski selekciji. Te selekcije so delovale v okviru NK Aluminij in so predstavljale krajevno skupnost Kidričevo kakor tudi širšo okolico, saj so bili igralci v večini otroci staršev, zaposlenih v tovarni TGA.

NK Aluminij je bil v tej sezoni prikrajšan za lastno selekcijo v občini in s tem mu je bilo po družbenopolitični poti onemogočeno nastopanje v republiški ligi (1SNL), čeprav je imel za to vse pogoje. Nogometni center Ptuj je tako namerno ali nenamerno izigral NK Aluminij. Zato so se v klubu odločili, da njihovi igralci ne bodo nastopali za selekcijo Ptuj, razen nekaj nezadovoljnih posameznikov, ki so samovoljno odšli. Tako je NK Aluminij z zelo kvalitetno ekipo nastopal v MNL pod okriljem MNZ Ptuj in osvojili prvo mesto ter se tako uvrstil v slovensko območno consko ligo vzhod (2SNL). Tako je klub po dolgem času lahko napredoval v višji rang tekmovanja, ker je zopet prišlo do reorganizacije tekmovanja.

Ta novi sistem tekmovanja v dveh skupinah in v super ligi se ni obnesel, zato je bila v sezoni **1979/1980** ustanovljena enotna Slovenska liga z 12 moštvi, iz katere sta zadnji dve moštvi izpadli. Selekcija Ptuj (Drava) je brez igralcev NK Aluminija zasedla 11. mesto in tako izpadla iz enotne republiške nogometne lige (1SNL).

Igralci NK Aluminij so v tej sezoni nastopali v slovenski območni conski ligi vzhod (2SNL). V tej ligi je igralo sedem moštev, ki so igrala po dvokrožnem sistemu. Po prvem delu prvenstva so nogometaši Aluminija zasedali tretje mesto in za vodilnim moštvom zaostajali za štiri točke. Tako se je ponudila velika možnost za uvrstitev v enotno republiško nogometno ligo (1SNL). Vendar so imeli pred pričetkom spomladanskega dela prvenstva ogromno težav s samim začetkom priprav. Zaradi obveznih vaj pripadnikov teritorialne obrambe so s pripravami začeli s 14-dnevno zamudo, kar je v nadaljevanju prvenstva pustilo določene posledice. Na koncu so zasedli solidno četrto mesto, kar je bilo glede na kvaliteten domač kader kar majhno razočaranje, saj so potihoma računali na prvo mesto. (A. Dončec, osebna komunikacija, december 2009).

V sezoni **1980/1981** je v selekcijskem sistemu prišlo do sprememb v tekmovanju na območju MNZ Ptuj. Z izpadom ptujske selekcije Drave iz prve slovenske nogometne lige se je v območni nogometni ligi pojavil problem, saj sta se NK Aluminij in Ptujška selekcija znašli v istem tekmovalnem rangu. Ker vsak zase nista imela pogojev, je ostala edina rešitev, da združita moči. Tako se je tudi zgodilo, namesto Aluminija in selekcije Drave je nastala nova selekcija z imenom Ptuj, ki ni predstavljala samo teh dveh republiških ligašev, Aluminija in Drave, ampak celotno ptujsko občino. Treniranje selekcije je bila zaupana trenerju Aluminija Ivu Krnjiću. Dogovoriti so se morali tudi glede tega, kje bodo trenirali in igrali prvenstvene tekme. Tako je padla odločitev, da bodo izmenično trenirali in igrali na Ptuj in v Kidričevem. Seveda pa so bile boljše možnosti za treniranje v Kidričevem, saj sta bili na razpolago dve igrišči in potrebni rekviziti, medtem ko je bilo na Ptuj samo eno igrišče, na katerem so vsi trenirali in je bilo bolj uničeno. Igralcem je bolj ustrezal »zeleni tepih« v Kidričevem, vendar je ostalo pri tem, da so igrali in trenirali izmenično na Ptuj in v Kidričevem. Združena selekcija Ptuj je tako začela nastopati v območni nogometni ligi vzhod (2SNL), kjer so igrali po štirikrožnem sistemu. Ker je ptujška selekcija imela zelo

kvalitetno moštvo, je bila prvi favorit za napredovanje, zato je brez večjih težav osvojila prvo mesto in se uvrstila v republiško ligo (1SNL). Vendar je v prvem delu prvenstva spet prišlo do nesoglasij na relaciji med Kidričevim in Ptujem. Tako so se igralci Aluminija s trenerjem Krnjičem vrnil v svoj matičen klub, vodenje selekcije pa je prevzel do tedaj pomožni trener Ivan Zajc. Ta odhod je močno okrnil kvaliteto Ptujске selekcije, tako da si je ta le s težavo priborila prvo mesto. (I. Krnjić, osebna komunikacija, september 2009).

Istočasno pa je v sezoni **1980/1981** imel Aluminij svojo ekipo v rekreacijski ligi, saj ni pristal na fuzijo z NK Dravo. Igralcem je bilo težko sprejeti prehod iz višje lige v nižjo. Vendar so se lahko igralci, ki niso bili v selekciji Ptuja, še naprej ukvarjali z nogometom. Tako so sestavili ekipo iz nekaj starejših in mlajših igralcev, ki so si želeli igranja v rekreacijski ligi, prvo mesto jim ni bil imperativ ampak le dober nogomet v mejah rekreacije. Tega so se v klubu zavedali in zato so tudi trenirali le dvakrat tedensko pod vodstvom nekdanjega nogometaša Aluminija Štefana Knausa. V zimskem pripravljalnem obdobju pa so se v klub vrnil igralci, ki so igrali za selekcijo Ptuja in s tem močno dvignili kvaliteto moštva. Z veliko vnemo so pričeli s pripravami pod budnim očesom novega trenerja Ivana Pšajda, saj so želeli biti dobro pripravljeni, kljub temu da so nastopali v medobčinski nogometni ligi. Kljub vsem peripetijam, ki jih je imel klub s Ptujem, so igralci osvojili drugo mesto in za točko zgrešili uvrstitev v slovensko consko ligo vzhod (2SNL).

Aluminij je imel v novi sezoni **1981/1982**, zaradi novosti v tekmovalnem nogometu, možnost, da prijavi člansko selekcijo v republiško ligo. Vendar so pogoji, ki jih je zahteval pravilnik o strokovno-pedagoškem delu, narekovali nujnost dogovora. Iz preprostega razloga, ker v selekciji Ptuja ni bilo trenerja prvega razreda, kar je bil eden izmed pogojev, da je selekcija lahko sprejeta v republiško ligo, čeprav je bila prvak območne nogometne lige (2SNL). Tako je aluminij spet potegnil kratko, saj sta se upravnata odbora obeh klubov na skupni seji dogovorila, da Aluminij odstopi od kandidature za območno ligo, saj v nasprotnem primeru Ptuj ne bi imel vseh pogojev za slovensko nogometno ligo prav zaradi neustreznega strokovnega kadra. S tem so omogočili, da bo v novi sezoni v republiški ligi nastopala selekcija Ptuja. Selekcija je dobila novega predsednika, to je postal Franjo Rumpf, za trenerja pa so postavili Ivana Pšajda, ki so mu dodelili za namestnika Ivana Zajca. Koncept treniranja je ostal še naprej enak, kljub nesoglasjem iz prejšnje sezone. Prvega sestanka so se udeležili tudi igralci Aluminija (Bojan Špehonja, Srečko Bek, Albin Dončec, Stanislav Mesarič in Franc Panikvar). Vendar že po nekaj odigranih kolih je prišlo do nesoglasij v selekciji Ptuja. Problem je bil v tem, da večina igralcev Ptuja, šlo je za igralce, ki so v prejšnji sezoni osvojili prvo mesto v vzhodni območni ligi (2SNL) ni želela, da bi vodstvo selekcije vodil Franjo Rumpf in da bi bil trener Ivan Pšajd (hoteli so Ivana Zajca). Prihajalo je tudi do kratkih stikov z igralci iz Kidričevega, ki so se po sprejeti selekcijski poti priključili ekipi. Hoteli so tudi, da se selekcija preimenuje v NK Drava. To, kar so doživljali nogometaši NK Aluminij, je bilo nespremenljivo za novo vodstvo Aluminija, zato je ukazalo, da se vsi igralci vrnejo v NK Aluminij. Tako se je klavrno končala še ena avantura tistih igralcev Aluminija na Ptuju, ki so delali zgolj v interesu ptujskega nogometa. Z delom v selekciji pa je oktobra 1981 prenehal tudi Ivan Pšajd. Selekcija Ptuja je potem prepričljivo izpadla iz republiške nogometne lige (1SNL).

Končno so v NK Aluminiju veliko naredili v minulem obdobju, razen tega, da jim ni uspelo dobiti kandidature za sezono **1981/1982** v območni nogometni ligi, čeprav so imeli vse pogoje. Mesto v območni nogometni ligi vzhod je po politični poti tako

zasedlo Pragersko. Tako je prišlo v klubu do sprememb v UO NK Aluminij, za do tedanjo požrtvovalno delo so se zahvalili bivšemu UO s predsednikom Rumpfom na čelu. Avgusta 1981 so na občnem zboru NK Aluminij izvolili novega predsednika. Izvoljen je bil Boris Gajser, zraven njega pa so izvolili še novi UO NK Aluminij. Ta se je obvezal, da bo nadaljeval z uspešnim delom, saj so bili mnjenja, da je Kidričevo kraj z bogato nogometno tradicijo in zato bi bilo škoda, če bi to čez noč opustili. Tako so v tej sezoni osvojili prvo mesto v rekreacijski ligi (A liga), kar pa še ni bilo dovolj za napredovanje. Saj je zopet prišlo do reorganizacije tekmovalnih sistemov (konec selekcij). Aluminij je bil tako primoran igrati dodatne kvalifikacije. Med seboj so se pomerile tri ekipe, ki so igrale po sistemu vsak z vsakim. V višji rang tekmovanja sta se uvrstili prvi dve ekipi. Med seboj so tekmovali ekipe Aluminija, Dravinje (Slovenske Konjice) in Partizana (Slovenj Gradec). V območno ligo vzhod (2SNL), sta se tako uvrstila prvo uvrščeni Aluminij in drugo uvrščena Dravinja. Prvo tekmo z Dravinjo so na domačem igrišču zmagali z rezultatom 5 : 1. Povratno srečanje pa se je končalo z rezultatom 3 : 3. S Partizanom je Aluminij obe tekmi remiziral, na domačem igrišču se je tekma končala z rezultatom 2 : 2, v Slovenj Gradcu pa je bil rezultat 1 : 1.

Portoroški sklepi, ki so podpirali velike nogometne centre in onemogočali napredovanje malim klubom v višji rang tekmovanja, so močno prizadeli odlično generacijo Aluminija, ki je potem praktično razpadla. Nekateri igralci so odšli igrati v sosednjo Avstrijo, nekaterim so kariero »ugasnile« selekcije, drugi pa so se poročili in posvetili družini ter prekinili z aktivnim igranjem nogometa. To je bil velik udarec za klub, ki je v tem obdobju praktično živel in je bil daleč od nekdanje kvalitete.

Umetno ustvarjena skupna selekcija Ptuja, ne samo da ni dala nobenih pozitivnih rezultatov in kvalitetnih premikov na področju nogometa, ampak je naredila to, da je nogomet v občini Ptuj postal zasovražena športna panoga, rezultat tega pa je bil, da se mladi niso več odločali za nogometno aktivnost. Dejstvo je bilo, da nobena nogometna selekcija iz MNZ Ptuj ni imela nobenih možnosti za prehod v zvezni rang tekmovanja in da je bil največji domet selekcije Republiška nogometna liga. Tako je padla kvaliteta in popularnost nogometa, gledalcem pa je onemogočila, da gledajo dobre stare derbije in tako primerjajo uspešnost dela klubov. V tem selekcijskem obdobju je NK Aluminij močno nazadoval. Aluminij je bil prisiljen iti v takšna združenja, ker takrat enostavno ni imel denarja in podpore TGA, da je lahko sploh preživel. To pa so vedno znova in znova izkoriščali ptujski funkcionarji, ki so dajali prazne obljube, ter na tak način manipulirali s klubom in mladimi perspektivnimi igralci. Novo vodstvo je bilo odločeno, da takšnim manipulacijam naredi konec.

Zaradi tega so se v NK Aluminiju odločili in so za obdobje od 1982 do 1985 ustanovili program dela v obliki nogometne piramide ter tako začeli resno delati na vzgoji lastnega kadra od najmlajših pionirjev pa do članov. Povezali so se z osnovno šolo Kidričevo ter s šolami iz Lovrenca, Cirkovc in Majšperka. Imeli so tudi sposoben trenerski kader (tri trenerje I. razreda, štiri trenerje in sedem inštruktorjev (trenerji pripravniki)). Določili so tudi strokovnega vodjo NK Aluminij. To je postal Ivan Krnjič. (Priloga 9). Po drugi strani pa, če so hoteli vključiti selekcije v tekmovalni sistem NZS, so morali pridobiti vsa potrebna soglasja, saj so se v tem letu spremenili pogoji tekmovanja v Nogometni zvezi Slovenije. Vendar ti pogoji (imeli so lastno piramido, strokovni kader in ustrezne objekte) niso predstavljali nobenih ovir za NK Aluminij, saj so bili trdno odločeni v uspeh kluba. (A. Vinkler, zasebni arhiv).

V tem obdobju je bil tudi delavski svet tovarne TGA proti nogometu in ni hotel sponzorirati kluba. Je pa tudi res, da je bilo leto 1983 najbolj kritično v zgodovini tovarne TGA. Nepriljubljena oblika vodenja tovarne pa je omogočila trezen premislek in pristop k drugačnim načinom poslovanja. Jeseni 1984 so vodenje proizvodnje glinice in aluminija ponovno prevzeli strokovnjaki v tovarni, v decembru 1984 pa je bil za predsednika kolektivnega poslovnega organa tovarne TGA imenovan domačin, doma iz vasi Njiverc, mag. Danilo Toplek, po stroki ekonomist. (Talum, 2004)

V osemdesetih letih je imela tovarna ogromno težav, tako da se je predvsem ukvarjala s svojim problemi, kako se izvleči iz krize. Klubu je tako preostalo, da si poišče druge vire financiranja.

Sredstva so prihajala samo iz občine Ptuj in ZTK Ptuj, vendar je bilo to premalo za preživetje kluba, ki je imel vedno večje stroške z vzdrževanjem športnih objektov in z igralci. Prelomen trenutek v tem času je bil podpis pogodbe za reklamne panoje s poslovnimi partnerji TGA (Gradbeni finalist Maribor in firma Đuro Đaković iz Slavonskega Broda). Te donacije so omogočile, da si je klub finančno opomogel in vodstvo je lahko načrtovalo sanacijo. Ljudje, ki so živeli s klubom, se niso prepustili usodi ampak so s trmo in vztrajnostjo zastavili nove cilje. Tako so začeli s ponovnim bojem, da klub pripeljejo na pota stare slave.

V sezoni **1982/1983** se je Aluminij uvrstil v slovensko consko ligo vzhod (2SNL) in bil dve leti najresnejši kandidat za prvaka lige. Prvo leto mu je naslov odnesel Kovinar, naslednje leto **1983/1984** pa Brežice v sami končnici prvenstva. Tako je bilo potrebno začeti znova, kar se je potem tudi v tretjem poizkusu obrestovalo. Vendar napredovanje ni potekalo brez zapletov. NK Aluminij je sicer osvojil drugo mesto, vendar je najresnejši konkurent Elcroj imel nepravilno registriranega igralca. Na to sta se NK Aluminij in Ojstrica pritožila pristojnim organom NZS-ja. Tako se je po dolgih desetih letih klubu v sezoni **1984/1985** uspelo vrniti v prvo slovensko nogometno ligo, kjer je bil med najboljšimi klubi v republiki.

Po vstopu v prvo slovensko nogometno ligo v sezoni **1985/1986** se je postavljalo vprašanje, kako obstati med zelo močno konkurenco, v kateri se je za naslov prvaka potegovalo kar pet klubov. Kljub močni konkurenci so se v klubu odločili, da bodo v prvenstvo šli z domačim kadrom.

Finančno stanje v klubu ni omogočalo dragih nakupov, zato so bili primorani iskati v domačem okolju. Da bi ostali v ligi, je trener Ivan Krnjić zbral najkvalitetnejše igralce iz ptujskega okoliša. Problem je bil ta, da je bila občinska liga kakovostno prešibka, tako da boljši igralci iz te lige niso bili dovolj kakovostni, da bi jih lahko šteli kot okrepitve. V vodstvu kluba so se zavedali, da bo obstanek zelo težak in da so z minimalnimi sredstvi obsojeni na izpad iz prve slovenske lige. Kljub temu pa je bila želja kluba, da se na Dravsko-Ptujskem polju sestavi solidna ekipa, v kateri bi igrali najboljši igralci tega področja ne glede na klubsko pripadnost. (I. Krnjić, osebna komunikacija, september 2009).

Slika 21: Prva slovenska nogometna liga, november 1985, na Skalni kleti v Celju

Stojijo od leve proti desni: predsednik kluba Franjo RUMPF, tehnični vodja Franc JEZA, Srečko BEK(kapetan), Roman TEMENT, Franc ŽITNIK, Marjan VOGRINEC, Stanko GLAŽAR, trener Ivo KRNJIĆ. Čepijo od leve proti desni: Bojan MAJAL, Jurij ŠMIGOC, Mirko FRUK, Danijel KOREN, Silvo ŽITNIK, Igor BRGLEZ (vratar). Na klopi za rezervne igralce so bili naslednji igralci: Albin DONČEC, Marjan JAUŠOVEC, Marjan ŠIBILA, Danilo KLAJNŠEK (vratar), Franc PANIKVAR, Vlado ŠTEINER, Srečko ŠKRJANEC.

Vodstvo kluba izpada ni vzelo tragično, saj so se vsi zavedali, da niso bili kos velikemu finančnemu in tekmovalnemu zalogaju.

Tabela 11: Lestvica po končanem prvenstvu v Slovenski nogometni ligi (1 SNL) v letu 1985/1986

1. Maribor	38
2. Triglav	35
3. Olimpija	32
4. Slovan	31
5. Mura	28
6. Rudar (Trbovlje)	28
7. Rudar (Titovo Velenje)	24
8. Domžale	24
9. Kovinar (Maribor)	23
10. Vozila	22
11. Železničar (Maribor)	19
12. Ingrad Kladivar (Celje)	18
13. Ilirija	14
14. ALUMINIJ KIDRIČEVO	12

V sezonah od **1986/1987** do **1991/1992** so nogometaši NK Aluminija nastopali v prvem razredu medobčinske nogometne zveze Ptuj.

V tem času je krizo doživel tudi tradicionalni sponzor tovarna aluminija iz Kidričevega. Tako je ostal edini sponzor kluba TKS Ptuj, ki pa je dodelil sredstva glede na tekmovalni rang. Cilji kluba v takšnih razmerah niso bili visoki, želeli so le obdržati klub pri življenju in preprečiti njegov razpad. Članska ekipa ni bila najbolj uspešna, saj so v tem obdobju dosegali povprečne rezultate.

Edini svetli trenutek v tem obdobju je bila mladinska in kadetska ekipa kluba. Predvsem mladinci so dosegli zelo dobre rezultate, saj so v sezoni **1986/1987** osvojili prvo mesto ter se preko kvalifikacij uvrstili v prvo slovensko mladinsko nogometno ligo. V dveh srečanjih z vrstniki iz trboveljskega Rudarja so bili boljši. V prvem srečanju v Kidričevem je bilo 3 : 1 za Aluminij, povratno srečanje pa se je v Trbovljah končalo z rezultatom 1 : 1. Tako se je ekipi mladine po 21 letih ponovno uspelo vrniti v prvo ligo. To je bil eden izmed večjih uspehov NK Aluminija v tem obdobju. Na račun mladincev in kadetov ter pomoči veteranov je klub dobesedno preživel najtežje trenutke v vsej svoji zgodovini. Precejšna zasluga pa gre tudi takratni upravi, ki je s svojo požrtvovalnostjo in ljubeznijo do kluba dobesedno iz nič uspevala ohranjati klub pri življenju. V vodstvu so si zelo želeli, da bi Aluminiju spet povrnili sloves, ki ga je imel pred dobrimi desetimi leti, vendar so se zavedali, da bo to zelo težko.

Slika 22: Mladinska ekipa NK Aluminij

Stojijo od leve proti desni: trener Maks KMETEC, Roman KAISESBERGER (vratar), Milan EKART, Boris BAUDEK, Andrej PAVEO, Zvonko ROZMAN, Robert HOJNIK, Janko TURK, Darko JEZA, pomočnik trenerja Franc FRIDL st. Čepijo od leve proti desni: Damjan GAJSER (kapetan), Iztok FRIDL, Jože HORVAT, Peter ŠTUMBERGER, Ivan HERTIŠ, Robert KRISTOFIČ, Edvard HOJNIK.

Slika 23: Kadetska ekipa NK Aluminija

Stojijo od leve proti desni: trener Franc FRIDL st., Peter ŠTUMBERGER, Fredi LAMPRET, Tomislav GRBAVAC, Zvonko ROZMAN, Robert KRISTOFIČ (kapetan), Edvard HOJNIK, Aleksander KISELAK. Čepijo od leve proti desni: Marko KMETEC, Sašo GAJSER, Franc FRIDL, Dušan KOČEVAR, Fredi ŠTUMBERGER, Andrej JEVŠENAK, Jože HORVAT, Svetozar KAISESBERGER.

Kot novinci v prvi slovenski mladinski nogometni ligi v sezoni **1987/1988** so po jesenskem delu tekmovanja pristali na tretjem mestu za Olimpijo in Slovanom ter bili prijetno presenečenje prvenstva.

Po dveh uspešnih sezonah v prvi ligi je del nadarjenih igralcev odšel, saj v domačem okolju ni bilo ustreznih pogojev za razvoj, drugi pa so se posvetili šolanju.

Velike težave je imel klub s sestavo članske ekipe, ker je konec leta 1988 in v začetku leta 1989 odšla večina igralcev prvega moštva na odsluženje vojaškega roka. Tako da je imel upravni odbor kluba obilico dela okrog tega, da priskrbi za jesen 1989 nove igralce (okrepitev). Toda navkljub vsem težavam je moštvo osvojilo drugo mesto v MNZ Ptuj. Te težave z manjkajočimi igralci so se nadaljevale tudi v sezoni **1989/1990**. Tudi v tem obdobju so se iz JLA vračali nekateri perspektivni igralci prvega moštva, a so se spogledovali z okoliškimi vaškimi klubi, ki so tekmovali v isti ligi kot NK Aluminij. Tako se je klub na vse možne načine trudil obdržati igralce. Na ta račun so trpele tudi mlajše selekcije, s katerimi so krpali člansko moštvo. Tako se je nemalokrat dogodilo, da so dobesedno do zadnjega trenutka trepetali, ali bodo zbrali dovolj igralcev za tekmo. V takšnih situacijah so klubu na pomoč priskočili tudi veterani. Dobesedno je bilo tako, da je bil dober vsak, ki je bil zdrav in je pokazal

malo volje. Članska enajsterica ni bila sposobna zakrpati niti enajst igralcev, ki bi bili sposobni napraviti kaj več, vendar se je moštvo NK Aluminij na koncu rešilo pretečega izpada iz lige in prvenstvo končalo na šestem mestu. Klub se je znašel na najnižji točki v vsej svoji zgodovini, zato so bile potrebne drastične spremembe.

Za sezono **1990/1991** je upravni odbor sklenil, da je potrebno člansko ekipo močno okrepiti, če želijo poseči po boljših rezultatih. Vodenje ekipe so zaupali domačemu trenerju Francu Panikvarju, ki mu je uspelo dobro pripraviti ekipo in na koncu je NK Aluminij prepričljivo osvojil prvo mesto. A za napredovanje v tretjo slovensko nogometno ligo vzhod je moral klub igrati dodatne kvalifikacije z ekipo NK Korotana. Prvo tekmo je NK Aluminij igral na domačem igrišču in zmagal z rezultatom 3:2, vendar ta zmaga ni bila dovolj, da bi napredovali, saj so na gostovanju v Prevaljah izgubili z rezultatom 4 : 2. Tako se niso uvrstili v višji rang tekmovanja.

7.2.3 Obdobje 1991-2010

Po obdobju osamosvojitve Slovenije je v tekmovalni sezoni **1991/1992** klub še vedno nastopal v prvem razredu MNZ PTUJ. Za svoje preživetje se lahko zahvali tudi osamosvojitvi Republike Slovenije. Če bi ostali pod Jugoslavijo, bi klub propadel, tako pa mu je ta sprememba podaljšala življenje. Tekmovalni rezultati v tem obdobju niso bili ravno blesteči, kljub temu pa so nogometaši NK Aluminij uspešno nastopali v pokalnem tekmovanju, kjer so prišli do četrtine finala. V četrtini finala je moštvo NK Aluminij na domačem igrišču izgubilo z Nafto z rezultatom 2 : 1 za goste in tako izpadlo iz nadaljnjega tekmovanja.

Zaradi slabših rezultatov mladinske ekipe in skoraj vsakoletne borbe proti izpadu je mladinska ekipa na koncu sezone zasedla zadnje mesto in tako po sedmih letih izpadla iz prve slovenske nogometne mladinske lige.

V tem obdobju se je pojavil tudi problem okrog mladinskega kadra, klubu je primanjkovalo otrok, s katerimi bi lahko tekmovali v vseh selekcijah. Zato se je velikokrat dogajalo, da na dan tekme klub ni imel dovolj igralcev. V takšnih situacijah se je posebej izkazal trener Janko Vindiš s svojo požrtvovalnostjo, saj je igralce iskal po domovih in prepričeval njihove starše, da so pustili svoje otroke igrat nogomet.

V sezoni **1992/1993** so bile reorganizirane slovenske nogometne lige. Ustanovljena je bila enotna druga liga ter dve tretji slovenski nogometni ligi s po štirinajstimi ekipami. Zaradi reorganizacij lig so nogometaši Aluminija kot drugouvrščena ekipa v prvem razredu MNZ Ptuj neposredno napredovali in nastopali v Tretji slovenski nogometni ligi vzhod. NK Stojnci kot prvouvrščena ekipa, ki jo je treniral dolgoletni igralec in trener NK Aluminij Maks Kmetec, pa so igrali kvalifikacije za vstop v Drugo slovensko nogometno ligo, vendar so bili neuspešni.

V drugi polovici sezone **1992/1993** je vodenje kluba prevzel podjetnik Danilo Polajžer (takrat tudi selektor slovenske šahovske reprezentance), ker s strani tovarne ni bilo nikakršnega posluha, ter tako rešil klub pred popolnim propadom. Klub se je preimenoval v NK CAISSA ALUMINIJ. Novo vodstvo je k delu pristopilo z velikimi ambicijami in novimi idejami. V klubu so angažirali tudi strokovnega svetovalca in na to mesto postavili nekdanjega uspešnega igralca Aluminija Hinka Voduška. Lahko bi

rekli, da se je začel ponoven razcvet nogometa v Kidričevem. Zahvaljujoč relativno dobro urejenemu financiranju so v klubu lahko posvetili večji poudarek tudi strokovnemu kadru, predvsem pa delu z mladimi. Vsi trenerji so imeli ustrezne licence za svoje delo. V času, ko je klub nosil ime Caissa Aluminij, ga je v večini sponzoriralo podjetje Caissa, pomoč Taluma je bila minimalna, skoraj nična. Zato se je takratni predsednik Danilo Polajžer odločil, da ime Aluminij odstrani in tako je nekaj časa klub nastopal samo z imenom Caissa. Ta poteza je povzročila, da so se v Talumu zdramili in se ogreli za tradicionalno sponzoriranje kluba. Prišlo je do sporazuma med Polajžerjem in Talumom, tako da je klub spet nosil ime Caissa Aluminij. Klub je dobil prepotrebna sredstva s strani tovarne in tako je lahko normalno funkcioniral naprej. Naslednji dve leti je upravni odbor večinoma sam skrbel za vse dejavnosti v klubu.

Ob koncu sezone so se uvrstili na predzadnje mesto in kljub vsem težavam, ki so pestile klub, uspeli zadržati tretjeligaški status. Odgovorni ljudje v klubu so se zavedali, da bo potrebno še marsikaj postoriti, če bodo želeli postati stabilen tretje ligaš.

Tako so šli v novo sezono z velikimi ambicijami, temu primerno so tudi okrepili člansko moštvo. V sezoni **1993/1994** so si zadali visoke cilje in sicer uvrstitev v drugo slovensko ligo. Nogometaši Caisse Aluminija so si prigrabili naslov jesenskega prvaka v vzhodni skupini tretje slovenske nogometne lige. Vendar se jim je cilj, ki so si ga zadali na začetku sezone, za las izmuznil in na koncu prvenstva so zasedli drugo mesto, kar pa ni bilo dovolj za napredovanje. Velik finančni vložek v klub (nekateri igralci so dobili avtomobile) je močno prizadel podjetnika, ki pa je računal tudi na navijače, ki pa s svetlo izjemo na derbijih z Dravo niso množično prihajali na domače tekme. Tako se je bil Polajžer prisiljen umakniti in klub ponovno predati tovarni aluminija (Talum). Podjetje Caissa in celoten izvršni odbor z drugimi sponzorji so odstopili. Predvsem se je zataknilo pri statusu igralcev, saj je predsednik Danilo Polajžer z določenimi igralci podpisal pogodbe. V zameno je zahteval določeno nadomestilo. Nazadnje so po žolčnih razpravah prišli do skupnega jezika in Talum je odkupil igralce. Ironično pri vsem skupaj pa je bilo to, da je pred prevzemom kluba Talum dvignil roke, na kar pa kupoval lastne igralce.

Nasledniki so kljub vsem težavam dobili dobro organiziran klub in so lahko nadgradili takratno stanje in si zadali nove cilje.

Pred sezono **1994/1995** se je sestal upravni odbor in skupščina kluba. Na seji 14. 01. 1995 so sprejeli sklep o ponovni spremembi imena kluba. Klub je ponovno dobil svoje staro ime NK Aluminij. Brez težav je novo vodstvo prevzelo delo od starega (bivšega) sponzorja kluba (CAISSA d.o.o.). Podpišejo pa tudi novo sponzorsko pogodbo s TALUMUM. Tako se v klubu po dolgem času pojavijo funkcionarji tovarne Talum. Predsednik kluba tako postane Stanislav Meško, predstavnik Taluma v klubu. Strokovni sodelavec pa postane legenda nogometnega kluba NK Aluminij Ivan Krnjič. V klubu so si zadali cilj, da se uvrstijo v višji rang tekmovanja, ter tako izpolnijo obveznosti do generalnega sponzorja. Sezono so končali na nevhvaležnem tretjem mestu ter tako izgubili upanje na napredovanje v višji rang tekmovanja. V tej sezoni so bili nogometaši NK Aluminij uspešni v tekmovanju za pokal Nogometne zveze Slovenije, saj so prišli do osmine finala, kjer pa so bili na domačem igrišču premagani s strani SCT Olimpija z rezultatom 0 : 4. (arhiv NK Aluminij).

Upravni odbor si je zaradi odličnih rezultatov zadal nekaj pomembnih ciljev, predvsem adaptacijo in gradnjo ustreznih klubskih prostorov. Adaptacijo klubskih prostorov so konec leta 1997 tudi uspešno končali.

V sezono **1995/1996** so se podali z velikimi ambicijami, saj je klub razpolagal s kvalitetnim igralskim kadrom. Vendar je imel v tem obdobju obilo težav s trenerji, zato je prišlo do kar nekaj menjav. Te težave so se odražale tudi pri delu, odraz tega je bila tudi slaba uvrstitev članskega moštva, ki je na koncu prvenstva doseglo četrto mesto. Zaradi težav s trenerji so se v klubu odločil, da izšolajo domač trenerski kader ter tako rešijo nenehne težave okrog ustreznih trenerskih licenc. V letu 1996 klub omogoči nadaljnje šolanje trenerju članske ekipe Bojanu Špehonji na višji trenerski šoli v Ljubljani. V letu 1997 mu je bila izdana PRO-licenca, tako da je lahko vodil prvo moštvo NK Aluminij. (B. Dončec, osebna komunikacija, september 2009).

Sezona se je začela s pokalnim tekmovanjem, in sicer z zelo velikim uspehom za NK Aluminij. Kot tretjeligaš so se uvrstili v osmino finala pokala NZS-ja in šele tam klonili proti prvoligašu Primorje iz Ajdovščine. Nogometaši Aluminija so na domačem igrišču izgubili s 5 : 0, ter tako izpadli iz nadaljnjega tekmovanja.

Z novim trenerskim znanjem in ambicijami je klub začel sezono **1996/1997**. Že v prvi sezoni z domačim trenerjem se je takšna usmeritev pokazala kot prava, saj je NK Aluminij z domačim kadrom in še z nekaterimi okrepitvami dosegel po dolgem času prvo mesto in se uvrstil v višji rang tekmovanja. Najboljši strelec lige je bil igralec Aluminija Robert HOJNIK z 19 goli.

Slika 24: Moštvo NK Aluminij, ki se je uvrstilo v 2. slovensko nogometno ligo v sezoni 1996/97

Stojijo od leve proti desni: Peter ŠTUMBERGER, Leopold ŠMIGOC (vratar), Mihael KRAJNC, Iztok FRIDL, Jože ŠMIGOC, Robert HORVAT (vratar), Bojan ZRNKO. Srednja vrsta od leve proti desni: pomočnik trenerja Stanislav MESARIČ, Ivan LONČARIČ, Aleš GEREČNIK, trener Bojan ŠPEHONJA, Boštjan ZEMLJIČ, Robert HOJNIK, maser Vili ŠOŠTAR. Sedijo od leve proti desni: Rade BOŠKOVIČ, Miran EMERŠIČ, Danilo IVANČIČ, Edvard HOJNIK, Anton HABJANIČ, Zvonko ROZMAN. Na sliki je manjkal Primož GORŠE (služenje vojaškega roka).

Uspešno so nastopali tudi v pokalnem tekmovanju, kjer jim je žreb zopet dodelil ajdovsko Primorje. Ekipi sta se tako srečali v četrtini finala pokala NZS-ja. Odigrani sta bili dve tekmi. Prva tekma je bila odigrana v Kidričevem, kjer so slavili gostje z rezultatom 3 : 0. Na povratnem srečanju v Ajdovščini so nogometaši Aluminija doživeli poraz 3 : 1, vendar so dosegli vsaj častni zadetek. (80 let organiziranega nogometa na Slovenskem, 2000).

Uspeh članske ekipe je dopolnila tudi mladinska ekipa NK Aluminija, ki je osvojila prvo mesto v drugi slovenski mladinski nogometni ligi-vzhod ter se tako po petih sušnih letih zopet uvrstila v prvo slovensko mladinsko nogometno ligo. Posledično pa se je v višji rang tekmovanja prvič v zgodovini kluba uvrstila tudi kadetska ekipa NK Aluminij, saj je tako veleval pravilnik NZS-ja.

Slika 25: Mladinska ekipa NK Aluminij - Prvaki II. slovenske mladinske nogometne lige - vzhod v sezoni 1996/97

Stojijo od leve proti desni: trener Franc PANIKVAR, Samo GAJSER, Damjan METLIČAR, Boris SAMBOLEC, Simon VIDOVIČ, Jani JANČEC, Mitja TROP (vratar), pomočnik trenerja Zlatko ŠKERLAK. Čepijo od leve proti desni: Marko BEZJAK, Gregor DONČEC, Mitja JANČEC, Mitja MAJCEN, Sašo DREVENŠEK. Na sliki manjkajo: Andrej VINDIŠ, Jani LENART, Aleksander ZELKO, Borut MLINARIČ, Benjamin ŠALAMUN, Nikola NOVAK, Robert HVALEC, Matej ŠIBILA (vratar).

Vendar nastopanje v prvi mladinski in kadetski nogometni ligi v sezoni **1997/1998** ni bilo uspešno. V prvem delu sezone je mladinsko ekipo treniral Franc Panikvar, vendar ga je uprava kluba zaradi slabih rezultatov zamenjala. Zato je ekipa spomladanski del prvenstva pričela z novim trenerjem, kar je postal Tone Grašič. Ekipo kadetov pa je treniral Janko Vindiš. Obe ekipi skupaj sta zbrali skromnih 9 točk ter tako prepričljivo zasedli zadnje mesto in izpadli iz lige.

Nastopanje v 16 - članski enotni drugi ligi v sezoni **1997/1998** je bilo dolgo in zelo naporno, zahtevalo je tudi mnogo finančnih sredstev. Moštvo NK Aluminij se je uvrstilo na 13. mesto in se tako rešilo izpada iz lige. Napori so se odražali tudi v pokalnem tekmovanju, kjer so v šestnajstini finala pokala NZS-ja doživeli visok poraz na domačem igrišču proti ekipi SET Vevče z rezultatom 5 : 0. Po končani sezoni so ambicije kluba narasle in vodilni v upravi so razmišljali o prvi ligi. Svoje želje so predstavili generalnemu sponzorju Taluma mag. Danilu Topleku, ki pa se ni strinjal s profesionalnimi igralci v tem okolju. Tako je obveljala beseda predsednika Taluma. Vodilni v klubu niso imeli več motiva in so razmišljali o umiku. Preden pa so se dokončno poslovili, so s strani tovarne dobili navodilo, da najdejo ustrezne zamenjave za svoja delovna mesta. Pereč problem je bil okrog predsednika kluba, enostavno niso imeli ustreznih kandidatov, na kar je po dolgem iskanju mag. Danilo Toplek za predsednika kluba izbral Zvonko Jevševarja. Tako so v tem obdobju

začrtali smernice kluba, in sicer da se sredstva vlagajo v razvoj mladih in ne v visoko plačane igralce s kratkoročnimi cilji in rezultati.

V sezoni **1998/1999** je ponovno prišlo do reorganizacije lige. Nastala je prva liga z dvanajstimi člani, enotna druga liga s šestnajstimi in štiri tretje lige s po štirinajstimi klubi. Moštvo Aluminija je še naprej nastopalo v enotni drugi slovenski nogometni ligi. V tej sezoni so končali na šestem mestu, vendar so jih do drugega mesta ločile zgolj štiri točke in tako so bili prikrajšani za dodatne kvalifikacije in morebiten vstop v prvo slovensko ligo. Del moči jim je vsekakor pobralo pokalno tekmovanje, ki so ga končali v osmini finala pokala. Po podaljških so na domačem igrišču z ekipo Nafte izgubili 2 : 0.

Tako so v sezoni **1999/2000** še naprej nastopali v drugi ligi. Nogometaši NK Aluminija so na koncu ligaškega tekmovanja osvojili četrto mesto med šestnajstimi ekipami. V pokalnem tekmovanju pa se je njihova pot končala v šestnajstini finala pokala proti Olimpiji. Na domačem igrišču so izgubili 2 : 0.

V tem letu se mladinski ekipi ni uspelo vrniti med prvoligaše, usodno je bilo zadnje kolo, ko so na domačem igrišču izgubili z ekipo iz Šmartnega ter tako obstali v drugi mladinski in kadetski ligi.

Po enoletni odsotnosti se mladinski ekipi v sezoni **2000/2001** ponovno uspe uvrstiti v prvo slovensko nogometno ligo, čeprav so osvojili drugo mesto.

V sezonah **2000/2001**, **2001/2002** in **2002/2003** je člansko moštvo NK Aluminija dosegalo uvrstitve pri vrhu lestvice, tretje mesto druge nogometne lige in bilo večkrat pred uvrstitvijo v prvo ligo, toda to jim ni uspelo.

Nastopanje mladinske in kadetke ekipe v prvi slovenski nogometni ligi v sezoni 2001/2002 ni bilo uspešno, saj so bili v skupnem seštevku mladinske in kadetske ekipe rezultatsko najslabše moštvo, zato so izpadli iz prve slovenske nogometne lige.

Ponovno uvrstitev v prvo mladinsko in kadetsko ligo so poskušali igralci Aluminija uresničiti v sezoni 2002/2003. Tudi tokrat je bilo usodno Šmartno. V skupnem seštevku mladinske in kadetske ekipe so bili nogometaši Aluminija na prvem mestu, vendar je o napredovanju odločala le uvrstitev mladinske ekipe. V tem primeru je bilo boljše Šmartno.

To, kar mladincem in kadetom ni uspelo v prejšnji sezoni, pa jim je v sezoni 2003/2004. Prišlo je do spremembe pravil, in sicer je o napredovanju odločal skupen rezultat mladinske in kadetske ekipe. Nogometaši Aluminija so tako bili v skupnem seštevku na prvem mestu in so se povsem zasluženo uvrstili v prvo mladinsko in kadetsko nogometno ligo.

Tako danes mladinci in kadeti že šesto leto uspešno nastopajo v prvi ligi, rezultat te kontinuitete je veliko kvalitetnih igralcev, ki se že uveljavljajo v slovenskem nogometnem prostoru. Kar pa je tudi cilj kluba.

V sezoni **2001/2002** je bil NK Aluminij tudi finalist nogometnega pokala Slovenije, pot do finala pa je bila vse prej kot lahka. Pot se je začela v osmini finala, ko se je NK Aluminij na eni tekmi na domačem igrišču pomeril s prvoligašem NK Mura in jo premagal z rezultatom 2 : 1, za NK Aluminij sta zadela Aleš Čeh in Milan Rakić. Nato se je v četrtfinalu na domačem igrišču srečal z drugoligašem Železničar radio City

Maribor in ga premagal z rezultatom 4 : 0, strelci za NK Aluminij so bili Boštjan Zemljič, dvakrat Gregor Dončec in Aleš Čeh, na povratnem srečanju v Mariboru pa so igralci NK Aluminij slavili z rezultatom 3 : 2 in se tako zaslužno uvrstili v polfinale. Na srečanju v Mariboru so za NK Aluminij zadeli Milan Rakić, Iztok Pipenbaher in Danijel Širec. V polfinalu so se na domačem igrišču pomerili s prvoligašem Era Šmartno in na veliko veselje domačih navijačev slavili z rezultatom 1 : 0, strelac za NK Aluminij je bil Luka Pekez. Nogometaši Ere Šmartno so v povratni tekmi z 2 : 1 premagali Aluminij, za NK Aluminij je iz enajstih metrov zadel Aleš Čeh. Vendar se je s skupnim izidom 2 : 2 v finale uvrstil Aluminij zaradi doseženega zadetka v gosteh.

Igralci Aluminija so se tako po 32 letih spet uvrstili v finale pokala Slovenije, kjer jih je pričakala ekipa Hit Gorice. Prvo srečanje je bilo odigrano 01. 05. 2002 v Novi Gorici, kjer je Hit Gorica slavila z rezultatom 4 : 0, ter tako z veliko prednostjo pripotovala v Kidričevo. Pred igralci NK Aluminija je bila zelo težka naloga, da nadoknadijo štiri zadetke zaostanka. Po obetavnem začetku je Aluminij povedel, vendar so na koncu prevladale izkušnje in tako je Hit Gorica rutinirano zmagala z rezultatom 2 : 1 in tako zaslužno osvojila naslov pokalnega zmagovalca Slovenije. Strelac za moštvo NK Aluminija je bil Aleš Čeh, ki je bil zelo razpoložen čez celotno pokalno tekmovanje in njegovi goli so v veliki meri pripomogli k uspehu drugoligaške ekipe.

Slika 26: Začetna postava na tekmi finala pokala Slovenije med NK Aluminijem in NK Hit Gorica, 8. 5. 2002

Stojijo od leve proti desni: Danilo PUČKO (kapetan), Dino ŠEREMET (vratar), Boštjan ZEMLJIČ, Ante ŠIMUNDŽA, Luka PEKEZ, Peter FRANCI, Črtomir GOJKOVIČ, Boštjan KOREN, Iztok PIPENBAHER, Sebastijan GOLOB, Aleš ČEH.

Na svojo priložnost so na klopi čakali naslednji igralci: Andrej DUKARIČ (vratar), Gregor DONČEC, Leon PANIKVAR, Boris SAMBOLEC, Milan RAKIČ, Davorin FRIDAUER in Peter PRAPOTNIK.

Na račun uspešnega nastopanja v Slovenskem pokalu, je trpelo ligaško tekmovanje v drugi slovenski nogometni ligi. Tako je moštvo NK Aluminija osvojilo nehvaležno tretje mesto in se ni uvrstilo v višji rang tekmovanja.

Tabela 12: Lestvica po končanem prvenstvu v drugi slovenski nogometni ligi v letu 2001/2002

1. Dravograd	74
2. Ljubljana	72
3. ALUMINIJ KIDRIČEVO	71
4. Livar Ivančna Gorica	57
5. Drava Asfalti Ptuj	51
6. Bela Krajina	48
7. Dravinja	43
8. Jadran Šepič	41
9. Nafta	39
10. Železničar Radio City (MB)	39
11. Zagorje	37
12. Renče Goriška Brda	33
13. Triglav Bakovci	24
14. Tabor Sežana	23
15. Pohorje	15
16. Elan	8

Sezoni **2003/2004** in **2004/2005** so igralci NK Aluminija igrali s spremenljivimi uspehom. Tako so v sezoni 2003/2004 dosegli peto mesto od dvanajstih ekip, sezono 2004/2005 pa so končali na povprečnem sedmem mestu. Za takšen padec rezultatov v teh in naslednjih sezonah je bila kriva predvsem psihološka nasičenost, saj so se v prejšnjih sezonah trikrat za las izognili napredovanju v višji rang tekmovanja. To je pustilo določene posledice kljub kvalitetnemu igralskemu kadru. Zato je kasneje prihajalo do menjav trenerjev, ki so se vsak po svoje spopadali predvsem z motivacijo igralcev.

V sezoni **2005/2006** pride do reorganizacije slovenske nogometne lige. Prva liga se zmanjša z 12 na 10 klubov, prav tako se tudi druga liga zmanjša z 12 na 10 klubov. Članska ekipa NK Aluminija je v tej sezoni osvojila četrto mesto. Vendar so to sezono zaznamovali zgodovinski uspehi mladinskega pogona NK Aluminija.

Dvanajstega maja 2006 se je v Pragi odvijal evropski zaključni nogometni turnir PRIMIER CUP, ki ga je že dvanajsto leto zapored pripravil proizvajalec športne opreme Nike. Na tem turnirju so kot slovenski prvaki sodelovali tudi igralci NK Aluminij, in sicer selekcija U-14, to so nogometaši do 15. leta starosti. Iz tega tekmovanja gre izpostaviti tekmo s slovitim Ajaxom iz Amsterdama, ki ga je ekipa NK Aluminij premagala z rezultatom 1 : 0, strelec edinega zadetka je bil Martin Milec. Na koncu so igralci NK Aluminij osvojili 12. mesto med dvajsetimi ekipami, kar je bil velik uspeh za klub iz neznanega Kidričevega. Ta uspeh je bila velika nagrada za dobro

delo z mladimi in hkrati obveza za dobro in kvalitetno delo tudi vnaprej. Tako je NK Aluminij v svet ponesel dobro ime kluba, kraja, občine in generalnega sponzorja podjetja Talum d.d..

Slika 27: Nike European premier cup - Praga 2006

Stojijo od leve proti desni: športni direktor Miran LIPAVAC, trener Primož GORŠE, Vojko TOMINC, Borut ŠKET, Žan GOJČIČ, Denis MLAKAR, Rok MEDVED, Žiga ZUPANIČ (vratar), Timotej PETEK, Martin MILEC, Denis ZAJC (vratar), češka spremljevalka, pomočnik trenerja Zvonko KOCJAN. Čepijo od leve proti desni: Dejan TRAMŠEK, Blaž JAZBEC, Marko PISLAK, Niko HAJŠEK, Antonio MLINAR DELAMEA, Dejan ROGINA, Robert KUREŽ.

Drugi večji uspeh v tej sezoni so dosegli mladinci NK Aluminij, ki so postali mladinski pokalni zmagovalci Slovenije, leto pred tem pa so bili tudi finalisti. Takrat so se v pokalnem finalu v Kopru pomerili z ekipo FC Koper in izgubili. To sezono pa je postala Nova Gorica srečen kraj za mladince NK Aluminij. Mladinci iz Kidričevega so se pomerili z aktualnim mladinskim državnim prvakom Hit Gorica. To srečanje so prepričljivo dobili mladinci NK Aluminij z rezultatom 3 : 1 ter tako prvič v zgodovini kluba osvojili to lovoriko. Za ekipo NK Aluminij sta zadela Denis Toplak in dvakrat Uroš Veselič. Naslov pokalnega prvaka Slovenije je bil odraz dobrega dela z mladimi in je pokazal, da je v tem kadru velik potencial, obenem pa se je klub zavezal, da za naslednjo sezono sestavi ekipo, ki bo sposobna ubraniti to lovoriko.

Slika 28: Mladinski pokalni zmagovalec Slovenije; sezona 2005/2006

Stojijo od leve proti desni: Samo SAGADIN (vratar), Elvis GORANI, Klemen JEVŠINEK, Aljoša FRUK, Rok BREG, Tihomir TIŠMA, Denis TOPLAK, Robi RAMPRE, Rok MARINIČ, Matjaž ROZMAN (vratar), trener Bojan ŠPEHONJA. Sedijo od leve proti desni: Aljaž MEDVED, Simon LEVART, Marko JUS, Blaž LAH, Marjan KLEMENČIČ (vratar), Matej HAJŠEK, Žiga TEMENT, Alji LJATIFI. Na sliki je manjkal Uroš VESELIČ.

Tako se je na lep način uresničila usmerjenost kluba, ki je posvečal ogromno pozornosti mlademu nadarjenemu domačemu kadru. Na ta način je klub dobil potrditev, da je njegova vizija na pravi poti.

Manj uspešna je bila sezona **2006/2007**. Po odhodu nekaterih igralcev je NK Aluminij imel močno pomlajeno moštvo. To se je potem odražalo tudi v prvenstvu, ko je ekipa v jesenskem delu prvenstva zasedla zadnje mesto. Potrebne so bile spremembe, zato je uprava kluba zamenjala trenerja Edina Osmanoviča. Zamenjal ga je domači trener Bojan Špehonja. Kljub obilici težav v spomladanskem delu prvenstva je novemu trenerju uspelo psihološko dvigniti ekipo, tako da so na koncu osvojili 6. mesto in se v zadnji krogih prvenstva za las rešili izpada iz lige.

Novo sezono **2007/2008** so tako začeli s pomlajenim moštvom in nekaterimi okrepitvami ter z domačim trenerjem. Vse do konca prvenstva so bili resen kandidat za napredovanje, ob koncu pa je popustila vnema igralcev in NK Aluminij je zasedel 4. mesto.

V nogometnem klubu Aluminij so si za novo sezono zadali nove cilje, ki so bili zelo ambiciozni in za okolje z mnogo tradicije tudi realni-vrh drugoligaške lestvice in po možnosti uvrstitev v prvo ligo. Tako je v sezoni **2008/2009** NK Aluminij pod taktirko domačega trenerja Bojana Špehonje zasedel drugo mesto in se uvrstil v kvalifikacije za vstop v prvo ligo.

Tabela 13: Lestvica po končanem prvenstvu v Drugi slovenski nogometni ligi v letu 2008/2009

1. Olimpija Ljubljana	56
2. ALUMINIJ KIDRIČEVO	46
3. Triglav Gorenjska	37
4. Mura 05	36
5. MU Šentjur	33
6. Krško	32
7. Bela Krajina	30
8. Livar Ivančna Gorica	28
9. Bonifika (izstop iz lige)	18
10. Zagorje	13

V kvalifikacijah so se srečali z večnim rivalom NK Dravo, ki je preko kvalifikacij poskušala obdržati prvoligaški status. Prva tekma se je odigrala na igrišču v Kidričevem. Na njem se je zbralo okrog 2500 gledalcev in na veliko zadovoljstvo domačih navijačev je NK Aluminij slavil z rezultatom 3 : 2, za domače moštvo so zadeli Andrej Dugolin, Jan Šimenko in Martin Milec. Sledilo je še povratno srečanje na Ptujju, kjer pa je NK Aluminij po sumljivih sodniških odločitvah doživel boleč poraz 7 : 0. V kvalifikacijah niso bili uspešni, tako da so še naprej ostali v drugi nogometni ligi.

Gospodarska kriza, ki je zajela celoten svet, ni prizanašala niti športu. Nogometni klubi so se z njo spopadali na najrazličnejše načine. Izjema ni bil niti Aluminij, ki je kljub finančnim težavam uspešno izpeljal sezono **2009/2010** in izpolnil vse obveznosti do nogometašev. V prvem delu prvenstva je klub doživljal vzpone in padce. Prihajalo je do nesoglasij med trenerjem in igralci, kar se je odražalo tudi na sami lestvici. Tako so se v klubu odločili, da zamenjajo glavnega trenerja. Trenerja Bojana Špehonjo je zamenjal Bojan Flis, ki je do tedaj treniral mladince Aluminija, trenerja sta tako samo zamenjala mesti. Tako so bili v tej sezoni vzponi in padci, toda fantastična serija zmag v spomladanskem delu prvenstva je bila občudovanja vredna. Klub se je močno povzpел po lestvici navzgor in na koncu zasedel tretje mesto v 2. SNL. Malo pa je manjkalo, da bi klub zopet igral kvalifikacijo za 1 SNL. Tako je odločalo zadnje kolo, kdo bo igral kvalifikacije. Neposredni konkurent je bil Triglav, ki bi ob morebitnem porazu v Primorju omogočil kvalifikacije Aluminiju. Na žalost navijačev Aluminija sta se tekmeca razšla z neodločenim rezultatom in tako je mesto v kvalifikacijah pripadlo Triglavu. Ampak kljub vsemu so bili v klubu zadovoljni s tretjim mestom, ki je bil dokaz dobrega dela trenerja Bojana Flisa, njegovega pomočnika Primoža Goršeta in trenerja vratarjev Nenada Šeša, ki so uspeli sestaviti homogen igralski kolektiv. Znali so združiti izkušnje z mladostjo, znali so motivirati ekipo in jo pripraviti na nasprotnike.

Aluminij je danes že 13 let stabilen »drugoligaš«. Klub posveča veliko pozornosti mladinskim selekcijam in ima danes več kot 250 aktivnih članov. Prioriteta kluba in glavnega sponzorja kluba Taluma je bila in ostaja delo z mlajšimi selekcijami. Tako v športnem, še posebej pa v vzgojnem smislu. Takšna usmeritev kluba se je pokazala kot prava, saj ti mladi fantje, ki so vzgojeni doma, že danes predstavljajo del članske ekipe. Še bolj pa se na njih računa v bodoče. Vrzeli na posameznih igralnih mestih pa klub dopolnjuje z ustreznimi okrepitvami, za katere pa se trudijo, da so tudi iz bližnje okolice. Tako klub daje prednost mladim iz tega okolja, zato so tudi športni rezultati usmerjeni v realnih okvirjih. V devetdesetih letih prejšnjega stoletja in v prvem desetletju novega stoletja je klub ogromne napore vlagal v infrastrukturo, saj je hotel mladim igralcem omogočiti vrhunske pogoje za delo. To je klubu tudi uspelo, saj ima najboljši trening center v Sloveniji.

7.3 OBJEKTI

V prvih letih delovanja nogometne sekcije so igralci igrali prve tekme na nogometnem igrišču ob žagi v »taborišču« (naselje II). Pobudo za izgradnjo nogometnega igrišča je dal delavec Gradisa Vlado Janžekovič, da so lahko delavci zadovoljevali svoje potrebe po športnem udejstvovanju. Vlado Janžekovič je sodil v prvo generacijo sodnikov iz Maribora po osvoboditvi. Svoj vrhunec s sojenjem je dosegel s sojenjem tekem slovensko-hrvaške lige, še več pa na nivoju jugoslovanske zvezne nogometne lige. Pred sodniško kariero pa je bil nepogrešljiv nogometaš Branika. Igrišče je bilo v lasti sindikalne podružnice Gradisa. Površina nogometnega igrišča je bila prekrita z žagovino, ki so jo dobili iz bližnje žage, ter tako preprečili, da bi bilo igrišče blatno. Pomožnih objektov niso imeli, za slačilnice pa so uporabljali bližnjo taboriščno barako, v kateri pa ni bilo tušev. Za slačilnice so uporabljali nemško zaklonišče, ki je bilo v bližini igrišča. Kasneje je to igrišče nogometna sekcija uporabljala za treninge in prijateljske tekme. V sedemdesetih letih je na tem igrišču igrala ekipa NK Kidričevo, za katero so povečini igrali igralci, ki niso prišli v ekipo NK Aluminij in prebivalci industrijskega naselja II (taborišče). Nastopali so v občinski ligi (rekreacijska liga). Danes to igrišče ne obstaja več, na njem stoji tovarna Boxmark leather d.o.o.

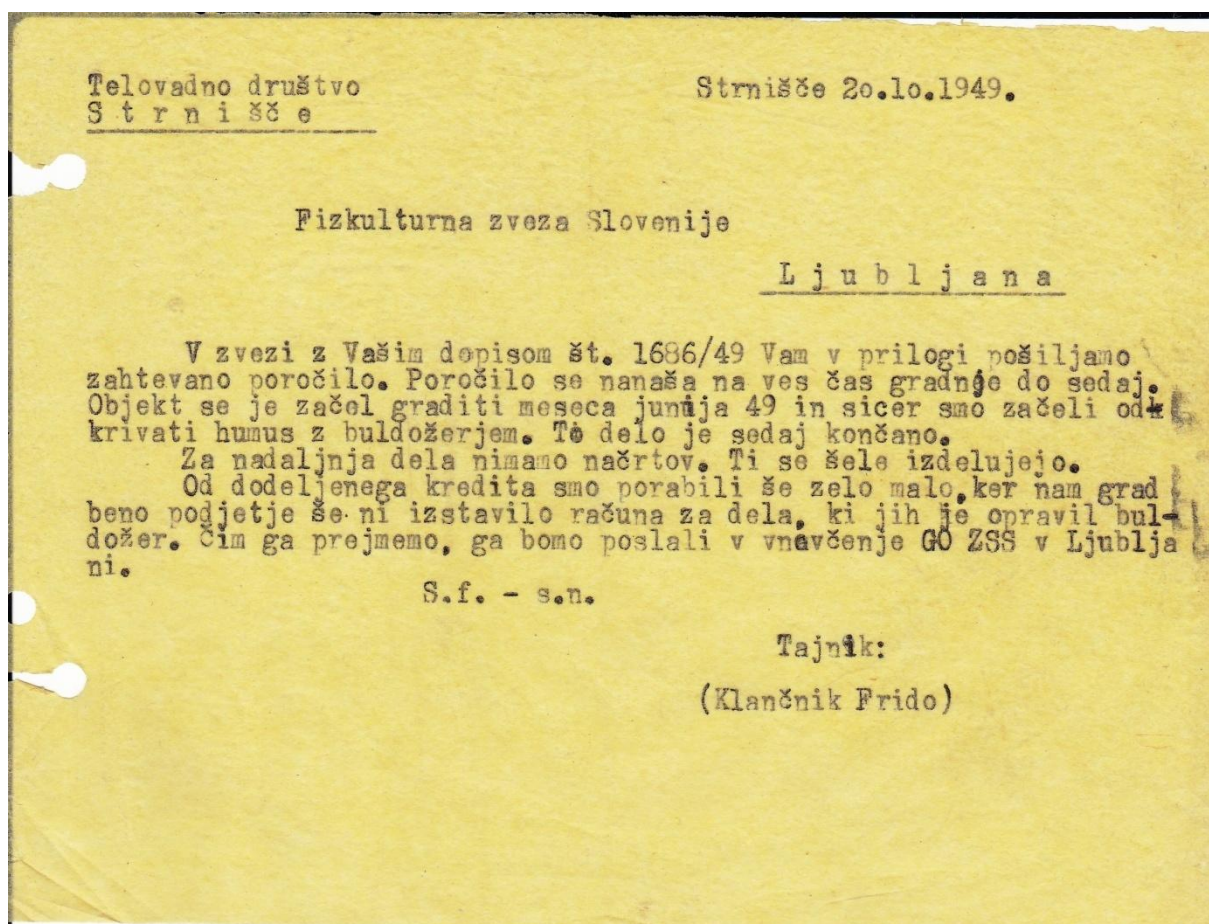
Z izgradnjo novega naselja in priselitvijo prvih prebivalcev v takratno Strnišče je šport postajal vedno bolj množičen in popularen, predvsem je to veljalo za nogomet. Potrebe po športnem udejstvovanju so bile iz dneva v dan večje. Ker v bližini novega naselja ni bilo športnih objektov, so se v TD Strnišče odločili za izgradnjo fizikulturenega stadiona. Glavna pobudnika za izgradnjo fizikulturenega stadiona sta bila Marjan Berlič in ing. Stane Tonejc. Tako so hoteli prebivalcem Strnišča (kasneje Kidričevo) dati ustrezen športni objekt, ki bi bil nekakšna nadgradnja Gradisovega (gradilišče) nogometnega igrišča in bi bil namenjen širšim množicam. To so potem leta 1951 tudi uresničili.

Potrebno je bilo dobiti ustrezno lokacijo. Odborniki TD Strnišče so na robu naselja Strnišče (Kidričevo) dobili ustrezno parcelo. Parcela je ležala v krasnem borovem gozdu, ki nudi zavetje pred vremenskimi nevšečnostmi. Parcela je bila last splošnega ljudskega premoženja. Leta 1950 je tovarna (TGA) dobila pravico do uporabe, lastnik tega ozemlja pa je tovarna postala leta 1962. Danes je lastnik vsega tega športnega kompleksa, ki se je prvotno iz ene parcele razširilo na današnjih pet parcel, TALUM, tovarna aluminija, d.d., razen ene parcele (št. parcele 1013/36) katere lastnik je podjetje REVITAL d.o.o. Danes ima NK Aluminij ta športni kompleks za 90 let v najemu.

Ker so dobili gozdno parcelo, jo je bilo potrebno počistiti. Tako so začeli s prvimi deli v mesecu juniju 1949, ko so začeli odkrivati humus, še pred tem pa je bilo potrebno odstraniti nizko grmovje (robidovje). Vsa dela so opravljali s prostovoljnim tovarniškim delom in ob pomoči drugih prostovoljcev.

Slika 29: Začetki gradnje nogometnega igrišča

Slika 30: Dopis o poteku gradnje nogometnega igrišča

Tako so zgradili modern stadion, takrat eden najlepših v Sloveniji. Zaradi slabega vremena je bila otvoritev prestavljena za en teden. Tako je bila uradna otvoritev stadiona 08. 04. 1951. Ob otvoritvi igrišča so potekale male slovesnosti in celodnevni nogometni turnir, na katerem so poleg domačega društva sodelovali še Branik in

Železničar B iz Maribora ter Drava iz Ptuja. Pred pričetkom nogometnega turnirja je zbrane goste, vsa sodelujoča nogometna moštva in ostalo občinstvo pozdravil predsednik nogometne sekcije ing. Drago Kunstelj. Po govoru predsednika so posamezni zastopniki sodelujočih društev čestitali ŠD Aluminij za otvoritev igrišča in pri tem zaželeli društvu čim več uspehov. Nato je direktor tovarne (TGA) ter pokrovitelj celotne prireditve Viktor Stopar s krajšim nagovorom svečano odprl novo igrišče.

ŠD Aluminij je tako dobilo vse pogoje za nadaljnji razvoj športa, predvsem igrišče, ki je bilo normalne velikosti in je imelo lepo naravno tribuno s sedeži, postavljeni pa so bili tudi temelji, da se ta tribuna pokrije, vendar se to ni zgodilo niti do današnjih dni. Za začetek so iz tovarne TGA pripeljali leseno barako, ki so jo preuredili v slačilnico s tušem in postavili leseno ograjo okrog igrišča. Vendar so to leseno barako kaj kmalu zamenjali z novo zgradbo. Leseno barako so kasneje uporabljali za skladišče. Vso premeščanje in urejanje je bilo narejeno z udarniškim delom. Nogometno igrišče je imelo naslednje mere 105 x 75 metrov. Uspehi kluba so prepričali vodilne v tovarni TGA, da je naročila izdelavo vzhodne tribune, danes je ta še vedno brez strehe, čeprav so vsi temelji za streho vgrajeni. Kapaciteta igrišča je bila 5200, od tega je bilo 200 sedišč in 5000 stojišč. Vzporedno s to tribuno so na severni strani igrišča zgradili betonski zid za učenje nogometne tehnike, na drugi strani tega zidu pa so zgradili lepo urejene sanitarije za potrebe gledalcev. Površina nogometnega igrišča je bila prekrita z odpadnim »lešem« (ogorki), ki so ga dobili iz gramoznice ob železnici, kjer je Slovenska železnica iz Maribora skladiščile ta odpadni material. Goli so bili leseni, na njih pa so bile fiksne kovinske mreže, ker drugega materiala enostavno ni bilo dobiti. V tistem času je bilo zelo težko dobiti travo, zato so igralci večkrat igrišče zapuščali črni kot dimnikarji, saj se je na prepotena telesa na razkajenem igrišču prah kar lepil. Še težje pa je bilo igrati, ko je bilo igrišče razmočeno. Takrat so bili pogoji podobni drsališču, a igralce, željne nogometa, to ni motilo. Šele spomladi leta 1953 so dobili težko pričakovano travo, za katero je bilo potrebno tudi ustrezno skrbeti. Tako so odborniki v sušnem obdobju uvedli prostovoljno škropljenje, da so tako ohranjali ustrezno kvaliteto trave. Prostovoljci so bili razdeljeni v pare in so delali od 16h do 20h ter tako negovali »sveto travo«. Požrtvovalnost odbornikov je pripeljala do tega, da ima NK Aluminij danes eno izmed najlepših in najkvalitetnejših nogometnih površin v Sloveniji. Z dvigom kvalitete in z razvojem nogometa ter delo z mladimi je narekovalo, da je bilo potrebno zagotoviti tudi ustrezne pogoje za trening. Leta 1953 so dogradili pomožno ali trening nogometno igrišče dimenzij 105 x 65 metrov in 25. maja 1953 zaprosili za registracijo igrišča, da bi lahko tudi na njem igrali uradne tekme. Kasneje je to igrišče leta 1996 dobilo razsvetljavo, kar je bilo za tisti čas velika pridobitev na Dravsko-Ptujskem področju. Z razsvetljavo so omogočili nemoteno treniranje mlajših selekcij, predvsem U-16 in U-18. Istočasno pa so s prostovoljnim delom člani društva ob pomoči gradbenega podjetja »Gradis« iz Kidričevega, ki je izvršilo groba dela, pomagali pri zidavi slačilnic in klubskih prostorov. Okrog glavnega igrišča je bila urejena tudi atletska steza dolžine 400 m, ki so jo začeli graditi zgodaj spomladi leta 1952 in lahkoatletski prostor, ki pa danes ni več v okviru glavnega nogometnega igrišča. Atletska steza je služila tudi potrebam osnovne šole in TVD Partizan iz Kidričevega. Konec leta 1959 je mladina začela graditi igrišče za mali roket južno ob klubskih prostorih. Rokomet so kaj kmalu opustili in na tem mestu zgradili pomožno nogometno igrišče. Danes na tem mestu stojita dve teniški igrišči. Ob zamenjavi lesene ograje s kovinsko so morali v klubu poskrbeti tudi za varnost igralcev in sodnikov in postaviti ograjo ob poti do slačilnic. Na pomožnem nogometnem igrišču

so bili osnovani začetki Golf Kluba Ptuj. Ta je bil ustanovljen leta 1992. Prvi klubski treningi in tečaji so se izvajali na pomožnem nogometnem igrišču pod vodstvom profesionalnega učitelja Adama Osmančevića. Za vzdrževanje vadbišča, ki je imelo 6 igralnih polj, pa je skrbel Franc Štefančič.

Danes ima NK Aluminij sklenjeno pogodbo s Talumom o uporabi nogometnega stadiona in pripadajočimi objekti. Trenutno razpolaga s sledečimi objekti in površinami:

- Glavno nogometno igrišče, zelena površina, je maksimalnih dimenzij 105 x 65 metrov, okrog igrišča ni več tekalne steze. Igrišče je obdano z ograjo, ki preprečuje vdor navijačev.
- Tri pomožna nogometna igrišča, zelena površina, maksimalnih dolžin 105 x 65 metrov. Nogometno igrišče z reflektorji, umetna trava, dimenzij 105 x 65 metrov in obdano z mehko ograjo (mrežo), zgrajeno je bilo v jeseni 2005, na lokaciji pomožnega igrišča iz leta 1953, obstoječe reflektorje so le prilagodili dimenzijam umetne trave.
- Manjša travnata površina, namenjena predvsem mlajšim kategorijam, maksimalnih dimenzij 80 x 30, ki se nahaja severno ob glavnem igrišču. Na tem mestu je postavljen tudi betonski zid, ki služi kot metodičen pripomoček.
- Ostala funkcionalna zemljišča (asfaltne površine, zelenice in poti), ki služijo parkiranju, športnim ali družabnim prireditvam in dopolnjujejo urejeno okolje stadiona.
- Manjše nogometno igrišče z umetno travo in reflektorji, dimenzij 40 x 20 metrov, se nahaja ob hišici z rekviziti
- Manjše nogometno igrišče z mivko, dimenzij 50 x 30 metrov ima možnost postavitve reflektorjev, se nahaja na vzhodni strani ob klubskih prostorih, in služi kot dopolnilni program za člane kluba.
- Tribuna s 570 sedeži, ki so jo v celoti zgradili klubski delavci s prostovoljnim delom.
- Stolp za snemanje tekem, lastne izdelave
- V zadnjih letih, natančneje 1997, je klub zgradil nove klubske prostore na mestu starega objekta (garderobe in službeni prostori), ki se nahajajo neposredno ob glavnem igrišču. V njem sta dve večji garderobi s tuš kabinami in sanitarijami, dve manjši garderobi, garderobe za sodnike in trenerje, pisarna za delegata in pisarna predsednika kluba, skladišče in manjši klubski bife ter drugi klubski prostori in prostor za VIP osebe. Leta 2008 pa so uredili prostor za fizioterapijo. V mansardi je sejna soba s pogledom na glavno igrišče, soba

za igralce, fitness s pogledom na glavno igrišče in kotlovnica centralnega ogrevanja.

Slika 31: Športni park Aluminij v "Šterntalski šumi"

Športni park Aluminij je sodoben športni park z vsemi pripadajočimi objekti za tekmovanje v 2. slovenski nogometni ligi. Razprostira se na približno petih hektarjih površin v mirnem okolju, obdanem z borovimi gozdovi. Skupaj je na voljo preko tri hektarje igrišč in vadbenih površin, vključno z igriščem z umetno travo. Tako postaja športni park prepoznaven objekt v slovenskem športnem prostoru tako po dobrih športnih dosežkih, odlični infrastrukturi, po prizadevnem delu strokovnega kadra z mladimi in od leta 2007 na njem trenira tudi slovenska članska nogometna reprezentanca, ki si je to okolje izbrala za vadbeni center. V sodelovanju z NZS je klub organiziral naslednje turnirje: v letu 2006 je NK Aluminij priredil kvalifikacijski turnir za evropsko prvenstvo za selekcije U-17, sodelovale so naslednje reprezentance: Slovenija, Anglija, Izrael in Slovaška. Naslednje leto pa je klub organiziral kvalifikacijski turnir za nastop na evropskem prvenstvu za žensko nogometno reprezentanco. Nastopale so naslednje reprezentance: Slovenija, Nemčija, Rusija in Srbija. V poletnih mesecih daje klub svoja igrišča v najem domačim prvoligaškim in tujim nogometnim klubom (FC Inter Baku (Azerbajdžan), WBA (Anglija), FC Khimki (Rusija), FC Zestafoni (Gruzija), FC Snagov (Romunija), CF Valencia (Španija)), ki se mudijo na pripravah v Sloveniji, prav tako v zimskih mesecih klub oddaja v najem igrišče z umetno travo. V letu 2008 sta v Športnem parku opravila priprave tudi ženska članska in kadetska moška nogometna reprezentanca Slovenije. V veliko čast pa si lahko klub šteje leto 2009, saj se je članski moški nogometni reprezentanci Slovenije uspelo uvrstiti na svetovno

nogometno prvenstvo v Južni Afriki 2010. To je še eno lepo priznanje za športni park Aluminij, ki je omogočil reprezentanci vrhunske pogoje za trening.

7.4 KADRI

Pobudniki ustanovitve kluba so hkrati postali tudi prvi člani društva in kasneje kluba, ki so s svojim navdušenjem in naprednim mišljenjem navdušili delavstvo in funkcionarje v tovarni. Delavci so bili naveličani životarjenja in igranja občasnih prijateljskih tekem sindikalnega značaja. Zato so si ustanovitelji prizadevali za čim hitrejšo vključitev v organizirano obliko tekmovanja in s tem pristopiti k resnemu in sistematičnemu delu.

Po uradni ustanovitvi in registraciji kluba (nogometne sekcije) leta 1951 in po vključitvi v tekmovalni sistem, se je v Kidričevem začelo tudi resneje pristopati k delu in vadbi moštva. Trenerska opravila so bila v prvih letih delovanja zaupana uveljavljenim starejšim igralcem moštva. Tekmovalni sistem je zahteval redno vadbo, zato so bili v klubu prisiljeni, da so poslali na šolanje nekatere svoje igralce in tako reševali problematiko trenerjev.

V svoji zgodovini je klub menjal veliko odbornikov in trenerjev. Na članski trenerski klopi so doslej sedeli naslednji trenerji: Marjan BERLIČ, Vlado JANŽEKOVIČ, Martin ŠLEZAK, Ivan PALFI, Vlado HANZEL, Ludvik RUDA, Franjo LACI, Anton KURILIČ, Radovan ZDRAVKOVIČ, Blaž PLAZNIK, Vitomir SOVROVIČ, Štefan KNAUS, Hinko VODUŠEK, Vinko BREZNIK, Zvonko TOMAC, Mišo MILOSAVLJEVIČ, Drago KNEŽEVIČ, Miroslav SLAVKOVIČ, Ludvik ŠPEHONJA, Ivan KRNIČ, Ivan PŠAJD, Maks KMETEC, Franc FRIDL St., Ivan ZAJC, Stanislav MESARIČ, Stanko DOBAJ, Vid HORVAT, Jože KARMEL, Franc PANIKVAR, Dragan GRBAVAC, Ilija MITROVIČ, Bojan ŠPEHONJA, Branko HORJAK, Miran EMERŠIČ, Edin OSMANOVIČ, Bojan ŠPEHONJA, Bojan FLIS.

Pri vodenju kluba so sodelovali tudi številni nekdanji igralci in funkcionarji, kar je kazalo, da so v klubu dali veliko na tradicijo. Posledica je bila, da so nekateri bivši igralci iz ljubezni do kluba opravljali tudi trenerske naloge in so s tem pripomogli k ugledu kluba in samega kraja.

Tabela 14: Predsedniki ŠD Aluminij od 1951 - 1960

Leto	Predsednik ŠD Aluminij	Referent za nogomet
1951	Ing. Franc ŠNAJDER	Ing. Drago KUNSTELJ
1952	Ing. Franc ŠNAJDER	Miha PIRNIČ
1953	Ing. Franc ŠNAJDER	Ing. Jakop RAZPOTNIK
1954	Marjan BERLIČ	Ing. Jakop RAZPOTNIK
1955	Ing. Boris GORUP	Ing. Jakop RAZPOTNIK
1956	Vilko LIPUŠ	Viktor PRELOG
1957	Janez KOSTANJEVEC	Viktor PRELOG
1958	Maks JABLOČNIK	Viktor PRELOG
1959	Maks JABLOČNIK	Viktor PRELOG
1960	Ing. Jože OPRČKAL	Viktor PRELOG

Predsedniki NK Aluminij od 1956-2010

1. Viktor PRELOG
2. Ljubo KOMELJ
3. Franc HOJNIK
4. Franc LONČARIČ
5. Jože MATJAŠIČ
6. Franjo RUMPF
7. Boris GAJSER
8. Danilo KLAJNŠEK
9. Stanko PERKO
10. Marjan HVALEC
11. Danilo POLAJŽER
12. Stanislav MEŠKO
13. Zvonko JEVŠOVAR

Sekretarji NK Aluminij, ki so ogromno prispevali k brezhibnemu in nemotenemu delovanju ter v nasprotju z drugimi funkcionarji v klubu nosili večino bremena, so bili: Džuro Mazera, Bogoljub Hmelina, Franc Lončarič, Filip Dolinar, Franc Hojnik, Stanislav Meško, Branko Dončec, Branko Lešnik in Toni Pernat.

Nekateri uspešnejši domači igralci članske ekipe NK Aluminij, ki so nastopali v tedanjem prvem republiškem, drugem državnem zveznem in današnjem prvem državnem rangu tekmovanja:

Štefan KNAUS, Edi TROP (vratar), Hinko VODUŠEK, Ludvik ŠPEHONJA, Srečko MURŠEC, Čedomir TEODOROVIČ, Lovro MESARIČ, Franc GEREČNIK, Maks BOŽANK (vratar), Ivan KRNJIČ (najboljši strelec kluba z 96 zadetki), Dragan Grbavac.

Z vstopom v II. zvezno jugoslovansko ligo zahod je prišlo do nakupa velikega števila igralcev, kar je pripeljalo do nesoglasij tako med igralci kot v vodstvu kluba, saj so nekontrolirano zapravili ogromno denarnih sredstev tako za pogodbe igralcev kot za funkcionarje kluba. Posledica tega je bila, da so v zadnji sezoni morali krpati člansko ekipo igralci mladinske ekipe.

Marjan VRABL, Franc HOJNIK, Franc PANIKVAR, Franc JEZA, Dušan HAZABENT, Igor HAZABENT, Dušan LONČARIČ, Jože ŠTUMBERGER, Alojz VINKLER, Albin DONČEC, Štefan DONČEC, Stanislav MESARIČ, Janko VINDIŠ, Marjan VINDIŠ, Silvo VIDOVIČ, Srečko BEK, Milan HADLER, Vinko MILOŠIČ (vratar), Srečko ŠKRJANEC, Bojan ŠPEHONJA, Daniel KOREN, Damjan GAJSER, Sašo GAJSER, Franc FRIDL, Marko KMETEC, Leon PANIKVAR, Doris KELENC, Matjaž ROZMAN (vratar), Uroš VESELIČ, Andrej DUGOLIN, Kristijan Lipavac.

V svojih vrstah je klub imel tudi članske reprezentante Slovenije:

Za tedanja »amatersko reprezentanco Slovenije« so nastopali: Hinko VODUŠEK, Ludvik ŠPEHONJA, Srečko MURŠEC, Života MARKOVIČ in Ivo KRNJIČ. Kasneje

tudi Dragan GRBAVAC. V današnjem času, v Republiki Sloveniji, je klub imel naslednje reprezentante: Damjan GAJSER, Sašo GAJSER (udeleženec evropskega (2000) in svetovnega nogometnega prvenstva (2004)) in Marko KMETEC.

V klubu že vrsto let načrtno delajo na področju izobraževanja trenerjev, saj se zavedajo, da bodo s kvalitetnimi trenerji dosegali še večje uspehe. Posebej primanjkuje kvalitetnih trenerjev za delo z mladimi, velika ovira pa so tudi finančne zahteve nekaterih trenerjev. Zato ta problem rešujejo s šolanjem mladih nekdanjih igralcev, ki spoštujejo klub in je zato sodelovanje z njimi lažje.

7.5 FINANCIRANJE

Iz prvih dokumentov društva in kasneje kluba je razvidno, da je klub sredstva za delovanje zbiral s članarino, prirejanjem pustnih zabav, ki so postale kar tradicionalne, silvestrskih plesov, veselic in z donacijami s strani TGA. V času popolnega amaterizma so ta sredstva zadostovala za nakupe dresov, žog, nogometnih čevljev, popravilo športne opreme, za potovanja pa so igralci poskrbeli sami, saj so se na krajša gostovanja odpravili s kolesi. Nekaj denarnih sredstev pa je dajal tudi sindikat TGA.

Slika 32: Dvorana v restavraciji Kidričevo (menza), kjer so prirejali razne zabave

Uspehi in sam razvoj nogometa v Kidričevem je vplival na ambicije Kidričanov in odbornikov društva, ki so želeli vedno boljše rezultate in da postanejo vzorčen primer drugim društvom. Z napredovanjem nogometnega kolektiva v višje range tekmovanja je bilo potrebno sistematično pristopiti k tekmovanju. Povečalo se je število moštev, s tem so se potni stroški in tudi prispevki za igralce in trenerje zvišali. Posledično je to pomenilo, da je bilo potrebno iz leta v leto zagotoviti vedno več denarja za nemoteno delovanje kluba.

V tej situaciji je klubu izdatno pomagala tovarna TGA, ki je takrat zaposlovala okrog 1900 delavcev in je bila eno izmed najuspešnejših podjetij bivše države. Zato je tudi mnogo funkcionarjev iz vodstva kluba izhajalo prav iz omenjene tovarne. Prav tako pa so marsikateri igralci na račun nogometa zasedli dobra delovna mesta v tovarni, ki je živela za nogomet (Dvajset let proizvodnje tovarne glinice in aluminija Kidričevo, 1974).

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja so bili zlati časi NK Aluminij. Takrat je tovarna TGA vlagala ogromne denarje v člansko moštvo, temu primerni so bili tudi rezultati, po drugi strani pa je klub zanemarjal infrastrukturo. Ta je bila prepuščena zobu časa vse do devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko so odgovorni v klubu začeli z načrtnim preurejanjem infrastrukture. Posledica je ta, da ima klub danes najboljše pogoje za igranje nogometa v Sloveniji. Največ zaslug za ogromen dotok denarja iz tovarne v klub je imel sam direktor takratne tovarne TGA Franjo Grünfeld, ki je bil na tem položaju od leta 1956 pa vse do smrti 1971. Grünfeld je bil časten in ponosen človek,

ponosen je bil predvsem na svoje židovske korenine. Naključje je hotelo, da je prav v obdobju, ko se je Aluminiju uspelo uvrstiti v prvo slovensko in kasneje v Drugo jugoslovansko nogometno ligo, tovarna beležila veliko gospodarsko rast (svetovne cene aluminija so bile ugodne). Tako je bilo na razpolago ogromno denarja, le funkcionarji kluba so se morali zglasiti pri direktorju in želje so bile uslišane. Zanimiv je podatek, ko se je Aluminij uvrstil v drugo jugoslovansko nogometno ligo, jo je začel z zelo visokim proračunom. Grünfeld je odobril okrog 60 milijonov dinarjev. Za boljšo predstavo: takrat je stal Fiat 500 (fičo) milijon dinarjev. To je sprožilo veliko zanimanje za klub, predvsem med igralci, ki so kljub majhnosti kraja želeli zaigrati za NK Aluminij. Po smrti Grünfelda so vodenje tovarniškega giganta prevzeli ljudje, ki jim šport ni predstavljal neke vrednote, kar je kasneje močno občutil klub, predvsem finančno.

V sedemdesetih in osemdesetih letih je donacija s strani tovarne TGA začela plahneti, zato se je iz leta v leto pojavljal vedno večji finančni primanjkljaj. Posledice so bili odhodi igralcev in vračanje kluba v nižje lige. Tako je klub poskušal preživeti od pomoči manjših sponzorjev, ki pa niso bili stalni in so povzročali vodstvu ogromno težav. V določenem trenutku (čas selekcij) se je klub financiral izključno iz občinskega fonda TKS PTUJ, saj je TKS imel posluh za klube, ki so se ukvarjali z načrtno vadbo kadrov. Po drugi strani pa niso mogli pričakovati pomoči od krajevnih skupnosti, ker ni imela sredstev za takšne dejavnosti. Na začetku devetdesetih je klub pred popolnim propadom rešil podjetnik Danilo Polajžer, ki je k delu pristopil z velikimi ambicijami in novimi idejami. Vendar je po dveh letih delovanja opustil smelega načrte in odstopil.

Danes je situacija precej boljša, saj je financiranje kluba relativno dobro urejeno. V klubu se je zopet vrnil delavski duh tovarne. Tako se v klubu zopet pojavijo funkcionarji iz tovarne, ki začitajo poslovne smernice delovanja kluba in ponovno obudijo partnerski odnos med klubom in tovarno, ki ob manjših sponzorjih (brata Hvalec) postane generalni sponzor kluba. Druge vire predstavljajo še razne oblike trženja. Kot športno društvo ima v skladu z Zakonom o športu različne možnosti pridobivanja finančnih sredstev. Tako so upravičeni do proračunskih sredstev iz naslova občine Kidričevo, saj so tudi največji promotorji občine v Sloveniji in na tujem. Od leta 2008 naprej pobirajo tudi članarino za vse mlajše selekcije.

7.6 ORGANIZACIJA KLUBA

Vse od nastanka pa do danes je klub v organizacijskem smislu doživel korenite spremembe. Uspešno se je prilagajal glede na čas, v katerem je deloval. Lahko bi rekli, da je uspešno sledil trenutnim smernicam na področju športa, ki so bile značilne za določeno obdobje. Ob ustanovitvi je bila zelo dobro zamišljena organizacija, ko je klub deloval po društvenih pravilih. Tako so že od samega začetka izvolili organe društva, opredelili njihove naloge in dolžnosti, določili pogoje za članstvo v društvu, kako pridobivati donacije in kako lahko člani zbirajo denarna sredstva, da bi bilo delovanje društva nemoteno.

Nogometna sekcija je iz leta v leto napredovala, tako na tekmovalnem kot na organizacijskem področju. Znotraj ŠD Aluminij se je izoblikovala močna organizacijska celica, ki je prišla na takšen nivo, da je bila zrela za samostojno delovanje. Pridobila si je dragocene izkušnje, ki so jih uporabili v kasnejših letih delovanja. To se je potem zgodilo leta 1956, ko nogometna sekcija postane nogometni klub. Do ponovnih sprememb v organizaciji je spet prišlo v letu 1964, ko se klub vpiše v register športnih društev.

Organizacijsko je klub dosegel enega izmed vrhuncev v zlatem obdobju vključitve in igranja v drugi jugoslovanski zvezni ligi zahod v sezonah 66/67, 67/68, 68/69. Kljub kratkemu obdobju tekmovanja v tako elitnem tekmovanju so si »Aluminijaši« pridobili dragocene izkušnje, ki so jih uporabili v kasnejših letih delovanja. Mnogokrat so se spreminjali tekmovalni sistemi in z njimi povezani predpisi nogometne zveze. Takšnim spremembam se je prilagajala tudi organizacija v klubu, posebej je bilo to značilno za obdobje uvedbe Portoroških sklepov in uvedbe selekcij.

V sedemdesetih in osemdesetih letih je klub organizacijsko stagniral, saj je celotno delo slonelo le na nekaj posameznikih. Ti so se iz leta v leto menjavali in s seboj prinašali nove ideje, istočasno pa so funkcionarji kluba prevečkrat želeli uveljaviti le lastne ambicije in zahteve ter tako škodovali delu v klubu. Tako je bila v tistem času kriza vodstva in ne igralcev. Klub je doživel polom ter si tako oblatil svoj ugled. Ranljivost kluba so izkoristili nogometni delavci na Ptujju in v začetku 70. let predlagali združitev z Dravo (fuzija), saj so bili mnenja, da bo na Ptujju ugodnejše podnebje za vzpon nogometa na tem območju. Vendar do te združitve ni prišlo, ker so bili v igri različni interesi. Do nekakšne umetne združitve je sicer prišlo v času Portoroških sklepov, vendar ta umetna združitev ni prinesla nič kaj koristnega, kvečjemu je močno oslabilo NK Aluminij. V tem obdobju se je pokazalo, da ta dva kluba ne moreta dihati kot eno iz preprostega razloga, ker se je skozi nogometna leta med kluboma izoblikovalo preveliko rivalstvo. To se še posebej pokaže na derbijih, ki so številčno obiskani, zato prepričati množico ljudi, da opustijo svoje simpatije do omiljenega kluba in začnejo podpirati novo nastali klub, je misija nemogoče.

V obdobju 1982 do 1985 je klub prvič ustanovil nogometno šolo v obliki nogometne piramide. Imel je pokrite selekcije od najmlajših pa vse do članov. Takšna oblika organizacije in kvalitetno delo trenerjev je kaj kmalu obrodilo sadove, saj se je klubu prvič v zgodovini v sezoni 1986/1987 uspelo uvrstiti v 1. slovensko nogometno ligo ne glede na članski rang tekmovanja, kot se je to dogajalo v preteklosti. Vendar pa je zaradi slabega finančnega stanja odšlo nekaj trenerjev, kar je povzročilo, da je prišlo do razpadanja nogometne šole. Ponovno obuditev nogometne šole je klub izpeljal v

letu 2003, ko je za vodjo postavil nekdanjega igralca nogometne šole, diplomanta Fakultete za šport Simona Vidoviča ter začrtal nove smernice dela z mladimi. Zopet se je pokazalo, da je še kako pomembno, kako je organizirano delo z mladimi, saj se je klubu v mladinskih in kadetskih selekcijah uspelo uvrstiti v 1SMNL in 1SKNL, kjer igrajo vidnejšo vlogo.

Po osamosvojitvi je klub začel dobivati sedanjo organiziranost. Danes je klub od leta 2007, ko je nazadnje noveliral svoj statut, organiziran v skladu z Zakonom o društvih Republike Slovenije in je vpisan v register pri pristojnem občinskem organu. Tako je »klub« od 1964 pa do danes še vedno športno društvo s polnim imenom Nogometni klub Aluminij Kidričevo.

7.7 PERSPEKTIVE KLUBA

Temeljna naloga kluba v prihodnosti je ustvarjanje in vzgoja mladih nogometašev. V klubu so mnenja, da je kvalitetno delo z mladimi osnova za rast in razvoj kvalitete nogometa v Sloveniji. Vendar pa je za vse to potreben čas, kar so se naučili iz lastnih izkušenj. Odraz dobrega dela je ta, da z mladimi nastopajo v vseh starostnih kategorijah v najvišjih slovenskih razredih tekmovanja. Tako starejši dečki, kadeti in mladinci nastopajo v 1. državni ligi pod okriljem NZS, mlajše selekcije pa pod okriljem MNZ Ptuj. Klub se redno udeležuje tudi turnirjev po Sloveniji in tudi v tujini. V nogometni šoli NK Aluminij se je v preteklosti naredilo veliko kakovostnih igralcev, ki igrajo v prvi slovenski nogometni ligi, v tujini in v slovenski reprezentanci.

Veliko pozornost posvečajo tudi strokovnemu kadru, ki deluje z mladimi. Zato tudi poskušajo v svoje vrste privabiti strokovni kader z najvišjo možno izobrazbo in prakso. Nagibajo pa se k temu, da bi k delu pritegnili domače strokovnjake in nekdanje igralce, ki so klubu predani že vrsto let. V mladinski šoli delujejo štirje trenerji z najvišjo trenersko izobrazbo PRO, dva diplomanta Fakultete za šport, en trener s trenersko izobrazbo A, ostali trenerji pa s trenerskimi izobrazbami B oziroma C. V klubu si prizadevajo, da bi izobrazbo trenerskega kadra še izboljšali, saj se zavedajo, da je predvsem od tega odvisna kvaliteta dela in končni rezultati. Zato klub omogoča trenerjem, da se redno udeležujejo dodatnih usposabljanj in seminarjev, ki potekajo pod okriljem NZS in MNZ Ptuj.

Ker je Kidričevo majhen kraj, lahko klub samo z izvrstnimi pogoji pritegne mlade iz širše okolice. Klub ima največji in najsodobnejše urejen vadbeni center v Sloveniji, pa ga še želijo razširiti. To se tudi kaže na mladinskem igralskem kadru, ki se iz leta v leto širi. Število otrok se je v preteklih letih bistveno povečalo, tako da skupine razvrščajo po letnikih. Poglavitni cilji kluba so usmerjeni predvsem na mlajše generacije, in sicer na kvaliteten selekcijski proces, tako da bi z uspešnim delom vzgojili čim več kakovostnih igralcev in jih potem vključevali v člansko moštvo in kvalitetnejše sredine v Sloveniji ter tujini. V vsakem letniku si tudi želijo ustvariti slovenskega reprezentanta.

Do sedaj je bila usmeritev kluba predvsem v infrastrukturo, ostala pa je neizpolnjena želja okrog pokrite tribune. Te načrte pa je prekržala recesija in jih prestavila vsaj za nekaj časa. Ta projekt poskušajo izpeljati z občino Kidričevo v naslednjih treh letih. V planu pa imajo tudi izgradnjo športnega hotela v bližini igrišč, vendar je tudi pri tem zgodba podobna kot s tribunami. Klub tudi išče partnerja, ki bi bil pripravljen vložiti denar v ta projekt. Vendar se infrastrukturni plani s tem ne končajo. V klubu si želijo zgraditi posebno športno dvorano, ki bi bila namenjena pripravam vseh športnikov z žogo (nogometašem, odbojkarjem, košarkarjem in rokometašem). (M. Lipavac, osebna komunikacija, maj 2010).

8 ZAKLJUČEK

V diplomski nalogi sem predstavil zgodovino NK Aluminij, za katero sem bil prepričan, da jo tudi sam zelo dobro poznam glede na to, da sem bil tudi sam 21 let član kluba. Vendar sem skozi celoten proces zbiranja in urejanja podatkov prišel do čisto drugačne predstave, kot sem jo imel. Problematični so bili predvsem prvi začetki po vojni, zato sem v nalogo vključil tudi kratko zgodovino kraja in razvoj športa po drugi svetovni vojni predvsem zaradi lažjega razumevanja zgodnjih začetkov NK Aluminij, ki so bili zaviti v tančico skrivnosti. Takšni podatki so bili predvsem posledica, političnega konstrukta in ne golih dejstev.

Od ustanovitve pa do danes je klub deloval v različnih zgodovinskih obdobjih in političnih sistemih. Delovanje kluba sem predstavil v treh obdobjih delovanja. Prvi dve obdobji prikazujeta delovanje kluba v času SFRJ, v tretjem obdobju pa sem predstavil delovanje kluba v samostojni državi Sloveniji.

Delavci, ki so živeli v Kidričevem, so se spontano začeli ukvarjati s športno dejavnostjo, vendar na začetku to ni bil nogomet. Na začetku je bila zelo popularna atletika in odbojka, nekaj let kasneje pa še gimnastika. Nogomet se je pojavil šele leta 1950. Od teh športnih dejavnosti se je v Kidričevem ohranil le nogomet.

Šele leta 1951 je nogometna sekcija ŠD Aluminij postala članica nogometne podzveze Maribor ter NZS in začela delovati kot registriran klub. Kot samostojen klub Aluminij postane leta 1956, ko se osamosvoji od ŠD Aluminij. Aluminij je v obdobju SFRJ doživel največje uspehe v zgodovini kluba, prehodil je dolgo nogometno pot od mariborsko-varaždinsko-celjske lige, Prve slovenske nogometne lige, pa vse do Druge zvezne jugoslovanske nogometne lige. V sezoni 1965/1966 postane Aluminij prvak 1SNL in po kvalifikacijah postane član druge jugoslovanske nogometne zvezne lige. V istem letu še postane Aluminij pokalni prvak Slovenije in se uvrsti med šestnajst najboljših klubov v tekmovanju za Titov pokal. Tako lahko upravičeno rečemo, da je klub v tej sezoni dosegel največje uspehe v zgodovini kluba. Ti uspehi so bili posledica močnega gospodarskega razcveta tovarne, ki je v šestdesetih letih vlagala ogromne denarje v klub. Druga polovica sedemdesetih, osemdeseta in devetdeseta leta so bila z vidika obstoja kluba najtežja. Šele ob koncu devetdesetih let, ko se je Aluminiju po dolgem času končno uspelo uvrstiti v kvalitetno tekmovalno ligo (2SNL), so se stvari začel premikati na bolje.

Klub je skozi svoje zgodovinsko obdobje vezan izključno na enega močnega sponzorja (TGA, danes je to Talum), kar pa po mojem mnenju ni dobro. To se je pokazalo tudi skozi zgodovino kluba. Ko je imela tovarna uspehe, je klubu šlo dobro, ko pa so se pojavile težave v tovarni, so se te začele pojavljati tudi v klubu. Vendar pa drug brez drugega ne moreta živeti, zato bi moral klub ob tej simbiozi vzporedno razviti nek ustrezen sistem samofinanciranja, po zgledu zahodne Evrope in ne bi smel biti vezan izključno na en sam finančni vir. Po drugi strani pa so ob največjih uspehih kluba pripeljali ogromno tujih visoko plačanih nogometašev ter tako sledili kratkoročnim ciljem in rezultatom, kar pa je imelo za posledico razpad sistema. Zato mora klub dajati prednost mladim iz domačega okolja ter jih vzgojiti v klubski tradiciji (pripadnost klubu). Ko se klub znajde v težkih časih, so le domači igralci tisti, ki so pripravljeni priskočiti na pomoč.

Aluminij kot klub s podeželja lahko močnim klubom iz večjih mest konkurira le z dobro in nadarjeno domačo generacijo. Takih generacij je Aluminij vedno imel tako v sedemdesetih, osemdesetih in devetdesetih letih. Vendar je bilo pri delu z mladimi premalo strokovnosti in finančnih sredstev, kar je imelo za posledico, da so močnejši in bogatejši nogometni klubi boljše igralce privabili v svoje sredine. Na račun tega pa je klub ostajal in ostaja v nekem tekmovalnem povprečju. Danes je stabilen drugoligaš, ki nima apetita po napredovanju, ampak poskuša prodati perspektivne igralce in z njimi zaslužiti. Je že res, da ima klub urejeno finančno stanje, predvsem racionalno ter skromno zastavljeno finančno konstrukcijo in nima neporavnanih obveznostih do igralcev, trenerjev in ostalih športnih delavcev. Postavlja se vprašanje ali se klub ne oddaljuje od prvotne zamisli delavcev, ki so želeli svoje okolje zastopati na najvišjem tekmovalnem nivoju ter omogočiti gledalcem, da gledajo vrhunski nogomet in ne da vse bolj postaja ozko naravnano podjetje, katerega glavni produkt je mlad talent. Nogomet se namreč igra za gledalce.

NK Aluminij ima najsodobnejši nogometni kompleks v Sloveniji, ki ga koristijo drugi klubi, selekcije Nogometne zveze Slovenije vključno s člansko ter tuji klubi v času priprav. Klub je ogromno naredil, ko je leta 2003 ustanovil (obnovil) lastno nogometno šolo in dal poudarek stroki in delu z mlajšimi kategorijami. Tako je vodstvo načrtalo neke nove smernice, pa kljub temu še obstajajo velike rezerve pri delu vodstva, organizaciji in strokovnem delu z vsemi selekcijami.

V slovenskem prostoru je zelo malo ali pa skorja ni ničesar napisanega o nogometnem klubu Aluminij, pa še v tem kar je, je ogromno napačnih podatkov brez ustreznih argumentov. Tudi literatura o zgodovini nogometnih klubov na slovenskem je bolj skopa, tako da bo ta diplomska naloga lepa obogatitev skope literature. Diplomska naloga bo imela svojo uporabno vrednost na področju zgodovine nogometa, saj je v njej podrobneje obdelano nogometno dogajanje med leti 1950 in 2010. Tako bo lep vir informacij za klube, ki so bili neposredni nasprotniki Aluminija in nimajo svojega arhiva. V diplomski nalogi so strnjene vse informacije na enem mestu o tem, kakšno je bilo stanje v klubu skozi zgodovinski razvoj. S pomočjo diplomske naloge si bodo lahko vsi nogometni zanesenjaki še dodatno izpopolnili svoje nogometno znanje.

9 VIRI IN LITERATURA

Viri:

Časopisi:

Naše delo, tedenski časopis, 1949

Tednik, tedenski časopis, 1978

Zasebni arhiv:

Teodorović, Čedomir

Vinkler, Alojz

Vodušek, Hinko

Ustni viri:

Berlič, Marjan (september 2009)

Dončec, Albin (december 2009)

Dončec, Branko (september 2009)

Gerečnik, Franc (junij 2010)

Huzjan, Jože (maj 2009)

Jagarinec, Jože (junij 2009)

Krnjič, Ivan (september 2009)

Lipavac, Miran (maj 2010)

Mesarič, Stanislav (maj 2010)

Muršec, Srečko (junij 2010)

Trop, Edi (september 2009)

Vinkler, Alojz (maj 2009)

Vodušek, Hinko (maj 2010)

Literatura:

Dvajset let proizvodnje tovarne glinice in aluminija, Kidričevo 1954-1974. (1974). Kidričevo.

Medobčinska nogometna zveza Ptuj: 30 let. (2008). Ptuj.

80 let organiziranega nogometa na Slovenskem. (2000). Ljubljana.

Talum 1954-2004. (2004). Kidričevo.

Krajevni leksikon Slovenije, Ljubljana 1995, str. 185.

Krajevni leksikon Dravske banovine, Ljubljana 1937, str. 513.

Elsner, B. (1997). *Nogomet – Teorija igre.* Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za Šport.

Ferenc, T. (1996). Gradnja tovarne glinice in aluminija Strnišče med drugo svetovno vojno. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, 32/2, str. 185.

Pavlin, T. (2000). Začetki nogometa v Ljubljani. *Naš nogomet*, 20/21, str. 45-46.

Rojc, V. (1984). Iz zgodovine Strnišča in Kidričevega. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, str. 57-121.

Stepišnik, D. (1968). *Oris zgodovine telesne kulture na slovenskem.* Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Internetne povezave:

The history of FIFA. (2010). FIFA. Pridobljeno (2010) iz

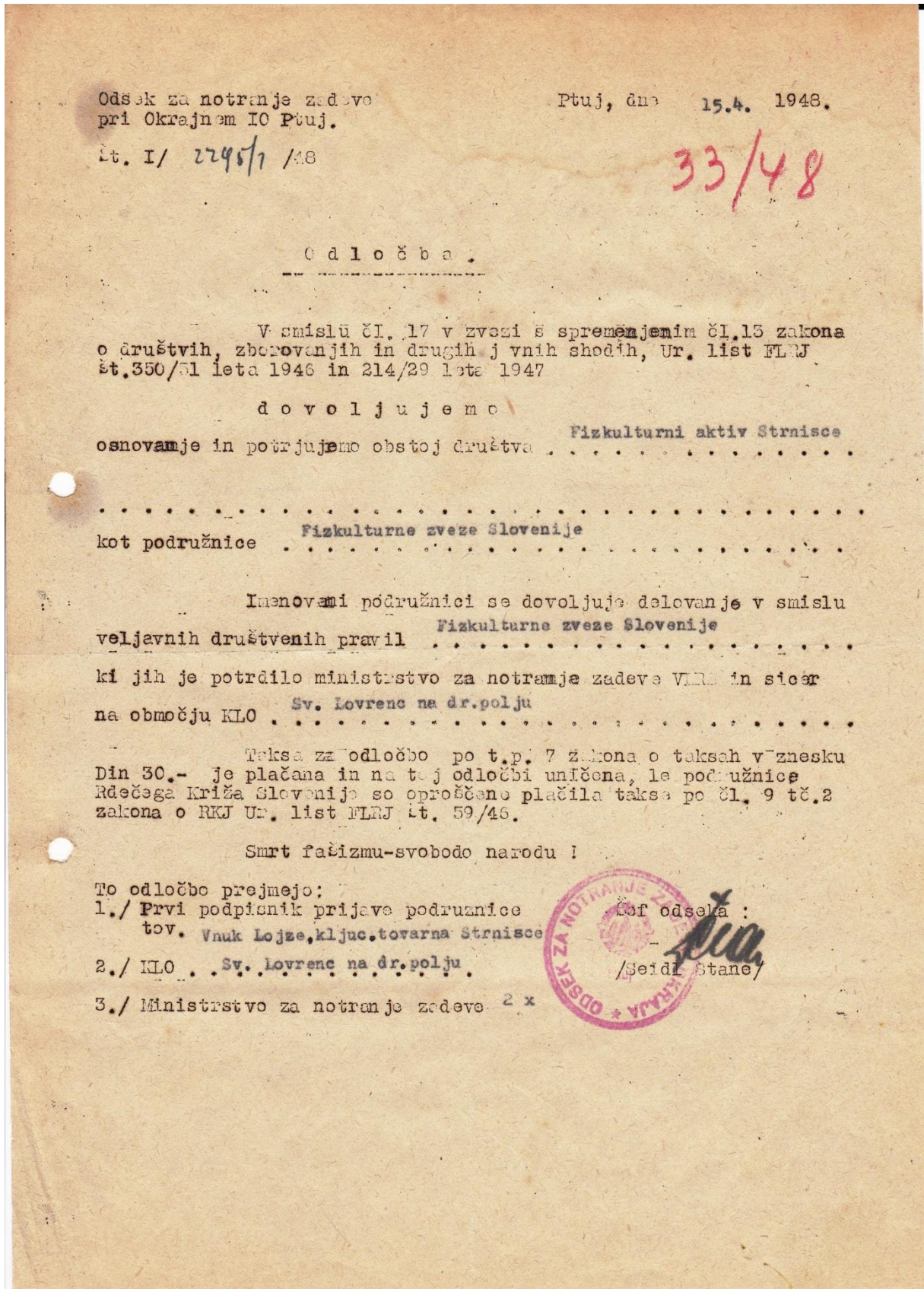
www.fifa.com/classicfootball/history/game/historygame1.html

Soccer history. (2010) Pridobljeno iz

www.expertfootball.com/history/soccer_history.php

PRILOGE

Priloga številka 1: Fizkulturni aktiv Strnišče (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Okrajni fizikturni odbor
Ptuj
Stev.: 128/48
Predmet: Obvestila stev. 5.-

dne 24. marca 1948.-

19/48

Vsem društvom in aktivom !

1. Spomladanski kros:

Vse edinice naj izvedejo spomladanski kros v času od 4. do 18. aprila t.l.

Proga so sledeca:

Clani.....	2000 m
Clanice.....	800 m
M. mladinci.....	1000 m
Mladinke.....	600 m
St. pionirji.....	400 m
St. pionirke.....	300 m
Ml. pionirji.....	200 m
Ml. pionirke.....	200 m

Proga naj bo izpeljana po mehkem terenu /na po cesti/ z naravnimi zaprekami-jarki, potoki, grici, grmovjem. Vsi tekmovalci naj pred tekmovanjem vsaj 5-7 krat trenirajo.

Spomladanski kros bodo izvedle tudi vse sile in vsi pionirski odredi. Povežite se z upraviteljstvi osnovnih šol in s pionirsko organizacijo ter organizirajte spomladanski kros skupno. O izvedbi kroga nam poročajte ter nam posljite podatke o številu sodelujočih po oddelkih.-

2. Okrajno nogometno prvenstvo.

Okrajni fizikturni odbor namerava organizirati okrajno prvenstvo v nogometu. Predvidoma bi se naj prvenstva udeležili FD Ptuj, FD Ormož, FA Strnisce, FA gimnazija-Ptuj ter po možnosti FD Središče, FA Majšperk in FA Majdina. Vabljeni pa so tudi ostali aktivni igralci. Igralo bi se v dveh rundah, vsak z vsakim po dve tekmi. Pravico nastopa imajo vsi pravilno registrirani člani s potrjeno člansko legitimacijo, ki tekmujejo za fizikturni znak. Prvo kolo bi se igralo v nedeljo, dne 4. aprila.

Vsa društva, ki se bodo prvenstva udeležila naj nam to javijo do 29. t.m. Nadalje nam naj sporočijo imena svojih članov, ki bi lahko sodili nogometne tekme. Držite se roka.-

3. Razno.

Poročajte nam o spremembah članstva. Za člane, ki so vpoklicani k vojakom za celoletni rok nam javite. Članov, ki niso vpoklicani ali samo za nekaj mesecev ne brisite.

FD in FA, ki se niso plačala članarine ponovno opozarjamo na to.

Prijavite nove tekmovalce za fizikturni znak-rok do 1. aprila.

Zbirajte prispevke za zlatni fond-za odkup krojev za zlat v Ljubljani.

Uskrbite članstvo z enotnimi hlačkami za zlet v Ptuj.

Smrt fašizmu svoboda na rodu !

Strekovni sekretar:
Vaupotic Ferdo

Okrajni izvršni odbor Ptuj
poverjenistvo za notranje zadeve.

Ptuj dne 18. julija 49.

Stev. IV. 33761-49

O d l o c b a .
=====

Na temelju sklepov II. kongresa Fizkulturnega saveza Jugoslavije, ter na podlagi prijave fizkulturnega društva Strnišče v Strniscu, da se po sklepu občnega zbora dne 4. oktobra 1948. prostovoljno razide. Po sklepu pripade društveno premoženje Telovadnemu društvu Strnišče v Strniscu. Na podlagi 13. člena zakona o društvih, zborovanjih in drugih javnih shodih z dne 25. 6. 1946. (Uradni list FLRJ st. 51/46)

u g o t a v l j a m o .

1. Fizkulturno društvo Strnišče, v Strniscu, se je prostovoljno razslo in razpolaga s svojim premoženjem v skladu z društvenimi pravili.
2. Poverjenistvo za notranje zadeve OIO Ptuj, je vzelo razid na znaenje ter društvo crtalo v društvenem registru.

Smrt fasizmu svobodo narodu!

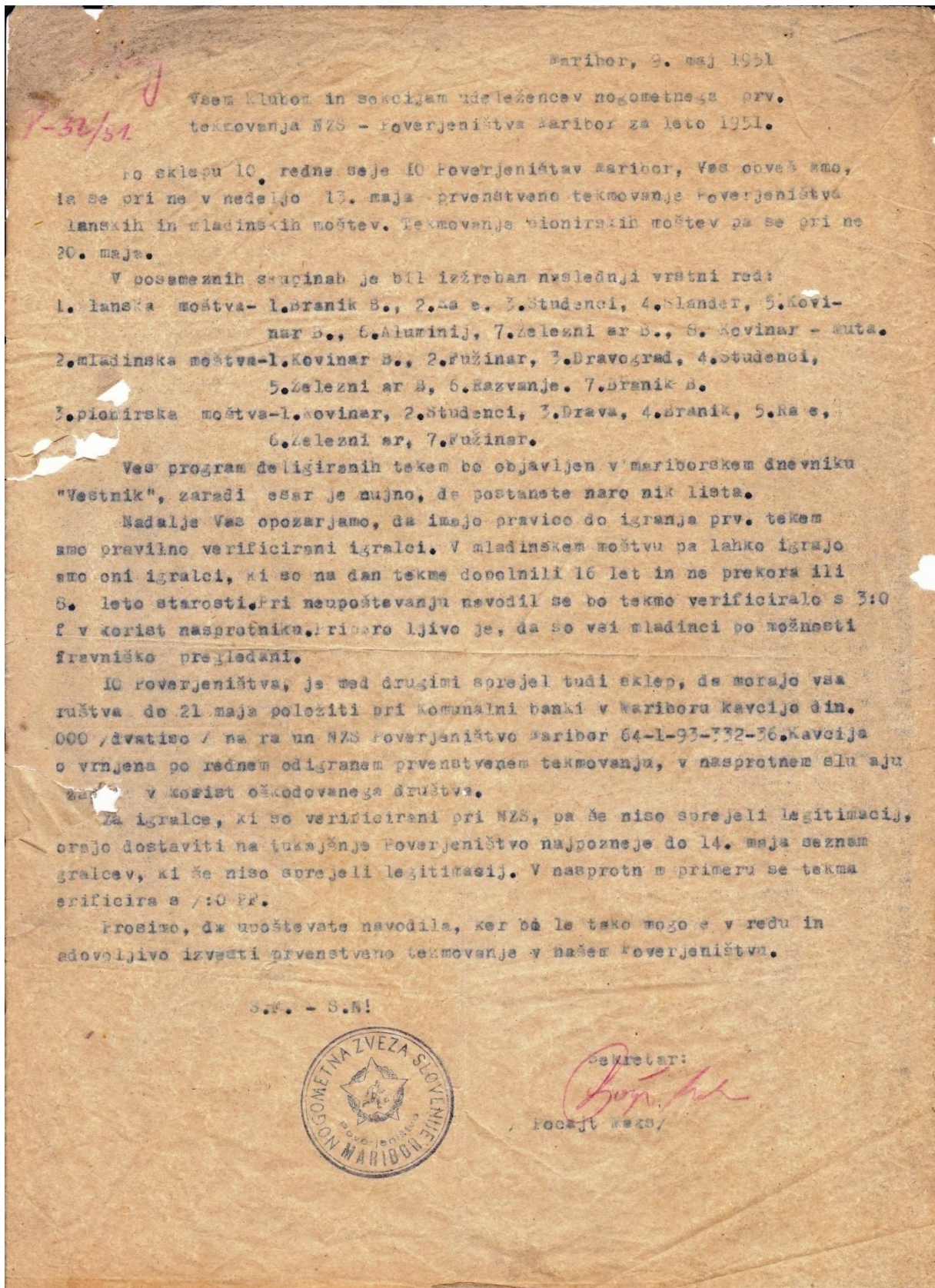
Za poverjenika:
(Fux Manek)

Fux Manek

O tem se obveste:

1. Fizkulturno društvo Strnišče, v Strniscu.
2. Telovadno društvo Strnišče, v Strniscu.
3. Oblastni IO Maribor, poverjenistvo za notranje zadeve, v Mariboru.

Priloga številka 4: Nogometno prvenstvo poverjenišva Maribor (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Priloga številka 5: Himna NK Aluminij

Ole, ole, ole, ole, ole, ole, ole, ole, ole, ole
Aluminij naš je,
Ole, ole, ole, ole,
Aluminij naš je.

Rdeče-beli Aluminij,
Rdeče-beli Aluminij.

Smo navijači, pravi bahači,
za Aluminij navijamo,
smo najboljši nogometaši
rdeče-beli naši so.

32/10.17

Kidričevo, dne 30.12.1956

Z A P I S N I K.

Na občnem zboru ŠD Aluminija, dne 28.12.1956 je skupščina zglasovala na predlog tov. Ližuša, da je v društvu potrebno vsled aktivnejšega dela, da se nogometna sekcija preimenuje v NK Aluminij.

Po sprejetem sklepu se je zadolžilo tov. Prelog Viktorja, da skliče sestanek iniciativnega odbora, kateri bi na svoji seji sklepal o bodočem delu NK Aluminija ter se izvolil svoj odbor ter v vezi tega sklical dodatni občni zbor.

Na seji, dne 30.12.1956 so se zbrali v prostorih restavracije v Kidričevem sledeči: tov. Palfy Ivan, Kurelič Anton, Gegič Peter, Vodušek Adolf, Špehonja Albin, Zaspan Mirko, Hlebec Alojz, Kuret Marjan, Petrovič Ivan, Huzjan Jožef, Mazera Džuro, Knaus Štefan, Prelog Viktor in Hmelina Bogoljub.

V uvodnih besedah je v kratkem tov. Prelog Viktor povedal namen in pomen NK Aluminija ter navzoče pozval k sodelovanju, disciplini in povezavi z športnim društvom z ostalimi klubi, k dvigu in masovnosti ter o ustanovitvi mladinskega moštva ter o rednem prihajanju na trening in izvrševanje dolžnosti članov do kluba in društva.

Po diskusiji so bili predlagani v novi odbor NK Aluminij sledeči:

1. Predsednik, Prelog Viktor
2. Tajnik Mazera Džuro
3. Blagajnik Bergles Franc
4. Tehnični ref. Palfy Ivan, Raškovič
5. Odbornik Praprotnik Stanko

Treniranje moštva se poveri nogometnemu instruktorju tov. Kurelič Antonu.

Nadalje je bil sprejet sklep, da se seja vrši vsaki četrtek pred tekmo. Odobri se potovanje tov. Prelog Viktorja s tov. Hmelina v Celje in Ljubljano v vezi tekme Drava: Aluminij.

V klubu je pereče vprašanje vratarja, ker se je tov. Trop Edi izjavil, da ne bo več branil.

S tem je bila seja zaključena s sklepom, da se dodatni občni zbor skliče v najkrajšem času.

Zapisnikar: .

Hmelina
/Hmelina BOgoljub/

Priloga številka 7: Kvalifikacije za vstop v drugo slovensko nogometno ligo (A. Vinkler, zasebni arhiv).

Ljubljana dne 21. 11. 1951.

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
IZVRŠNI ODBOR

TD A l u m i n i j

Strnišče pri Ptujju.

1/1381-J.

V zvezi s kvalifikacijskim tekmovanjem za vstop v II. slov. ligo vam sporočamo, da so se v tem tekmovanju plasirali prvaki po-
verjeništev in sicer: Iskra iz Kranja, Rakek, Slovan iz Ljubljane,
Krško, Usnjar Šoštanj, Aluminij iz Strnišče pri Ptujju in Rakičan iz
Murske Sobotice. V vzhodni skupini tekmujejo: Krško, Usnjar, Aluminij
in Rakičan. V zahodni skupini pa tekmujejo: Iskra, Rakek in Slovan.

Radi čim manjših stroškov bosta v vzhodni skupini tekmo-
vali najbližji moštvi in to: Usnjar : ~~Krško~~ ter Aluminij : Rakičan
na dvojnem sistemu na točke. Zmagovalca obeh tekem pa bosta zopet
igrali dve tekmi na dvojnem sistemu na točke. Zmagovalec te skupine
se bo plasiral v vzhodno republiško ligo.

V zahodni skupini bodo prav tako teknovali po dvojnem si-
stemu na točke. Zreb je določil naslednji vrstni red: Iskra, Slo-
van, Rakek. Po Bergerjevih tabelah so pari naslednji: Iskra : Rakek,
Rakek : Slovan in Slovan : Iskra. Igra se na igriščih prvoimenovanih.
Spored tekem v obeh skupinah je za 25. in 29. t.m. naslednji:

Vzhodna skupina 25. t.m.

Krško : Usnjar ob 14 uri
Aluminij : Rakičan ob 14 uri

29. t.m.

Usnjar : Krško ob 14 uri
Rakičan : Aluminij ob 10 uri

Zahodna skupina 25. t.m.

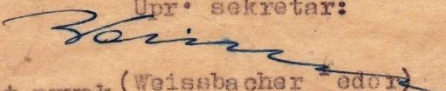
Rakek : Slovan ob 14 uri
Iskra prost

29. t.m.

Iskra : Rakek ob 14 uri
Slovan prost

Nadaljni raspored bo objavljen spreti v službenem glasilu
NZS Nogometu.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Upr. sekretar:

P.s. V Nogometu je pomotoma objavljen kot prvak (Weissbacher odbor)
poverlj. Trbovlje Svoboda-Kisovec, zato se ravnajte po gori na 075-574-190m
razporedu.

T 3652-43

Priloga številka 8: Kvalifikacije za vstop v republiško nogometno ligo (A. Vinkler, zasebni arhiv).

94/52

Ljubljana dne 20.8.1952.

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
IZVRŠNI ODBOR

ŠD Aluminij,

Strnišče.

Štev. 286/1-52

V smislu sklepa zadnjega Plenuma NZS se bodo vršile kvalifikacijske tekme za vstop v republiško ligo 24. t.m. v Ta tekmovanja so se plasirale naslednja moštva: Izola, Železničar Gorica, NK Postojna in ŠD Aluminij Strnišče.

Na seji IO NZS dne 15.t.m. se je vršilo žrebanje ter so moštva dobila naslednje številke:

- 1 Železničar Gorica
- 2 ŠD Aluminij Strnišče
- 3 Postojna
- 4 Izola

Po Bergerjevih tabelah bodo igrali naslednji pari:

I kolo 24.8.1952.

Žel. Gorica : Izola
ŠD Aluminij : Postojna

II kolo 31.8.1952.

Izola : Postojna
Žel. Gorica : ŠD Aluminij Strnišče

III. kolo 7.9.1952

ŠD Aluminij Strnišče : Izola
Postojna : Žel. Gorica

Tekme se vršijo na igriščih prvoimenovanih s pričetkom ob 16.30 uri.

Spored povratnih srečanj oziroma drugega dela tega tekmovanja pa Vam bo naknadno sporečen.

Tekmuje se po pravilniku za tekmovanje NZS.

Smrt fašizmu - svobodo naredi!

Tehnični sekretar:
(Weissbacher Fedor)

T 3652-49

D76-6747-49

Priloga številka 9: Seleksijska piramida NK Aluminij Kidričevo (A. Vinkler, zasebni arhiv).

